

Gorenjski Glas

TOREK, 20. DECEMBRA 2016

LETO LXIX, ŠT. 101, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Četrta zmaga z rekordom skakalnice

Domen Prevc je v Engelbergu, kjer se je z nastopi treh bratov Prevc pisala zgodovina, z zmago in drugim mestom še povečal prednost v skupnem seštevku svetovnega pokala in bo na novoletni turneji v rumeni majici vodečega skakalca na svetu. V četrtek državno prvenstvo v Planici.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – »Ko sem pristal, nisem vedel, da sem doskočil pri rekordu skakalnice. Bil sem kar presenečen. Če so razmere dobre, bi se dalo skočiti še kakšen meter dlje,« je po nedeljski zmagi in rekordnem skoku, dolgem 144 metrov, v Engelbergu v Švici povedal Domen Prevc. Sedemnajstletni član SK Triglav Kranj je poleg četrte zmage v tej sezoni in v karieri na zadnji postaji svetovnega pokala pred novoletno

turnejo osvojil še drugo mesto. V skupnem seštevku svetovnega pokala ima kot vodeči pred Norvežanom Danielom Andrejem Tandjem 158 točk prednosti.

Bratje Domen, Peter in Cene Prevc so v Švici pisali zgodovino. So prvi trije bratje, ki so nastopili na isti tekmi svetovnega pokala. Točke je na obeh tekmah osvojil tudi Cene (30. in 29. mesto), Peter pa na sobotni tekmi (26.). Prvi skakalec lanske zime je na nedeljski tekmi prvič po marcu 2014, po

68 tekmah, ostal brez uvrstitve v finale.

Pred slovenskimi skakalci je trening in državno prvenstvo, ki bo ta četrtek v Planici (ob 16. uri ekipna tekma, ob 18. uri posamična). Tekme svetovnega pokala se bodo nadaljevale prihodnji teden, ko se bo v Oberstdorfu s kvalifikacijami 29. decembra začela 65. novoletna skakalna turneja. Na njej bodo Slovenijo zastopali Domen Prevc, Peter Prevc, Jurij Tepeš, Cene Prevc, Anže Semenič, Rok Justin in Jernej Damjan.

V soboto je bil zgodovinski prvi nastop treh bratov (od leve Peter, Domen in Cene) na tekmi svetovnega pokala v smučarskih skokih. / Foto: Gorazd Kavčič (arhiv)

Kristina dopolnila sto sedem let

Najstarejša Gorenjka Kristina Tarman iz jeseniške Podmežakle je v petek praznovala stosedmi rojstni dan. Čila gospa še vedno živi doma, zanjo skrbi 81-letni sin Oton.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Najstarejša Gorenjka Kristina Tarman iz jeseniške Podmežakle je v petek praznovala stosedmi rojstni dan. Rojena je bila 16. decembra 1909 na Dolenskem, v vasi Loke. Na Gorenjsko se je preselila že pred drugo svetovno vojno, od leta 1939 živi v hiši v Podmežakli, ki jo je zgradil pokojni mož. Vse življenje je bila gospodinja in ni bilo vedno lahko, saj je sedemčlanska družina živela le z moževim plačom. A kljub temu je z gledno skrbelo za otroke, vedno pa je bila tudi urejena in še danes je rada lepo oblečena. Gospa Kristina

Najstarejša Gorenjka Kristina Tarman

še vedno živi doma, kjer zanjo skrbi sin Oton, ki je tudi že dopolnil 81 let. Za mamo kuha in kot je povedal, skrbi, da je hrana lahka, mama pa najraje je belo meso, kakšno juhuco ... Še vedno jo vsako leto odpelje na morje v Izolo in tudi letos ni bilo nič drugače, mama je s pomočjo hojice šla celo v bazen z morskovo vodo. Sicer pa ima gospa Kristina – letom primerno – nekaj težav z zdravjem, zaradi revmatizma in bolečin v hrbtu si pri hoji pomaga s hojico, jemlje tudi več vrst zdravil pa tudi slabo sliši. Po drugi strani pa še vedno brez očal gleda televizijo, z očali si pomaga le pri branju.

▶ 4. stran

Nova trava za nove nogometne junake

Nogometaši Triglava so z najmodernejšo umetno podlago dobili odlične pogoje za vadbo.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Množica mladih nogometašev se je v petek razveselila pridobitve na pomožnem igrišču v Športnem centru Kranj. Ponosno so zakorakali na novo travo. »Naši nogometaši so

bili uspešni že do sedaj, saj je bilo v klubu vzgojenih precej reprezentantov, nekateri naši nekdanji igralci pa uspešno igrajo v tujini,« je v nagovoru poudaril predsednik Nogometnega kluba Triglav Beno Fekonja.

▶ 5. stran

Prilogi:

tržiški glas
loški glas

AKTUALNO

Župana bo moč odpoklicati

Državni zbor je sprejel novelo zakona o lokalni samoupravi, s katero omogoča odpoklic župana tudi med mandatom. Postopek je zapleten in dolgotrajen, mnogi se z njim ne strinjajo, napovedujejo celo ustavno presojo.

3

KULTURA

Podelili Severjeve nagrade

Letošnje Severjeve nagrade za igralske dosežke so prejeli poklicna igralka Maša Derganc in Nejc Cijan Garlatti, ljubiteljska igralka Lili Bačar Kermavner ter študenta dramske igre Nik Škrlec in Žan Koprivnik.

8

SNOVANJA

Gorenjske božične in novoletne zgodbe

Pred mnogimi leti sem že pisal o gorenjskih zgodbah iz starih časov. Pred letošnjimi božičnimi in novoletnimi prazniki vam ponujam v ponovno branje le nekaj izbranih odlomkov – tudi za primerjavo z našim časom.

14, 15

RAZVEDRILO

Divja godalca

Konec tedna smo dobili zmagovalko Kmetije: Nov začetek – to je postala Adriana Košenina; v finalni oddaji Slovenija ima talent pa sta srca ljudstva osvojila mlada in energična Timotej in Lenart, gorenjski divji glasbeni dvojec WildArt.

26

VREME

Nadaljevalo se bo suho vreme. Največ sonca bo v visokogorju, po nižinah bo jutri in v četrtek nekaj megle.

jutri: delno jasno

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Božični koncert Alenke Godec v SiTi Teatru

V sklopu abonmaja BigBand@SiTi se bo na drugem koncertnem večeru, ki bo v petek, 23. decembra 2016, ob 20. uri v SiTi Teatru BTC Ljubljana na odru Big Banda pridružila izvrstna pevka in interpretinja Alenka Godec. Ta z jazzovskim glasbenim sestavom Big Banda zelo uspešno sodeluje že vrsto let. Med drugim so skupaj posneli zgoščenko Hippy Christmas Vol. 2. Skladbe s te zgoščenko so svetovno znane božične melodije v priredbi članov orkestra Aleša Avblja, Matjaža Mikuletiča in Tadeja Tomšiča. Večer bodo tako popestrile zimzelene White Christmas, Amazing Grace, Merry Christmas, Feliz Navidad, Winter Wonderland ...

RTV Slovenija podarja trem naročnikom Gorenjskega glasa zgoščenko Big Banda RTV Slovenija. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na vprašanje: Kdo bo dirigent na koncertu Alenke Godec in Big Banda RTV Slovenija v SiTi Teatru? Odgovore s svojimi podatki pošljite do petka, 23. decembra 2016, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova 4, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Ideja za praznično darilo

Knjiga Ogenj, rit in kače niso za igrače prav danes praznuje tretji rojstni dan. V tem času je njena avtorica Milena Miklavčič z več kot 410 literarno-pogovornimi večeri obiskala številne kraje po Sloveniji in zamejstvu. Tisti, ki so knjigo že prebrali, trdijo, da bi jo moral vsak Slovenec imeti na knjižni polici: starejši ob njej obujajo spomine, malo mlajši pri odkrivanju preteklosti spoznavajo vzorce, ki jim grenijo življenje, mladim je knjiga pripomoček, s pomočjo katerega lahko bolj spoštujejo svoje prednike. Knjiga, ki je tudi lepo praznično darilo, je do zdaj edina, ki med drugim opisuje intimno življenje babic in dedkov. Z zgodbami je Milena Miklavčič postavila duhovni spomenik ženskam iz naše preteklosti.

Vprašanje bo tokrat v obliki želje. Zapišite dogodek, ki vas spominja na lastno mladost ali ste ga slišali od babice in dedka, in ga s svojimi podatki pošljite do torka, 27. decembra 2016, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si. Nagrada: knjiga Ogenj, rit in kače niso za igrače.

Praznični delovni čas

Čenjene stranke obveščamo, da bo na predpraznični dneva, v petek, 23. decembra, in v petek, 30. decembra 2016, Gorenjski glas odprt od 7. do 12. ure.

Obvezni senzorji monoksida

Do konca leta je ob kurilnih napravah obvezna namestitev senzorjev ogljikovega monoksida. Sankcije niso predpisane, je pa namestitev v dobro vsakega posameznika, pravijo na okoljskem ministrstvu.

ANA ŠUBIC

Kranj – Skladno s pravilnikom o zahtevah za vgradnjo kurilnih naprav je najpoznejše do 1. januarja 2017 v prostore s kurilnimi napravami, odvisnimi od zraka v prostoru, treba namestiti senzorje ogljikovega monoksida. Leta 2013 sprejet pravilnik določa, da se lahko na novo v bivalne prostore vgradijo kurilne naprave le neodvisno od zraka v prostoru, izjemoma pa tudi naprava na trdno gorivo, odvisna od zraka v prostoru, a le ob sočasni namestitvi javljalnika oz. senzorja ogljikovega monoksida. Slednjega pa je treba do 1. januarja 2017 vgraditi tudi v vse prostore z obstoječimi kurilnimi napravami, odvisnimi od zraka v prostoru. Pravilnik sicer formalno ne določa nadzora in sankcij, je pa namestitev senzorja ogljikovega monoksida v dobro in odgovornost vsakega posameznika, pravijo na ministrstvu za okolje in prostor. Predvideno je, da bodo na namestitev opozarjali tudi dimnikarji ob rednih pregledih malih kurilnih naprav.

Kot poudarjajo na ministrstvu, zadostuje že osnovna izvedba senzorja, ki na previsoko vrednost ogljikovega monoksida v prostoru opozori z zvočnim signalom. Njihove cene se gibajo

od približno 20 do 45 evrov, lahko pa so tudi višje, če gre za nadgradnjo z zaslonom za grafično prikazovanje stanja senzorja in baterije, modulom za povezovanje v varnostni sistem ali mobilnikom.

Ob sproženem alarmu je najprej treba poskrbeti za dobro zračenje prostorov in se umakniti na varno, svetuje Branko Mirt, vodja servisa

Na voljo so različni senzorji, zadošča pa že osnovna izvedba, ki na preseženo vrednost ogljikovega monoksida opozori z zvočnim signalom.

gasilnih aparatov na Gasilsko-reševalni službi Kranj (GRS). »Ker se ogljikov monoksid največkrat tvori zaradi nepopolnega izgorevanja v peči v stanovanju ali kleti, je nujno takoj poklicati serviserja, da ugotovi, kje in zaradi česa je prišlo do nastajanja tega plina.« Na GRS Kranj so že pred leti štirimi leti začeli prodajati detektorje monoksida, a so jih doslej prodali relativno malo – okoli 20 na leto, v zadnjih dveh mesecih pa vsaj dvakrat toliko.

Vgradnja senzorja je le dodaten ukrep zagotavljanja

Ob sproženem alarmu je najprej treba poskrbeti za dobro zračenje prostorov in se umakniti na varno, svetuje Branko Mirt iz GRS Kranj. / Foto: Gorazd Kavčič

varne uporabe kurilnih naprav, odvisnih od zraka v prostoru. V prvi vrsti je treba zagotoviti zanesljiv dovod zraka v prostor in odvod dimnih plinov iz kurilne naprave v okolico, opozarjajo na ministrstvu. »Javljalik ne nadomešča tehničnih zahtev niti ne rednih dimnikarskih storitev in popravil. Opozori na posledice, torej monoksid v prostoru, nikakor pa ne more odkriti vzroka za njegovo uhajanje,« poudarja tudi Simon Dovrtel, predsednik sekcije dimnikarjev pri Obrtno podjetniški zbornici Slovenije.

Javljalik je lahko po njegovem celo varljiv, saj jih nekateri uporabniki že sprašujejo, ali jim sedaj ne bo treba urediti dovoda zraka in ali bodo sedaj kuhinjsko napo lahko uporabljali sočasno s kurilno napravo, kar je prav tako nevarno. »Pravilna vgradnja kurilnih, dimnovodnih in prezračevalnih naprav, redno vzdrževanje, pregledovanje in izvedba meritev emisije dimnih plinov preko pooblaščenega dimnikarske družbe so najpomembnejši elementi za zagotavljanje varnosti,« je prepričan Dovrtel.

Zadovoljni s prenovo infrastrukture in ceste

MATEVŽ PINTAR

V tokratni anketi je sodelovalo 94 prebivalcev Gorij. V občini so to jesen končali prenovo ceste pod Višelnico, v sklopu katere so obnavljali tudi ostalo infrastrukturo (vodovod, odvajanje vode, javna razsvetljava, elektrika). Sodelujoče smo vprašali, kako so zadovoljni s prenovo. Prav tako nas je zanimalo mnenje občanov glede

izkoriščenosti danih turističnih in gostinskih možnosti v Gorjah. Mednarodni festival plesa LINERAFest je v Osnovni šoli Gorje postregel z različnimi vrstami plesa. Spraševali smo, ali so se anketirani udeležili dogodka.

S prenovo infrastrukture in ceste pod Višelnico je zadovoljnih 81 odstotkov prebivalcev Gorij, medtem ko je približno šestina vprašanih odgovorila, da niso

zadovoljni, trije odstotki pa o prenovi niso imeli mnenja.

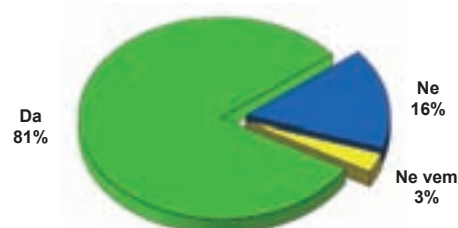
Anketirani v veliki večini menijo, da dane turistične in gostinske možnosti v Gorjah niso dovolj izkoriščene, osem odstotkov jih misli, da temu ni tako, trije odstotki pa se niso opredelili pri tem vprašanju.

Mednarodnega festivala plesa LINERAFest v Osnovni šoli Gorje se je udeležilo šest odstotkov vprašanih,

nekaj več kot 80 odstotkov vprašanih se ga ni udeležilo, dobra desetina odgovarjajočih pa za dogodek sploh ni vedela.

Sodelujočim se zahvaljujemo za odgovore. Vse, ki bi želeli Gorenjski glas naročiti, vabimo, da nas pokličejo v kontaktni center invalidskega podjetja v Škofjo Loko na številko 04/51 16 440 in se pozanimajo o ugodnih naročniških pogojih.

Ali ste zadovoljni s prenovo infrastrukture in ceste pod Višelnico?

N = 94

Ali ste si ogledali mednarodni festival plesa LINERAFest, ki je potekal v OŠ Gorje?

N = 94

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme LADO SMOLEJ iz Nakla.

Župana bo moč odpoklicati

Konec prejšnjega tedna je državni zbor sprejel novelo zakona o lokalni samoupravi, s katero je dal možnost odpoklica župana tudi med mandatom. Postopek je precej zapleten in dolgotrajen, mnogi se z njim ne strinjajo, napovedujejo celo zahtevo za ustavno presojo.

VILMA STANOVNIK

Kranj – S 45 glasovi za in 19 proti je državni zbor minuli četrtek sprejel novelo zakona o lokalni samoupravi, ki prinaša možnost odpoklica župana med mandatom. Podporo so mu izrekli poslanci SMC, DeSUS in ZL, proti pa so bili poslanci v SD, SDS in NSi.

Postopek odpoklica županov je precej kompliciran in določa, da je župana moč odpoklicati enkrat med mandatom. To ne sme biti ne v prvem in ne v zadnjem letu njegovega županovanja, hkrati pa morajo biti izpolnjeni z zakonom določeni pogoji glede števila volivcev v občini, ki podprejo pobudo, zahtevajo glasovanje o odpoklicu in se udeležijo glasovanja.

Število podpisov podpre zahtevi za odpoklic župana je po noveli odvisno od števila prebivalcev v občini, in sicer tako, da se odstotek volivcev, ki naj zahtevo podprejo, razteza od 30 odstotkov v občini z do pet tisoč prebivalci do deset odstotkov volivcev v občini z več kot sto tisoč prebivalci. Odločitev volivcev za odpoklic župana pa je sprejeta, če se glasovanja udeleži več kot devetdeset odstotkov števila volivcev, ki so glasovali v prvem krogu na zadnjih rednih volitvah za župana, in če za odpoklic glasuje večina volivcev, ki so glasovali.

Uzakonitvi instituta odpoklica župana so nasprotovali v Skupnosti občin Slovenije, Združenju občin Slovenije in v državnem svetu. Noveli

Župan Občine Jezerko Jurij Rebolj / Foto: Tina Dokl

nasprotujejo tudi v zunajparlamentarni SLS, ki ima veliko število županov.

Odpoklic za vse funkcionarje

»Možnosti odpoklica župana ne nasprotujem, vendar poudarjam, naj potem ta možnost obstaja za vse politične funkcionarje v državi,« ob tem pravi župan Občine Jezerko Jurij Rebolj. Podobno razmišlja tudi župan Občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež: »Sem takoj za to, zakaj pa ne. Predpogoj je pa, da se za vse izvoljene uvedejo enotna merila, predvsem pa za vse, ki so na funkcije imenovani in ne izvoljeni. Pod istim nadzorom mora biti predsednik države, poslanec, župan pa član sveta krajevne skupnosti in tudi državni sekretar ali minister, ki so na svoj položaj imenovani. Župane je politika že spravila iz parlamenta, od takrat naprej je premalo debate o realnih problemih v državi, to se še kako pozna. Za vse,

Župan Mestne občine Kranj Boštjan Trilar / Foto: Tina Dokl

ki smo izvoljeni od ljudi na volitvah, morajo biti enotna merila, v danem primeru so pa spet dvojna, trojna ...«

»Župani, ki delamo dobro za občanke in občane, nimamo skrbi, da bi nas odpoklicali. To pa ne pomeni, da poskusov odpoklicev ne bo. Zelo malo odpoklicev pa bo uspešnih, saj so pogoji kar zahtevni. Dejstvo je, da bo postopek občino, kjer se bo to dogajalo, zablokiral za štiri do šest mesecev. Zanj bo namreč treba kar precej časa in denarja,« pravi kranjski župan Boštjan Trilar.

Možnost zlorabe zaradi drugačnih interesov

Tudi v Skupnosti občin Slovenije pravijo, da temu, da bi volivci imeli možnost odpoklicati župana, če z njegovim delom niso zadovoljni, ni moč nasprotovati, vendar obstaja bojazen za možnosti zlorab zaradi osebnih interesov posameznikov ali interesnih skupin znotraj občine, vse do možnosti političnega

Župan Občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež

obračunavanja. Podobnega menja so v Združenju občin Slovenije, kjer opozarjajo, da je odpoklic izredno težko oblikovati na način, da ta ne bi bil predmet političnih zlorab vsakokratne opozicije v občinskem svetu oziroma nezadovoljnih skupin občanov, ki jim niso po volji aktualne odločitve županov. Prav tako oboji menijo, da je treba vprašanje politične odgovornosti funkcionarjev urediti celovito in enovito, predvsem pa hkrati za funkcionarje na državni ravni pri predsedniku republike, poslancih, državnih svetnikih, predsedniku vlade in ministrih ter na lokalni ravni pri županih, poštupanih in občinskih svetnikih.

Ob tem povzemajo pravno mnenje Inštituta za ustavno pravo, in sicer da je treba upoštevati celo vrsto ustavnih določb, da ne bi ureditev odpoklica ali nezaupnice čezmerno posegla v človekove pravice in svoboščine. Napovedali so, da bodo vložili zahtevo za ustavno presojo.

K

KOMENTAR
VILMA STANOVNIK

Dobri in slabi župani

Novinarji sicer raje sprašujemo, kot odgovorjamo, kljub temu pa ob različnih priložnostih in od zelo različnih ljudi pogosto dobimo vprašanje, kaj mislimo o našem (ali njihovem) županu. Moj najljubši odgovor je, da imamo oziroma imajo v vsaki občini takšnega župana (ali županjo) kot si ga zaslužijo. Ter seveda takega, kot so ga izvolili.

Mnogim takšen odgovor da misliti, največkrat pa izvem, da tisti, ki postavi vprašanje, sploh ni bil na volitvah. Da ga volitve ne zanimajo, da tisti, ki se ukvarjajo s politiko, večinoma mislijo zgolj nase in predvsem na svoj žep in da so župani zgolj izvrševalci politike svojih strank oziroma podpornikov.

Bolj zanimivo se mi zdi vprašanje, ki ga pogosteje (vsaj ob volitvah) postavlja novinarji. Radi namreč vprašamo, kakšen župan bi bil dober župan in kaj občani od njega pričakujejo. Odgovori so se veda raznovrstni, navadno pa zelo konkretni. Večina jih namreč pričakuje novo cesto, novo šolo, telovadnico, avtobusno postajo ... Največkrat želijo tudi župana, ki bo znal udariti po mizi in ki bo za občino znal zastaviti dobro besedo na ministrstvih in še kje.

Seveda je vsem všeč še, da je župan priljuden, nasmejan,

da kdaj pride v njihovo krajevno skupnost, v njihov klub, na njihov koncert, na njihovo proslavo in da imajo občutek, da je župan eden izmed njih, čeprav z malce pomembnejšo funkcijo, ki si jo je pošteno priboril na volitvah.

Zanimivo je dejstvo, da večina občanov, celo tistih, ki ga niso volili ali niso bili na volitvah, župana tudi spoštuje. Zato ker lahko naredi oziroma vpliva na nekaj več, a je po drugi strani samo človek in dela tudi napake. Napake, ki se (tudi) županom odpustijo, in napake, ki jih ne bi odpustili nikomur.

Tudi zato je novela zakona o lokalni samoupravi, ki prinaša možnost odpoklica župana med mandatom, po eni strani logična posledica razmišljanja tistih, ki želijo, da bi bilo moč župana, ki dela slabo, odstaviti že prej kot po štirih letih. Lahko pa je tudi sprenevedanje, saj župana, ki ga izvolijo volivci, kar je za demokracijo logično, smejo odpoklicati zgolj oni.

In da bo demokracija živel, po drugi strani pa se bodo županom vendarle malce tresle hlače, so iznašli takšno novelo zakona, po kateri bo postopek odpoklica župana tako kompliciran in dolgotrajen, da bo v praksi praktično neizvedljiv. In to navkljub temu, da imamo takšnih zakonov že sedaj veliko preveč.

Več plačanih dni očetovskega dopusta

V letu 2017 bodo očetje upravičeni do petdeset koledarskih dni očetovskega dopusta, od tega jih bo polovica plačanih, za polovico pa država zagotavlja plačilo socialnih prispevkov.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj – Očetje bodo v letu 2017 imeli na voljo skupno 25 dni plačanega in 25 dni neplačanega očetovskega dopusta, sporočajo z Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

V letu 2017 bo oče upravičen do 50 koledarskih dni očetovskega dopusta: 25 koledarskih dni bo plačanih, saj za njih država zagotavlja očetovsko nadomestilo, za preostalih 25 dni pa bo država zagotavljala

plačilo prispevkov za socialno varnost. Prvih 15 koledarskih dni očetovskega dopusta mora oče izrabiti do šestega meseca otrokove starosti. Od 1. januarja 2017 ima oče pravico še do 10 koledarskih dni plačanega očetovskega dopusta, ki ga mora izrabiti v strnjem nizu po koncu starševskega dopusta, najkasneje pa do konca prvega razreda osnovne šole otroka. Ostalih 25 koledarskih dni, za katere so plačani prispevki, oče lahko izrabiti do tretjega leta starosti otroka.

Nova ureditev velja za vse očete novorojenčkov, ki prvič uveljavljajo pravico do očetovskega dopusta (vloge vložene po 1. januarju 2017). Plačane dneve očetovskega dopusta po novi ureditvi pa bodo lahko uveljavljali tudi očetje otrok, mlajših od treh let, ki še niso v celoti izkoristili neplačanega dela očetovskega dopusta, tudi če so v letu 2016 že pridobili pravico do petih plačanih dni. Če so jih že izkoristili, bodo imeli možnost izrabiti še pet dni. Če pa te petih plačanih dni še niso izkoristili, pa

bodo lahko izrabili 10 dni v strnjem nizu. Za tiste očete, ki imajo otroka starejšega od treh let, pa nova ureditev ne velja, saj pravice do neplačanega dopusta, ki se preoblikuje v plačani dopust, ne morejo uveljavljati. Očetovski dopust se uveljavlja na centru za socialno delo z vlogo, center prizna pravico do očetovskega dopusta z odločbo. V vlogi še ni treba navesti datumov izrabe dopusta. Po izrabi oče sporoči datume na center za socialno delo zaradi izplačila nadomestila.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, stalni sodelavci: Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Fakulteta nosi ime Angele Boškin

Fakulteta za zdravstvo Jesenice se je preimenovala v Fakulteto za zdravstvo Angele Boškin.

Dekanja Fakultete za zdravstvo Angele Boškin izr. prof. dr. Brigita Skela Savič

URŠA PETERNEL

Jesenice – Fakulteta za zdravstvo Jesenice je na petkovi slovesnosti v jeseniškem Kolpernu predstavila preimenovanje v Fakulteto za zdravstvo Angele Boškin. Fakulteta bo tako ohranjala spomin na pionirsko delo prve šolane medicinske sestre pri nas Angele Boškin, ki je svojo izjemno poklicno pot začela ravno na Jesenicah. Kot je dejala dekanja izr. prof. dr. Brigita Skela Savič, fakulteta

v letošnjem študijskem letu obeležuje desetletnico delovanja, iz regijsko zasnovane šole pa so prerasli v fakulteto, ki že vrsto let pomembno sooblikuje razvoj zdravstvene nege v celotni Sloveniji in tudi mednarodno. Omogočajo študij na vseh treh bolnijskih stopnjah, posebej pa so ponosni, da so letos uspešno akreditirali doktorski študij Zdravstvene vede. V desetih letih so v svet poklicnega dela pospremili več kot 250 diplomantov.

Dopolnila sto sedem let

◀ 1. stran

Najraje bere Jeseniške novice pa tudi kakšen drug časopis, ki ji ga prinese Oton. Mamo pogosto obišče tudi najmlajši sin Bojan, sin Viktor biva v domu starostnikov, medem ko je najstarejši sin Drago že pokojni. Edina hči Breda že vrsto let živi v Kanadi, Slovenijo obišče vsako leto in letos je mamo z obiskom presenetila prav na njej rojstni dan. Tarmanova ima sicer pet vnukov in tri vnukinje, štiri pravnuke in štiri pravnukinje ter dve prapravnukinji.

V petek je slavljeno obiskal tudi jeseniški župan Tomaž Tom Mencinger s

podžupanjo Vero Pintar, prišli so člani Društva upokojencev Jesenice, kjer je Tarmanova častna članica, vsako leto jo obiščejo tudi predstavniki Krajevne skupnosti Podmežakla in društva invalidov.

»En čas je malo boljše, en čas slabše,« je povedala slavljenska o tem, kako se počuti kot najstarejša Gorenjka. In da je recept za tako dolgo življenje skromnost ter da vse, kar te doleti v življenju, moraš vzeti za dobro, je še dodala.

Po dostopnih podatkih je najstarejši Slovenec Nikolaj Dragoš, ki je konec avgusta dopolnil 109 let, od Kristine Tarman pa so starejše še štiri ženske.

V Grobljah bo spet razstava jaslic

Groblje – Kulturno društvo Groblje pripravlja 7. razstavo slovenskih jaslic, ki jo bodo odprli v ponedeljek, 26. decembra, ob 15. uri v Kulturnem domu Groblje. V sklopu kulturnega programa bo razstavo blagoslovil ljubljanski pomožni škof msgr. dr. Franc Šuštar. Kot pravi Anton Košenina, predsednik Kulturnega društva Groblje, se bodo na razstavi predstavili najbolj znani slovenski jasličarji, ki se povezujejo v Društvo ljubiteljev jaslic Slovenije. Teh je v Sloveniji že blizu dvesto. Razstava jaslic, ki jo zadnja leta prirejajo ob koncu decembra, bo odprta še od 27. decembra 2016 do 6. januarja 2017 od 9. do 12. ure in od 15. do 18. ure.

Obnovili so Muzej jaslic

V nekdanjem samostanskem hlevu so po 15 letih obnovili Muzej jaslic in vanj postavili več kot 300 domačih in tujih primerkov jaslic z bogato vsebinsko razlago izdelovanja, postavljanja in čaščenja jaslic.

JOŽE KOŠNJEK

Brezje – Leta 2001 so v hlevu frančiškanskega samostana na Brezjah uredili prvi slovenski Muzej jaslic, za katerega so skrbeli člani Društva ljubiteljev jaslic Slovenije pod vodstvom največjega slovenskega poznavalca in raziskovalca jaslic patra dr. Leopolda Grčarja. V primeru brezjanskega muzeja je šlo za neverjetno simboliko: Sveta družina je našla prvo streho nad glavo v betlehemskem hlevčku in tudi brezjanski muzej je bil urejen v nekdanjem hlevu.

Ker sta postala prostor in možnost njegovega urejanja omejena, so se konec leta 2014 odločili za obnovo. Muzej so razširili s šestih na deset prostorov, ki sedaj skupaj obsegajo 260 kvadratnih metrov in zagotavlja jo primerno postavitev nad 300 primerkom jaslic. Veliko vernikov in ljubiteljev jaslic se je udeležilo sobotnega odprtja in blagoslovitve obnovljenega muzeja. Med njimi je bil tudi župan občine Radovljica Ciril Globočnik. Po maši, ki jo je daroval rektor Marijine bazilike pater dr. Robert Bahčič, so o pomenu jaslic in obnovljenega muzeja na Brezjah govorili dr. Robert Bahčič, direktorica Romarskega urada dr. Andreja Eržen Firšt in ljubljanski nadškof metropolit Stanislav Zore. Rektor Bahčič je poudaril svojo srečo ob tem dogodku, ki ni nič manjša od sreče svetega Frančiška

Obnovljen Muzej jaslic na Brezjah sta odprla in blagoslovila gvardijan frančiškanskega samostana na Brezjah pater dr. Robert Bahčič in ljubljanski nadškof metropolit Stanislav Zore. / Foto: Gorazd Kavčič

Asiškega, ki je leta 1223 v italijanskem mestu Grecciu postavil prve žive jaslice. Nagovor je sklenil z mislijo, naj bo vsak obisk muzeja praznik Boga med nami. Dr. Andreja Eržen Firšt se je z besedo sprehodila skozi muzej in pojasnila njegove posebnosti, nadškof Zore pa je dejal, da so jaslice sestop Boga med nas. Ob sklepu svečanosti v baziliki, ki jo je povezoval Alen Salihović, na harfo pa je igrala članica orkestra Slovenske filharmonije Aleksandra Verbickaja, rojena v Sant Peterburgu v Rusiji, so se posebej zahvalili avtorici zasnove muzeja, arhitektki Ariani Furlan Prijon, restavratorki Mariji Marolt in direktorici Romarskega

Muzej jaslic je od aprila do oktobra odprt vsak dan, razen v ponedeljek, med 9. in 19. uro, med novembrom in marcem pa med 9. in 18. uro. Vodenje po muzeju je v slovenskem, po predhodni najavi pa tudi v drugih jezikih.

urada, ki je vodila obnovo, dr. Andreji Eržen Firšt. Patru in gvardijanu samostana dr. Robertu Bahčiču pa so podarili vstopnico s številko 1. Muzej sta nato blagoslovila nadškof Zore in pater Bahčič.

Obiskovalec med ogledom muzeja spozna zgodovino nastajanja slovenskih in evropskih jaslic, orodja in materiale, ki jih uporabljajo izdelovalci, najrazličnejše zvrsti jaslic od slovenskih binkoštnih do kotnih

jaslic, ki so bile kot družinski oltar, pred katerim se ni preklinjalo ali slabo govorilo, jaslice, izdelane v zaporu, jaslice iz nekaterih evropskih držav, tudi iz nemškega mesta Oberammergau, in egiptovske jaslice, ki jih je v miniaturno okolje doline faraonov ob Nilu v letih 1982–1984 postavil egiptovski kipar Mohamed Alam. Ogled je sklenjen s postavitvijo prvih Frančiškovihi jaslic leta 1223 v Grecciu.

Potrdili proračun za prihodnje leto

V sredo je kranjskogorski občinski svet soglasno potrdil proračun za prihodnje leto. Z amandmajem dodatna sredstva za obnovo kulturne dediščine.

MARJANA AHAČIČ

Kranjska Gora – Občinski svet Kranjske Gore je na zadnji seji pred novim letom potrdil proračun za leto 2017, v katerem je načrtovanih za 8,4 milijona evrov prihodkov ter 9,8 milijona odhodkov. Ocenjeni primanjkljaj bo pokrit iz proračunskih presežkov preteklih let. »Proračun je gospodarsko razvojno naravnano, s tem da nismo krčili socialnih transferjev, tudi na področjih kulture in športa ohranjamo bogato financirane. Veseli smo, da Kranjska Gora iz turizma pridobi precejšnja sredstva, kar nam omogoča proračun, s

katerim lahko izvedemo številne projekte,« je zadovoljen župan Janez Hrovat.

Kot pravi, bodo tudi v prihajajočem letu nadaljevali z majhnimi, a učinkovitimi projekti po vsej občini. »Od Rateč, kjer bomo asfaltirali in uredili vaško jedro, do odkupov zemljišč za ureditev dodatnih kolesarskih povezav. Uredili bomo stari gasilski dom v Podkorenu in center Kranjske Gore, sanirali športno-pripravljalni center Ruteč, kjer želimo imeti kvalitetno nogometno igrišče s pripadajočo infrastrukturo. Uredili bomo vrh Vršiča, sanirali parkirišča, in če bo mogoče, uredili informacijsko

točko s sanitarijami. V Martuljku sta v načrtih ureditev pločnika in preplastitev ceste, prav tako v Martuljku bi radi uredili še eno plezalno pot v soteski Hladnika, s parkirišči, seveda. Pred nami je še izgradnja vodohrana v Podkorenu, za kar bomo potrebovali 250 tisoč evrov. V Mojstrani bi radi sofinancirali cesto v Vrata, prihodnje leto bo odprtje informacijske točke Topolino z mostom. Imamo že pridobljeno gradbeno dovoljenje za rekonstrukcijo objekta stare šole na Dovjem, kjer bomo zgradili tri nova občinska stanovanja. Gradbeno dovoljenje je že pridobljeno tudi

za stari gasilski dom v Podkorenu, spomladi začnemo z rekonstrukcijo.«

Ob tem so svetniki sprejeli še amandma k proračunu, s katerim so dodatnih 109 tisoč evrov namenili obnovi kulturne dediščine. Država je namreč že objavila razpis za sofinanciranje tovrstnih projektov, občina pa mora, če želi pridobiti državni denar, zanje v proračunu zagotoviti del lastnih sredstev. V Kranjski Gori načrtujejo, da bodo na ta način lahko obnovili Psnakovo žago in mlin ter dve znamenji – eno v Kranjski Gori pri hotelu Kompas in drugo v Podkorenu.

Postopoma bodo odpravili kršitve

Po izvedbi celovite presoje vplivov na okolje so v prostorski akt občine Bohinj vključili vse omilitvene ukrepe, ob izvedbi katerih bo Biatlonski center na Pokljuki postal sprejemljiv za okolje in naravo, so sporočili z ministrstva za okolje in prostor.

MATEJA RANT

Rudno polje – »Svetovnega pokala v biatlonu ne bi bilo brez Občine Bohinj,« je odločitev Evropske komisije, da kot uspešno rešen zapre neuradni poizvedovalni postopek v zvezi z gradnjo Biatlonskega centra na Rudnem polju na Pokljuki, komentiral bohinjski župan Franc Kramar. Občina Bohinj je namreč sprejela občinski prostorski načrt, ki vključuje tudi preglednico omilitvenih ukrepov s časovnico in nosilci izvedbe. Na ministrstvu bodo spremljali uresničevanje zahtevanih omilitvenih ukrepov, s katerimi bodo dosegli zmanjšanje negativnih vplivov na okolje.

Občina Bohinj je v občinskem prostorskem načrtu opredelila številne ukrepe za ustrezno sanacijo območja, je razložila višja svetovalka za varstvo okolja in urejanje prostora na Občini Bohinj Darinka Maraž Kikelj. Med drugim bodo območje opremili s tablam in elektronskimi prikazovalniki, ki bodo obiskovalce opozorili na pomenu narodnega parka in mirnih območij ter o zmanjšanju hrupa, ki je moteč za divje živali. S tem naj bi tudi preprečili fizični prehod na mirna območja. Predvideli so omejitve pri oglaševanju, uporabi zvočnih naprav, osvetljevanju in helikopterskem prometu na območju biatlonskega centra, pri čemer bodo morali opravljati tudi redne meritve hrupa. Pripravili so še

usmeritve pri pripravi tekaških prog ter oblikovanju in vzdrževanju značilne krajine. Poleg rednih meritev hrupa ob prireditvah bo moral upravljavec biatlonskega centra, to je Smučarska zveza Slovenije, zagotoviti zbirna letna poročila monitoringa populacije divjega petelina in gozdnega jereba.

Predvideli pa so tudi nekatere ukrepe v zvezi s spornim vodnim zbiralnikom, ki so se ga že vrsto let trudili legalizirati. V skladu z gradbenim dovoljenjem bi morala namreč prostornina vodnega zbiralnika znašati 1400 kubičnih metrov, dejansko pa so zgradili zbiralnik s prostornino 4400 kubičnih metrov. Ne glede na splošne omejitve v prostorskem načrtu so zdaj omogočili sanacijo obstoječega vodnega zbiralnika največ do obsega, dovoljenega na podlagi veljavnih predpisov. Sanacija vodne akumulacije vključuje preoblikovanje in sonaravno ureditev strme brežine ter zasaditev zgornjega roba z avtohtonimi grmovnicami in rastlinjem. V skladu z varstvenimi zahtevami bo treba ob prenovi sanirati tudi večnamenski centralni objekt biatlonskega centra. Pri rednem vzdrževanju bodo morali najprej poskrbeti za zamenjavo barve fasade in lesenih delov, da bi zagotovili bolj tradicionalen videz, ob večji prenovi pa bo treba fasado preoblikovati na način, da se približa tipološko značilnemu stavbarstvu tega območja.

Počivalšek v Iskraemecu

SIMON ŠUBIC

Kranj – Minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravko Počivalšek si je v petek ogledal proizvodne prostore in najnovejšo linijo za proizvodnjo pametnih števecv AM550 v kranjskem Iskraemecu. Ob tej priložnosti sta glavni izvršni direktor Iskraemeca Dieter Brunner in izvršni direktor za finance Bahaa Abdullah ministru podrobneje predstavila najnovejše projekte in dosežke podjetja na globalnem trgu. Počivalšek je podjetju, ki deluje že 70 let, ob zagonu nove linije

zaželel uspešen razvoj tudi v prihodnje. Najnovejša linija je namenjena povečanju proizvodnih kapacitet za izdelavo najnovejših pametnih števecv za merjenje električne energije, ki jih Iskraemeco trenutno izdeluje za štiri nizozemske elektro-distributerje. Pogodbo za dobavo najmanj 1,6 milijona pametnih števecv so podpisali lani, do konca projekta v 2020 pa je predvideno še dodatno povečanje naročil. Letos je sicer Iskraemeco na Nizozemsko dostavilo 150 tisoč pametnih števecv, v prihodnjem letu pa jih bo že okoli pol milijona.

Nova trava za nove junake

◀ 1. stran

«Najbolj ponosni pa smo seveda na naše najmlajše, ki pridno trenirajo. Zato je za nas današnji dan res čustven, saj smo dobili najboljše pogoje za treniranje v Sloveniji, in na tej novi umetni travi bomo lahko tako trenirali kot igrali in zmagovali,« je dejal Beno Fekonja, ki je bil vesel tudi obiska gostov iz naše krovne nogometne organizacije.

»Zelo rad sem se odzval vabilu na današnjo slovesnost, saj nova pridobitev zagotavlja ustrezne pogoje velikemu številu otrok, ki bodo lahko napredovali v igri, ki jo imajo najraje. Nogometna zveza je pomagala pri prvi postavitvi tega igrišča in pomagala bo tudi v prihodnje, saj je Nogometni klub Triglav znan po vzgoji velikega števila kakovostnih igralcev,« je med drugim povedal v četrtek izvoljeni predsednik Nogometne zveze Slovenije Radenko Mijatović, o novi pridobitvi pa je spregovoril tudi predstavnik izvajalcev, podjetja Greenfields Gerrith van Weeghel, ki je kranjskemu klubu predal tudi certifikat o uporabnosti igrišča.

Za igrišče 250 tisoč evrov

»Kranj je res športno mesto, saj letno skoraj tri milijone evrov namenimo za sofinanciranje športnih

Novo izvoljeni predsednik Nogometne zveze Slovenije Radenko Mijatović je nogometnemu Triglavu čestital za pomembno pridobitev. / Foto: Gorazd Kavčič

programov, plače trenerjev in športno infrastrukturo. Ker smo letos pri investicijah znižali gradbene stroške, smo lahko 250 tisoč evrov namenili za to pomembno pridobitev, na kateri bodo lahko trenirali in tekmovali številni nogometarji,« je poudaril župan Boštjan Trilar.

Sledila je tekma med člansko ekipo NK Triglav Kranj in zlato generacijo slovenskega nogometa. Prvi udarec na prenovljenem igrišču je pripadel najstarejšemu članu nogometnega Triglava, 86-letnem Marjanu Brezarju, nato pa so se jesenski

prvaki 2. SNL pomerili z nekdanjimi reprezentanti, ki jih je s klopi vodil nekdanji in tudi aktualni selektor Srečko Katanec. Zlata generacija je zmagala s 3 : 2. Za zlato generacijo so zadeli Ermin Šiljak, Sašo Udovič in Milan Osterc, za domače pa sta bila uspešna Alen Krčić in Miral Samardžič.

Na prireditvi so se z demonstracijo nogometnih veščin predstavili mladi nogometarji.

Bili so tudi dobrodelni

Dogodek je imel tudi dobrodelno noto, saj so obiskovalci namesto vstopnine

prispevali hrano z daljšim rokom trajanja, odziv pa je bil nad vsemi pričakovanji. Vso zbrano hrano bo klub predal Rdečemu križu Slovenije in Karitas. Potekala je tudi licitacija dresov, ki so jih prispevali Josip Iličič, Miral Samardžič, Siniša Anđelković, Aleks Pihler, Boštjan Cesar, Andraž Šporar in NK Maribor, na dražbi pa je bila tudi žoga s podpismi zlate generacije. Dražba je prinesla tri tisoč evrov, s katerimi bo NK Triglav Kranj mladim socialno ogroženim nogometarjem omogočil odhod na zimske priprave ter kupil potrebno športno opremo.

www.posta.si

Po vinjeto na pošto!

Nakup na 3 obroke s kartico Diners Club od 1. 12. 2016 do 28. 2. 2017.

Na vseh poštah, razen pogodbenih, lahko od 1. decembra 2016 kupite vinjete za leto 2017 za vse cestninske razrede. Imetniki kartice Diners Club lahko na večjih poštah kupite letno vinjeto za osebni avtomobil in višji osebni avtomobil oz. kombi na tri obroke.*

Vsem voznikom želimo prijetno in varno vožnjo.

Info: na poštnem okencu in 080 14 00.

Zanesljivo vsepovsod
POŠTA SLOVENIJE
POŠTA IN FINANCE

* Ugodnost nakupa na obroke velja za imetnike osebnih in poslovnih kartic Diners Club od 1. decembra 2016 do 28. februarja 2017. Najmanjša vrednost obroka je 30 EUR. Pri nakupu večjega števila vinjet je možen nakup na največ 12 obrokov. Seznam pošt, kjer lahko kupite vinjete s kartico Diners Club, je objavljen na www.posta.si.

Kaj se plača iz rezervnega sklada

Bralec se je pritožil, da so v njihovem bloku iz rezervnega sklada neupravičeno plačali montažo svetilk na individualnih vhodih pritličnih stanovanj, v Domplanu odgovarjajo, da so tako sklenili etažni lastniki.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Rezervni sklad, ki je za večstanovanjske stavbe obvezen, je bil ustanovljen z namenom, da bi zagotavljal finančna sredstva etažnih lastnikov za nemoteno vzdrževanje teh stavb, pri čemer s sredstvi rezervnega sklada stavbe gospodari upravnik. Čeprav stanovanjski zakon opredeljuje, za katere namene sredstva iz rezervnega sklada lahko uporabijo in kakšno soglasje etažnih lastnikov je za to potrebno, pa v praksi nemalokrat prihaja do različnih zapletov.

Z enim od takšnih problemov se je na naše uredništvo obrnil eden od 24 etažnih lastnikov na Trgu Rivoli 4 v Kranju, ki ga je zmotilo ravnanje njihovega upravnika. »V našem bloku so pred dvema letoma montirali senzorske luči, zdaj pa si je upravnik Domplan Kranj dovolil, da je enake luči namestil še na vhodih v štiri pritlična stanovanja, stroške v znesku 203 evre pa je pokrili iz skupnega rezervnega sklada. Da bi to zakril, je na račun zavedel obnova razsvetljave,« se je pritožil. Po njegovem mnenju gre za neupravičeno uporabo rezervnega sklada, ker da bi morali lastniki pritličnih stanovanj montažo senzorskih svetilk plačati sami, saj gre za zasebne vhode, ki jih ostali stanovalci ne uporabljajo, poleg tega pa po njegovem vedenju te svetilke niti niso vezane na skupno porabo elektrike. Bralec pravi, da

je zato o tem primeru obvestil tudi inšpekcijo za okolje in prostor.

V Domplanu so odgovorili, da so bila omenjena dela izvedena in pokrita s sredstvi rezervnega sklada v skladu s sklepom etažnih lastnikov izpred dveh let. »V stavbi Trg Rivoli 4 so etažni lastniki 30. septembra 2014 sprejeli predlog sklepa, da se iz sredstev rezervnega sklada med drugim izvede tudi sanacija elektroinstalacije, konkretno zamenjavo elektroinstalacij in svetilk nad vhodi pritličnih stanovanj. Predlog sklepa je bil z dodatnim glasovanjem in podpisu potrjen s potrebno večino,« je pojasnil Peter Kern, vodja poslovne enote Nepremičnine.

V opisanem primeru je šlo za izvedbo rednih vzdrževalnih del na skupnih delih stavbe, opredeljenih v sprejetem načrtu vzdrževanja, kot tudi za dela, vezana na učinkovitejšo rabo energije v stavbi, za kar zadostuje že soglasje več kot polovice etažnih lastnikov, je razložil Kern. Tako se je kompletno obnovila skupna razsvetljava, vključno s svetilkami, tudi omenjene svetilke pa so vezane na skupno porabo električne energije in ne predstavljajo individualne etažne lastnine, je poudaril. »Ob tem moramo navesti, da lastniki med sabo nimajo sprejete Pogodbe o medsebojnih razmerjih in tako nimajo opredeljenih morebitnih posebnih skupnih delov in naprav v stavbi, ki bi služili le posameznim etažnim lastnikom,« je še dodal.

Narodne v sliki, pesmi, plesu in zgodbi

Cerklje – V župnijski dvorani v Cerkljah je bila ob koncu novembra na ogled četrta razstava del članov Društva likovnikov Cerklje z naslovom Narodne v sliki, pesmi, plesu in zgodbi, odtod pa so razstavo potlej prenesli v galerijo letnega vrta Doma starejših Taber v Šmartnem. 23 slikarjev je na ogled postavilo 48 likovnih del. Podobno kot v prejšnjih letih so motive večinoma iskali v narodnih in ljudskih pesmih.

Ravnateljica bo Tea Dolinar

Na seji sveta zavoda Kranjski vrtci so za novo ravnateljico imenovali Teo Dolinar, sprejeli pa so tudi nekatere druge pomembne dokumente.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Svet zavoda Kranjski vrtci je zaključil s postopkom imenovanja ravnatelja Kranjskih vrtcev. S šestimi glasovi za (trije predstavniki ustanovitelja in trije predstavniki staršev v svetu zavoda), štirimi glasovi proti in enim vzdržanim glasom (vsi predstavniki zaposlenih v svetu zavoda) so na mesto ravnateljice Kranjskih vrtcev imenovali Teo Dolinar. Petletni mandat bo nastopila 1. februarja 2017.

Odloča svet zavoda in ne mestni svet

»Postopek za imenovanje ravnatelja je določen z Zakonom o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja in ga izvede svet zavoda. O imenovanju ravnateljice Kranjskih vrtcev torej v celoti odloča svet zavoda, ne mestni svet Mestne občine Kranj in tudi ne župan. Ureditev imenovanja ravnateljic vzgojno-izobraževalnih zavodov se razlikuje od ureditve na drugih področjih delovanja javnih zavodov. S takšno ureditvijo imenovanja ravnateljic se zagotavlja določena mera avtonomije in samostojnosti javnih zavodov. Po oceni ustavnega sodišča drugačno ureditev upravičuje tudi dejstvo,

Nova ravnateljica Kranjskih vrtcev Tea Dolinar / Foto: Tina Dokl

da lokalna skupnost ni edina, ki zagotavlja sredstva za delo vrtca,« pojasnjuje predsednik sveta zavoda Kranjski vrtci Jakob Klofutar.

Irena Fabian do prihoda nove ravnateljice

Za vršilca dolžnosti ravnatelja je bila za obdobje od 31. decembra letos, ko odhaja v pokoj sedanja ravnateljica Kranjskih vrtcev Irena Pavc, do nastopa mandata novo imenovane, imenovana Irena Fabian. Dosedanja pomočnica ravnatelja ima med zaposlenimi v Kranjskih vrtcih največ izkušenj z vodenjem in upravljanjem javnega zavoda.

Na seji so potrdili še sprejembo finančnega načrta za letošnje leto, poročilo o uresničevanju letnega delovnega načrta za šolsko leto 2015/2016 ter letni delovni načrt za šolsko leto 2016/2017, katerega prednostne naloge so načrtovanje in spremljanje vzgojnega dela, zdrav način prehranjevanja na več nivojih ter gibanje za zdrav razvoj otroka in zaposlenih.

Prehranjevanju v prihodnje več pozornosti

»Svet je sprejel tudi sklep o popravkih Poslovnika skupine za prehrano, ki jo bo od sedaj naprej vodil organizator

prehrane in bo sledil Smernicam za prehranjevanje in merilom kakovosti za javno naročanje živil v vzgojno-izobraževalnih zavodih. Svet je namreč ugotovil, da v preteklosti temu pomemben področju ni bilo posvečene dovolj strokovne pozornosti. Svet zavoda je upravo zavoda zadolžil, da pripravi predlog kadrovske okrepitve na področju organiziranja prehrane. Prav tako se je uprava Kranjskih vrtcev zadolžila, da pripravi predlog o zaposlitvi ustreznega števila »mobilnih strokovnih delavk«, ki bodo nadomeščale bolniške odsotnosti,« je tudi povedal Jakob Klofutar in dodal, da so upravo Kranjskih vrtcev zadolžili, da zagotovijo dnevno spremljanje opozoril ARSO glede ravnih onesnaženosti zraka ter posledično uredi obveščanje strokovnih delavcev o zadrževanju otrok v zaprtih prostorih v dnevih velike onesnaženosti.

Uprava je od sveta zavoda dobila tudi pobudo, da v sodelovanju z Mestno občino Kranj in s pomočjo neodvisnega strokovnjaka izvede pregled poslovanja in delovanja Kranjskih vrtcev, ki bo kot rezultat podala analizo stanja ter akcijski plan ukrepov, ki so potrebni, da se delovanje racionalizira, poišče notranje rezerve, zniža ekonomska cena ter da hkrati kvaliteta storitve ostane nespremenjena.

Proračun je pod streho

Nakelski občinski svetniki so sprejeli proračun za leto 2017. Kljub temu dve vsebini ostajata odprti: ureditev dotrajane cestne vpadnice v Spodnjih Dupljah in zagotovitev pogojev za igranje nogometa.

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo – Proračun Občine Naklo za leto 2017 so svetniki sprejeli na seji prejšnji teden. Višja svetovalka za proračun, finance in gospodarstvo pri občini Matija Kosmač Jarc je povedala, da so vanj dodatno vključili tudi predloge svetnikov iz prejšnje seje. Dodali so sredstva za izdelavo požarnega elaborata, sponzoriranje programa Mepi, sredstva za nakup rume-nih rutk za prvošolce, sofinanciranje obnove gasilskega doma v Žejah, zagotovili dodatna sredstva za sanacijo kožaric, za izdelavo energetske izkaznice za Osnovno šolo Naklo, za obnovo vodovodov, požarnih bazenov in javne razsvetljave. Izločili pa so subvencijo Komunalni

Kranj. Prihodkov bo za dobrih 4,3 milijona evrov, odhodkov za dobrih 5,8 milijona evrov, razliko bodo uravnotežili s presežkom iz letošnjega leta.

Sprejemu proračuna navkljub so poudarili dvoje. Svetnik Peter Hkavc se ne strinja s tem, da so ureditev vpadnice v Spodnje Duplje črtali iz načrta razvojnih programov (NRP), predvsem ga skrbi to, da se bo na investicijo s tem, ko jo je pripravljavec gradiva izvzel, pozabilo. Svetnik Ivan Meglič je dodal, da bo glede na stanje ceste zadeva urgentna. Občinska prav-nica Bojana Umnik je pojasnila, da bodo, ko bodo pridobili zemljišča od zasebnih lastnikov, to lahko uredili z rebalansom, Kosmač Jarčeva pa dodala, da bodo

odprli postavko v NRP tahir, ko bodo šli v izvedbo investicije. Ponovno se je odprlo vprašanje, kje bodo igrali nakelski nogometaši po marcu 2017, ko se za obstoječi igrišči izteče pogodba za najem z Merkurjem, Merkur pa zemljišče prodaja. Svetnik Zdravko Cankar je mnenja, da je zdajšnja lokacija primerna glede na okoliščine in naj občina razmislila o odkupu. Odkup od Merkurja bo po izračunih, s katerimi dostopa, na koncu cenovno ugodnejši (prihranili bi vsaj štiristo tisoč evrov), kot pa predvidena nova lokacija z novim igriščem na Cegelnici, kamor se nagiba župan. Za Cegelnico bo treba najprej odkupiti zemljišča, za kar je v proračunu rezerviranih 150 tisoč evrov in zatem še približno 650 tisoč

evrov za postavitev enega nogometnega igrišča standardne velikosti z naravno travo, a brez vključenih stroškov infrastrukture, kot so kanalizacija, dovozna cesta, parkirišča ... in še časovno bo to trajalo nekaj let. Župan Marko Mravljica je pojasnil, da so zemljišča ob Merkurju namenjena za poslovno dejavnost. Če bi razmišljal zgolj racionalno in ne o igrišču kot novi investiciji, je dodal župan, potem bi kupili avtobus in nogometaše vozili na treninge v Šenčur. Več konkretnih podatkov v zvezi z nogometnim igriščem bo župan predložil na naslednji seji, je obljubil. Zdravko Cankar je dal še pobudo, naj se preučijo možnosti širitve kapacitet Doma starejših občanov v Naklem z adaptacijo oz. dograditvijo.

Odločitev za mir za lepši jutri

Pri Brdarju v Vinharjih se je v soboto odvijalo spominsko srečanje ob 75-letnici poljanske vstaje, ki je bila odgovor na raznarodovalno politiko okupatorja tudi v teh krajih.

Pri Brdarju v Vinharjih se je v soboto odvijalo spominsko srečanje ob 75-letnici poljanske vstaje. / Foto: Primož Pičulin

MATEJA RANT

Vinharje – »Poljanska vstaja je bila ključna za nadaljnji razvoj partizanskega gibanja na Gorenjskem. Preprečila je izgone prebivalstva iz Poljanske doline, brez nje pa tudi ne bi bilo dražgoške bitke, saj je v njej sodelovalo kar 129 vstajnikov,« je na srečanju poudarila slavnostna govornica, predsednica Gibanja TRS Lara Jankovič. Srečanje sta pripravila krajevna organizacija Združenja borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja (ZB NOB) Poljane in organizacijski komite za prireditve Po stezah partizanske Jelovice.

Predsednica krajevne organizacije ZB NOB Poljane Milena Sitar je v uvodu poudarila, da je v tem času pred 75 leti v okoliških krajih vrela ob spoznanju, kaj prinaša nemška okupacija. »Pri Brdarju se je takrat zbralo okrog tristo prostovoljcev. Po teh krajih so namreč hodile mobilizacijske skupine, ki so vabile k uporabi, da bi pregnali sovražnika iz doline,« je pojasnila in dodala, da dogodkov, ki so sledili, kljub trudu nekaterih ni mogoče zbrisati iz narodovega spomina. Na Laro Jankovič je izjemen vtis naredila zgodba Brdarjeve Amalije Peternelj oziroma partizanke Sonje, ki je v vojni

izgubila številne bližnje, po vojni pa je obnovila kmetijo in na noge postavila kmečki turizem. Njena zgodba jo je spodbudila k razmišljanju tudi o njenem dedku in babici, ki sta se prav tako pridružila partizanskemu gibanju. »Verjamem, da so jih v gozd vodili narodna zavest, soodgovornost in sočutje.«

Zdaj je po njenem znova nastopil čas, ko se je treba upreti. »Danes imamo nevidnega sovražnika, ki nima puške v roki, ampak manipulira z drugimi sredstvi,« je poudarila in dodala, da nas ta nevidni sovražnik ubija z ustrahovanjem, ko postavlja kapital pred človeka. »Taka družba je

obsojena na propad in temu se je treba upreti, in sicer s solidarnostjo, tovarištvom in povezovanjem.« Prepričana je, da se je tako kot za svobodo danes treba boriti za mir, in to z ljubeznijo, saj po njenem na tem sloni upanje, ki je zadnje gibalo za boljši svet. »Postali smo siti sužnji, zagledani v drobne materialne koristi in minljive užitke, vedno bolj vsak zase in sami. Pozabili smo, kako je precej lažje, če smo skupaj.« Zato je prepričana, da je že davno nastopil čas, da Sonja in njeni enaki znova zaživijo v nas. »Do lepšega jutri nas loči samo odločitev za mir in sožitje,« je še poudarila.

Rekordna proračuna

Medvoški občinski svet je sprejel proračuna za prihodnji dve leti. Glavna naloga bo izgradnja kanalizacije, za kar bo potrebno tudi zadolževanje.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Proračuna Občine Medvode za prihodnji dve leti bosta tako na prihodkovni kot na odhodkovni strani rekordna. V letu 2017 načrtujejo 18.401.073 evrov prihodkov in 20.873.673 evrov odhodkov. Odhodki presega prihodke za 2.436.600 evrov, ti pa se povečujejo še za 583.400 evrov z odplačilom dolga. Tako je skupni presežek odhodkov nad prihodki z upoštevanjem financiranja načrtovan v višini dobrih treh milijonov evrov. Pokril se bo s prenesenimi prihodki iz preteklih let in z najemom novega kredita v višini milijon evrov. V letu 2018 pa načrtujejo 19.002.566 evrov prihodkov in 19.807.466 evrov odhodkov ter najem novega kredita v višini milijon in pol evrov.

Kredit bo namenski za največji projekt v prihodnjih letih, in sicer Odvajanje in čiščenje odpadne vode na območju vodonosnikov ljubljanskega polja – tako imenovana kohezija oziroma projekt Co, za katerega potrebujejo v naslednjih dveh letih okrog 12,6 milijona evrov. Hkrati bo treba na območjih, kjer se bo gradila fekalna kanalizacija, obnoviti tudi meteorno kanalizacijo in vodovodno omrežje.

To v naslednjih treh letih pomeni še dodatnih 4,4 milijona evrov. Gre za projekt, ki ga bo sofinancirala evropska unija, pozitivno odločbo Bruslja pa pričakujejo še letos. Med večjimi projekti, ki so načrtovani za prihodnje leto, so med drugim še energetska sanacija javnih objektov, za kar je predvidenih dobrih pol milijona evrov, cesta Senica-Svetje (štiristo tisoč evrov), Sora – most čez Ločnico (280 tisoč evrov) in ureditev mestnega jedra (dvesto tisoč evrov).

Svetniki so proračuna sprejeli skorajda soglasno. Proti proračunu za leto 2017 je glasovala le Alenka Žavbi Kunaver (SMC). Vložila je tri amandmaje za proračun za prihodnje leto in tri za leto 2018, a jih je poslala prepoznano, kar so z glasovanjem večinsko potrdili tudi svetniki in jih niso niti obravnavali. Pravočasno pa sta bila vložena amandmaja Odbora za razvoj občine, katerega predsednica je prav Žavbi Kunaverjeva. Predlagali so, da se v obeh letih za deset tisoč evrov poveča postavka za nakup knjižničnega gradiva Knjižnice Medvode (s petdeset na šestdeset tisoč evrov), ki bi jih vzeli iz postavke Javni zavod Sotočje Medvode – investicije in investicijsko vzdrževanje. Amandmaja nista bila sprejeta.

Za boljši jutri na Gorenjskem

V okviru preventivne akcije Za boljši jutri Zavarovalnica Triglav tudi letos podpira projekte lokalnih skupnosti. Na Gorenjskem so finančno podprli projekte v Trziču, Škofji Loki, na Jesenicah ter v Polju pri Vodica.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – Zavarovalnica Triglav že tretjič zapored izvede novoletno preventivno akcijo Za boljši jutri, s katero podpira projekte v lokalnih skupnostih, s katerimi želijo prispevati k ozaveščenju in zmanjševanju nevarnosti ter potencialnih nezgod. »V tretji izvedbi akcije sredstva namenimo gasilcem, prometni varnosti otrok, ureditvi knjižnice, projektom v zdravstvu (podprli smo oziroma bomo nakup osmih defibrilatorjev, EKG aparata in ultrazvočnega aparata) in varnosti v gorah,« so povedali pri Triglavu.

Kranjska območna enota je med tri projekte enakomerno razdelila devet tisoč evrov od skupno sedemdeset tisočakov, kolikor jih je zavarovalnica namenila za akcijo.

Občini Trzič so v torek predali sredstva za nakup dveh avtomatskih zunanjih defibrilatorjev v krajevnih skupnostih Leše in Lom pod Storžičem. »V Občini Trzič želimo z ozaveščenjem in izobraževanjem znanje o uporabi defibrilatorja prenesti na prav vse občane, da bo v trenutku nesreče in zastoja srca znal pravilno ukrepati vsak od nas,« je ob predaji sredstev povedal trziški župan Borut Sajovic.

Nedavno so podprli tudi nakup dihalnega aparata za novo gasilsko avtostereno Gasilsko-reševalne službe (GARS) Jesenice, intervencije v cestnem prometu, v primeru nevarnih snovi in v predoru Karavanke. Kot je povedal direktor GARS Jesenice Jože Klinar, jim je s pomočjo donacije opremo uspelo kupiti že pred koncem leta, s čimer bo vozilo na voljo za takojšnjo intervencijo.

Sredstva za nakup novih oblek za gasilce je dobilo tudi Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Škofja Loka, ki je poleg ukrepanja ob požarnih in naravnih nesrečah od Uprave RS za zaščito

in reševanje zadolženo za ukrepanje ob nesrečah v cestnem prometu in ob nesrečah z nevarnimi snovmi.

Med občinami z južnega dela Gorenjske je ljubljanska območna enota zavarovalnice 3800 evrov namenila Prostovoljnemu gasilskemu društvu Polje pri Vodica, in sicer za nakup opreme in prikolice za prevoz motorne brizgalne v primeru požarov na stanovanjskih in gospodarskih poslopijih, poplav in gozdnih požarov.

»Kandidatov je bilo tudi letos več kot sredstev, zato smo jih izbrali po kriteriju uporabnosti, veliko vlogo pa je igral tudi geografski kriterij.

Aleš Klement z Zavarovalnice Triglav je ček v vrednosti 3800 evrov podaril predsedniku PGD Polje pri Vodica Petru Aljažu.

Za PGD Polje pri Vodica smo se odločili tudi zato, ker še nikoli nismo pomagali pri nakupu prikolice,« je povedal Aleš Klement, direktor Območne enote Ljubljana pri Zavarovalnici Triglav. »Z darovanimi sredstvi Zavarovalnice Triglav bomo pokrili približno štirideset odstotkov investicije, ki sicer znaša okoli deset tisoč evrov,« je pojasnil Peter

Aljaž, predsednik PGD Polje pri Vodica, ki se na tovrstne razpise prijavlja že več let.

Območna enota Kranj Zavarovalnice Triglav je sicer podprla tudi projekt Društva paraplegikov Gorenjske. Sredstva za nakup in predelavo vozila za prevoz invalidov v višini dva tisoč evrov je društvo prejelo včeraj, v ponedeljek.

Podelili Severjeve nagrade

V nedeljo so na Loškem odru že tradicionalno podelili vsakoletne Severjeve nagrade za igralske dosežke. Prejeli so jih poklicna igralca Maša Derganc in Nejc Cijan Garlatti, ljubiteljska igralka Lili Bačer Kermavner ter študenta dramske igre Nik Škrlec in Žan Koprivnik.

IGOR KAVČIČ

Škofja Loka – Tudi letošnjo, že 46. podelitev Severjevih nagrad so na Loškem odru začeli z zvočnim posnetkom ene izmed vlog Staneta Severja, velikega slovenskega igralca. Tokratne njegove besede so stare natančno šestdeset let, povedal pa jih je v gledališču Sarah

Bernard v Parizu. Prvič v zgodovini podeljevanja nagrad Sklada Staneta Severja je vlogo slavnostnega govornika prevzel aktualni minister za kulturo Tone Peršak. V svojem nagovoru je v uvodu navedel lastno izkušnjo z legendarnim igralcem. Kot je povedal, je kot študent AGRFT nameraval posneti študentski film

o Stanetu Severju. Igralec je pristal na sodelovanje, dan, dva zatem pa je v Ribnici na Pohorju preminul. »Moj mentor Jože Gale je predlagal, naj film vseeno posnamem. Žal sem snemal pogreb, Sever pa je v filmu nastopal kot tragičen lik. Film je bil zame dragocena izkušnja, saj je bil to zagotovo zadnji pogreb z vseljudo

počastitvijo. V avli univerze so več dni njegov spomin hodile počastiti množice občudovalcev,« je povedal Peršak in nadaljeval, da so z nagrado, ki po njem nosi ime, vedno znova nagrajeni igralci, tako poklicni kot ljubiteljski, ki uspešno nadaljujejo njegovo tradicijo. »Današnji nagrajenci pomagajo ohranjati spomin nanj, hkrati pa

lovijo stik s sodobnostjo in pri tem skrbijo za stik med njimi in gledalci.«

Letos se je nekoliko spremenila sestava strokovne žirije Sklada Staneta Severja, poleg Branka Šturbeja so člani še Alen Jelen, Jaša Jamnik, Saša Pavček in Dušan Mlakar (predsednik). Na podlagi prispelih predlogov je žirija soglasno sklenila, da nagrade Sklada Staneta Severja prejmejo: za poklicne igralce Maša Derganc in Nejc Cijan Garlatti, za študenta dramske igre Nik Škrlec in Žan Koprivnik, nagrado za ljubiteljske igralce pa je prejela Lili Bačer Kermavner.

Dramska igralka Maša Derganc, članica ansambla Slovenskega narodnega gledališča Drama Ljubljana, je nagrado prejela za vlogo: Irene (Vinko Möderndorfer: Evropa), Jane (Rok Vilčnik rokgre: Tarzan) in Eugenie (Carlo Goldoni: Zaljubljenca). Poudarili so, da vse tri natančno preišljene in vrhunsko oblikovane vloge Maše Derganc dajejo poseben igralski pečat omenjenim uprizoritvam. Maša Derganc je igralka zanimive interpretativne širine, ki se lahko spopada z različnimi režijskimi pristopi, zahtevnimi gledališkimi projekti ter raznoterimi gledališkimi poetikami, je bilo med drugim zapisano v obrazložitvi. Med moškimi kolegi je nagrado prejel dramski igralec Nejc Cijan Garlatti za vlogo Viteza Hansa v Ondini (Jean Giraudoux: režija Januzs Kica, produkcija

Slovensko narodno gledališče Nova Gorica).

Nagrado Sklada Staneta Severja za igralsko stvaritev v slovenskem ljubiteljskem gledališču je prejela Lili Bačer Kermavner, članica Šentjakobskega gledališča Ljubljana, za stvaritve v uprizoritvi Triko Milana Jesiha (režija Gorazd Žilavec) in za številne druge vrhunsko izvedene vloge. Letos je za omenjeno vlogo prejela že matička na 55. Linhartovem srečanju v Postojni. Kot so med drugim zapisali v obrazložitvi, Lili Bačer Kermavner »preigrava zahtevno Jesihovo partituro z veliko igralsko suverenostjo in komedijskim navdihom, pri čemer se za duhovito uprizorjenimi figurami ves čas sluti sled živih človeških eksistenc in njihove življenjske izkušnje.« Prav z omenjenimi izkušnjami, neizmernim talentom, silovito izrazno močjo in izjemno natančnim oblikovanjem svojih vlog Lili Bačer Kermavner vedno znova dokazuje in potrjuje, da sodi v sam vrh ljubiteljskega igralskega ustvarjanja v Sloveniji.

Tu sta še nagrajenca med študenti. Žan Koprivnik za vlogo Marije Josefe v diplomski predstavi Dom Bernarde Alba (režija Nina Ramšak) na AGRFT v Ljubljani in Nik Škrlec za magistrsko nalogo Pojdimmo vsi v [] ali kako sem si zapomnil 3141 decimalk AGRFT v Ljubljani. Škrlec je s to igro nastopil tudi po slovesni podelitvi in navdušil prisotne.

Letošnji oder Severjevih nagrajencev so obogatili tudi svečani gosti: (z leve) Dušan Mlakar (predsednik strokovne žirije Sklada Staneta Severja), Nik Škrlec, Lili Bačer Kermavner (nagrajenca), minister za kulturo Tone Peršak, Nejc Cijan Garlatti in Maša Derganc (nagrajenca), škofjeljski župan Miha Ješe in predsednik Upravnega odbora Sklada Staneta Severja Aleš Jan. / Foto: Andrej Tarfila

Usodna pletna

JANEZ KUCHAR

Zasip – Dramska skupina KUD Zasip je pred kratkim premierno uprizorila veseloigro Usodna pletna avtorjev Lucije in Aljaža Vidiča. Vsebinsko veseloigre je komična in aktualna, govori o nesrečni ljubezni med pletnarjevo hčerko Meto, ki jo igra Ana Berčon, in Lovrom Gorjancem iz Gorij, ki ga igra Domen Ivanšek. Usoda jima ne dovoli, da se vzmeta, zato mora Meta vzeti

fanta iz bogate ljubljanske družine. Mlad par se seveda ne ljubi, apetiti družin so usmerjeni v posle. Na poročni dan se s pletno odpravijo na otok, vendar jih vmes ujame nevihta ... V igri so zaigrali Andrej Gracelj, Aljaž Vidic, Meta Vodnjov, Gašper Peterman, Ana Berčon, Domen Ivanšek, Urša Bizjak, Lucija Vidic in Mark Džamastagič. Za luč in glasbo je skrbel Sara Gracelj, scena pa je delo podjetja Gozdni mož.

Igralci Kulturnega društva Zasip, ki so premierno uprizorili veseloigro Usodna pletna.

Rdeče za ustvarjanje

V Kulturnem domu Mengeš so v začetku decembra odprli razstavo Likovnega društva Mengeš z nenavadnim naslovom Rdeča.

IGOR KAVČIČ

Mengeš – Na stenah kulturnega doma je razstavljeno petnajst upodobitev »rdeče« na platnu večjega formata, velikosti 120 x 160. Gre za zadnjo v nizu razstav ob 20-letnici delovanja Likovnega društva Mengeš, s katero metaforično ponazarjajo vzdušje v društvu. Simbolika rdeče barve bolj ali manj ponazarja tudi vsakega člana posebej in vse skupaj z njihovim odličnim mentorjem Lojzutom Kalinškom. Zato tudi razstava s tem naslovom, ki simbolizira dinamičnost in aktivnost društva, ki je polno inovativnih zamisli in idej in jih izpelje v številnih projektih, razstavah in akcijah. Vsak od ustvarjalcev slikarjev na svojstven, osebni način pristopi k projektni nalogi, ga predela in v svoji likovni govorici ustvari v določeni tehniki. Zato toliko različnih

govoric rdeče. Kot poudarja članica društva Binca Lomšek, od nekdanj velja, kar govori simbolika rdeče barve: ljubezen, ogenj, energija, navdušenje, strast, želja ... po ustvarjanju, kar je nujno za uspeh in dobro izvedbo zadanih nalog. »Zato se v društvu zavezujemo, da bomo zavzeti varuhi rdeče,

ognja, energije in strasti to z ljubeznijo gojili tudi v bodoče.«

Vtisi obiskovalcev na razstavi so bili izjemno pozitivni in pohvalni, zato so v društvu še posebno hvaležni mentorju Kalinšku za usmerjanje in nasvete pri novih pristopih modernejših izražanj.

S kulturnim programom sta glasbeno in z energijo dogodek dopolnila zakonca Miran in Anastazija Juvan. Oba sta izjemna glasbenika, pedagoga, Miran Juvan s plodno pianistično avtorsko kariero in korepetitorsko vlogo, Anastazija Juvan, ki je dirigentka Anastasia strings, znana doma in v tujini, je tudi izjemna vokalna solistka. Prostor preddverja je napolnila glasba, nabita z rdečo energijo ... in obiskovalci so ju nagradili z bučnim aplavzom. Pozdravni nagovor je imela predsednica Likovnega društva Mengeš Leonida Goroševšek.

Utrinek z razstave Rdeča / Foto: arhiv Likovnega društva Mengeš

Izenačil svetovni rekord

Prvo ime tekme slovenskega dvoranskega pokala v lokostrelstvu v Šenčurju je bil Američan Brady Ellison. Upravičil je vlogo favorita in z ukrivljenim lokom s 598 krogi izenačil svoj dvoranski svetovni članski rekord. V Sloveniji je tekmoval prvič. Zmagala je tudi njegova žena Toja Ellison, dekliško Černe.

MAJA BERTONCELJ

Šenčur – Sobotna tekma slovenskega dvoranskega pokala v lokostrelstvu v Šenčurju je bila nekaj posebnega. »Takšne udeležbe, kot je danes, še ni bilo. V čast nam je, da tekmuje Američan Brady Ellison, ki je letos na olimpijskih igrah v Rio osvojil tretje mesto med posamezniki in bil drugi ekipno. Tukaj je tudi njegova žena, najboljša slovenska tekmovalka Toja Ellison, pa Hrvat Domagoj Buden in večina slovenskih reprezentantov. Zasedba je vrhunska. V vseh kategorijah skupaj tekmuje 195 tekmovalcev iz tridesetih klubov,« je povedal Sašo Rode, predsednik Lokostrelskega kluba Šenčur Tark, organizator tekmovanja.

Svetovni rekord po operaciji kolena

Brady Ellison iz Arizone je tekmoval med člani z ukrivljenim lokom in poskrbel za navdušenje v dvorani, saj je s 598 krogi, kar je le dva

V kategoriji članov s sestavljenim lokom je zmagal Dejan Sitar (v ospredju), tretji pa je bil Staš Modic (zgoraj).

Brady Ellison je v Šenčurju z ukrivljenim lokom izenačil dvoranski svetovni rekord. / Foto: Maja Bertoncelj

kroga manj od popolnega izkupička, izenačil svoj dvoranski svetovni rekord. »Nisem pričakoval tako dobrega rezultata. Sem presenečen in seveda vesel,« je povedal Brady Ellison. Izenačil je svetovni rekord, ki ga je pred kratkim postavil na tekmi v Maroku. Da se je svetovno znani lokostrellec udeležil tekme v Šenčurju, ni naključje. Njegova žena Toja, dekliško Černe, je Slovenka, prav tako lokostrelka. Tekmuje z neolimpijskim sestavljenim lokom in v Šenčurju se je veselila zmage v konkurenci članic (584 krogov). »To je moja druga tekma v novi sezoni. Ustrelila sem krog več kot na prvi tekmi v Maroku, ki je štela za svetovni pokal v dvorani, kjer sem osvojila tretje mesto. Imam še veliko rezerv, sem pa zadovoljna. V zadnjem času sem imela veliko obveznosti, povezanih s pridobitvijo zelene karte, ki mi omogoča neovirano bivanje v Združenih državah

Amerike, zato se mi ni uspelo toliko pripravljati. Vesela sem, da sem v Sloveniji in da je z mano tudi Brady. Ostala bova čez praznike in novo leto,« je povedala Toja, ki nastopa za Lokostrelski klub Feniks Kranj. Navdušena in malce presenečena je bila tudi nad streljanjem svojega moža: »Oktobra smo imeli svetovno prvenstvo in takoj po njem je imel hudo operacijo kolena, tako da ni treniral. Teden pred svetovnim pokalom v Maroku sem mu rekla, naj poskusi in gre z mano, da ne bom šla sama. Cel teden je treniral, šel tja in ustrelil svetovni rekord. Od te tekme dalje ni treniral. Ne vem, ali je ustrelil sto puščic, saj sva imela toliko obveznosti, da časa za trening ni bilo. Danes je znova streljal izjemno in kar malce mu je bilo žal, da ni odložil tistih dveh puščic. Pravi, da bo popoln izkupiček dosegel na tretji tekmi svetovnega pokala januarja v Nimesu v Franciji.« Za Tojo Ellison se

je uvrstila tekmovalka domačega kluba Dolores Čekada (566 krogov).

Zadovoljna tudi Sitar in Modic

Zanimiv je bil obračun pri članih s sestavljenim lokom. Na prvem mestu sta bila s 588 krogi Dejan Sitar (Feniks Kranj) in Hrvat Domagoj Buden, tretje mesto pa je s štirimiro krogi manj osvojil Staš Modic (Šenčur Tark), ki je tekmoval v članski konkurenci, čeprav je šele prvo leto mladinec. »V drugi polovici mi je šlo bolje. Sem zadovoljen,« je tekmovalje na kratko ocenil Dejan Sitar, ki je za leto 2016 poudaril četrto mesto na svetovnem prvenstvu, za 2017 pa bosta vrhunca oktobra s svetovnim prvenstvom v Mehiki in evropskim v Sloveniji. »Moj cilj je bil doseči rezultat, ki bi me uvrstil na mladinsko evropsko prvenstvo marca prihodnje leto. To mi je uspelo in sem zadovoljen,« pa je dejal Staš Modic.

Derbi Celjankam

Rebeka Abramovič (v svetlem dresu) je bila z enajstimi točkami druga strelka triglavank. / Foto: Gorazd Kavčič

MAJA BERTONCELJ

Kranj – V derbiju 10. kroga prve košarkarske lige za ženske sta se v Kranju pomerili ekipi Triglav in Athlete Celje. Zmagale so Štajerke, Kranjčanke pa so doživle prvi poraz.

Odločilni del tekme je bila druga četrtina, ki so jo Celjanke dobile visoko z 12 : 24, medtem ko so bile preostale tri dokaj izenačene (14 : 14, 10 : 12 in 20 : 21). Najboljša

strelka pri triglavankah je bila Aida Kalušič s 17 točkami. »Celjanke so uveljavile svojo kakovost pod košem, imele kar 21 skokov v napadu, ko jim je stekel še met z razdalje, jih je bilo zelo težko kontrolirati v obrambi. Dekletom nimam česa očitati, saj so dale svoj maksimum,« je dejal Bojan Lazič, trener Triglava. Celjanke vodijo na lestvici, triglavanke so druge z dvema točkama zaostanka in tekmo manj.

Balinarjem štiri medalje

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Slovenski balinarji so na evropskem prvenstvu v Nici v Franciji osvojili štiri medalje.

Eden izmed vrhuncev tekmovanja je bil finale štafeta zbiranja, v katerem so se za odličja pomerile reprezentance Italije, Hrvaške, Francije in Slovenije. Francoska in slovenska štafeta sta si hitro priborili nekaj točk naskoka, v zadnjih

dveh minutah pa sta domačina stopnjevala tempo in s 56 točkami suvereno slavila pred Alešem Borčnikom in Anžetom Petričem, ki sta zadela 51 krogel. Borčnik je novo medaljo, srebrno, osvojil v hitrostnem zbijanju. V natančnem zbijanju je bil bronast Jure Kozjek. Med favoriti za najvišja mesta sta bila v igri dvojica Davor Janžič in Dejan Tonejc, ki sta se na koncu morala zadovoljiti z bronasto medaljo.

Balinarji so se izkazali na evropskem prvenstvu.

Kranjski hokejisti dvakrat premagali Beljačane

Hokejsko tekmovanje je nekako mirovalo zaradi nastopa mladinske reprezentance na svetovnem mladinskem prvenstvu za mladince do 20. leta starosti divizije I-B v Budimpešti. V reprezentanci, ki je na koncu osvojila tretje mesto, je bilo tudi pet Kranjčanov. Vratar Kristjan Šenk, branilec Jakob Jugovic ter napadalci Žan Markič, Krištof Potočnik in Matevž Ban. Aktivne pa so bile mlajše kategorije, ki so odigrale tekme državnega prvenstva. Tokrat posebno zahvalo zaslužijo hokejisti U14 in U12, ki so obe tekmi proti

beljaškemu VSV dobili. Varovanci trenerja Jureta Kozjeka (U14) so v nedeljo premagali VSV v zanimivi in izenačeni tekmi po podaljšk s 3:2. Tekma je bila napeta skozi celotno srečanje, saj so v rednem delu vedno vodili mladi iz VSV in so bili Kranjčani v vlogi lovilca rezultata, kar jim je lepo uspelo, v podaljšk pa so zadeli za veselje tako mladih hokejistov kot tudi njihovih staršev. Njihovo delo so nato nadaljevali še hokejisti, ki jih trenira Domen Jemec, hokejisti U14. V torek so premagali isti klub, bilo pa je 6:5. Odlično so začeli

srečanje, vodili skozi celotno tekmo, a je dal Domen Jemec priložnost prav vsem, zato je bil rezultat na koncu tesen, a nikoli ogrožen. Vse čestitke tako kategoriji U14 kakor tudi U12, ki so zmagali, in to nad ekipo kluba, ki ima veliko boljše pogoje za delo. V nedeljo pa je bil v Kranju pravi festival hokeja, na katerem so sodelovali najmlajši hokejisti – kategorije U8 in U10. Kranjčani so v vsaki kategoriji imeli po tri ekipe. Poleg domačega Triglava so na festivalu hokeja nastopili še najmlajši iz HK MK Bled, HD Jesenice in HK Celje.

Na nedeljskem turnirju mlajškov je v Kranju tekmovalo več kot 170 otrok.

ŠPORT NA KRATKO

Alpsko smučanje – Žan Kranjec je na veleslalomu v Alti Badii osvojil četrto mesto in s tem izenačil svojo najboljšo uvrstitev v svetovnem pokalu z uvodne tekme sezone.

Rokomet – Rokometaši so v prvi slovenski ligi odigrali tekme 16. kroga. Ekipa Urbanscape Loka je gostovala v Mariboru in izgubila s 30 : 24 (12 : 11). Na lestvici ostajajo na četrtem mestu. Jutri se bodo z Mariborčani v gosteh pomerili še v četrtfinalu Pokala Slovenije.

Hokej na ledu – Jeseničani so na petkovi tekmi Alpske hokejske lige, ki je imela tudi dobrodelno noto, z 1 : 2 (1 : 1, 0 : 0, 0 : 1) izgubili z ekipo Neumarkt Egna. S to tekmo so Železarji zaključili dobrodelno akcijo, izkupiček od prodanih kart s tekmo pa bodo predali Rdečemu križu Jesenice. Nova tekma v Podmežakli bo jutri z začetkom ob 19.30. V goste pride ekipa Zell am See. Vstop na tekmo bo prost.

PLANINSKI IZLET: POREZEN (1630 M)

Zgodovinski vrh

Od daleč strma gora, ki ima lahke pristope, v svoji notranjosti skriva vojne rane. Samotar, na meji med Primorsko in Gorenjsko.

JELENA JUSTIN

Od Škofje Loke do Baške grape se dviga loško pogorje s številnimi sredogorskimi vrhovi. Porezen je zadnji med njimi, mejnik med Gorenjsko in Primorsko. Če ga pogledamo z Blegoša, deluje strmo, golo, saj vrh prekrivajo travniki. Dviga se nad Davčo, teritorialno največjo slovensko vasjo, ter daje občutek varuha tamkajšnjih kmetij. Z drugih strani so Cerkljano pa Hudajužna, Petrovo Brdo ... Številni zanimivi vzponi, mi se bomo

pa tokrat nanj povzpeli po enem bolj obljudenih, s Petrovega Brda.

Zapeljemo se proti Škofji Loki ter nadaljujemo v Selško dolino do Železnikov in Zalega Rovta, kjer se cesta začne vzpenjati proti Petrovemu Brdu. V križišču, kjer z desne strani pride cesta iz Sorice in bohinjske strani, zapeljemo levo in nadaljujemo še kakšen kilometer po ožji, vzpenjajoči se asfaltirani cesti. Na desni strani zagledamo smerokaz, ki nas usmeri v gozd. Tam nekje, na primernem

mestu parkiramo, lahko pa se zapeljemo še mimo kmetije in nad kmetijo ob naslednjih smerokazih parkiramo.

Smerokaz nam da vedeti, da nas do vrha čaka dve uri in 20 minut vzpona. Pot zavije v gozd in se vzpenja po ožjem gozdnem kolovozu, lahko pa tudi po njegovem robu. Hitro ponovno dosežemo cesto, ki ji sledimo kratek čas, saj nas smerokaz ponovno usmeri v gozd. Kratek vzpon skozi gozd nas ponovno pripelje na cesto, ki jo prečimo, in se na drugi strani preko lesenih stopnic strmo poženemo

Pogled proti Hudajužni oz. v smeri Koritnice. V ozadju Kobilja glava. / Foto: Jelena Justin

Vrh Porezna s pogledom proti Blegošu / Foto: Jelena Justin

Pogled proti Spodnjim bohinjskim goram in Triglavu

Foto: Jelena Justin

v gozd. Markirana pot se nadaljuje skozi strnjen gozd. Vzpenjamo se v okljukih, ponekod zmerno, drugje pa precej strmo. Pot je dobro označena, je pa bolje včasih

narediti ovinek, saj je pot vsaj na enem mestu podlegla eroziji. Kov daljavi že slutimo konec gozda, se ga pot še kar oklepa in se končno tudi položi oz. zravnava. Ob koncu gozda je jasa, ki jo pot preči in strmo nadaljuje skozi gozd. Z vsakim metrom je le-ta redkejši in odpirajo se vse lepši razgledi proti Spodnjim bohinjskim goram. Na naši levi obidem vrh Pohoški kup, 1542 m, ki bo ob sestopu videti bistveno bolj izrazit. Dosežemo greben Porezna, ki se na začetku še vzpenja, ko pa dosežemo razgledni travniški pomol, smo v nekaj naslednjih minutah pri Domu Andreja Žvana - Borisa na Poreznu.

Vrh Porezna je od kočice oddaljen še dodatnih pet minut hoje.

Ob poti na vrh Porezna je vhod v betonirane rove, ki goro povezujejo z bunkerji na njeni drugi strani. Te utrdbe pa so bile usodne za skupino izdanih partizanov marca 1945 in njim je postavljen spomenik tik pod vrhom.

Ob lepem vremenu se nam z vrha odpre lep razgled na Škofjeloško in Cerkljansko hribovje, Golake, Tržaški zaliv, Spodnje bohinjske gore in Triglav ter Karavanke in Kamniško-Savinjske Alpe.

Z vrha sestopimo po poti vzpona.

Nadmorska višina: 1630 m
Višinska razlika: 800 m
Trajanje: 2 uri
Zahtevnost: ★★★★★

Pripravite se na praznične dni

BARBARA TAVČAR,
MASTER BODY
INŠTRUKTORICA,
PBS CENTER ŠPORTNE
ODLIČNOSTI

Prazniki niso le dela prosti dnevi, ki bi jih namenili izključno regeneraciji, prihajajoče praznično razpoloženje, druženje, obdarovanje seveda spremljajo tudi priprava peciv, daril, praznovanj, na žalost tudi neredno spanje, stres zaradi obilne in neuravnotežene prehrane – vse to pa naš organizem izčrpa. Znanstveniki so dokazali, da slabe navade med prazniki puščajo sledi v telesu še dva do tri tedne kasneje. Seveda je vse odvisno od trenutnega zdravstvenega stanja posameznika, vsekakor pa si velja zapomniti, da dlje trajajoče obremenjevanje vodi v kronično utrujenost.

Kaj storiti? Najprej se vprašajte po počutju v zadnjih dveh mesecih: se zjutraj zbudite utrujeni ali naspáni? Imate občutek, da se držite sključeno in se težko vzravnotežite? Vas boljje sklepi, kosti, mišice? Vas ljudje, s katerimi ste v stiku, izčrpavajo in imate občutek, da vam primanjkuje časa zase?

Če ste na večino vprašanj odgovorili z 'da', potem

nujno nekaj prazničnega časa namenite sebi in svojemu organizmu, saj so po vsej verjetnosti obremenjeni vaš hormonalni, prebavni in živčni sistem. Pod takimi pogoji telo težko normalno deluje, ob oteženem delu najbolj trpijo vsi vitalni organi. Vse s tekočino in hrano zaužite toksine, vse toksine, ki ste jih vdahnili ali čustveno »skrili« v telo, jih to skladišči v maščobne celice.

Povprečni dnevni vnos med letom je od 2000 do 2500 kalorij. Ste vedeli, da na sam božični dan vnesejo tudi do 6000 kalorij, kar je kar trikrat več kot običajno. Po vsem tem tudi vi zagotovo niste več začudeni ob podatku, da se v povprečju oseba med božičnimi prazniki zredi za 0,5 do 2,5 kilograma.

Kaj lahko storite, da bo vaše počutje med prazniki na visokem nivoju?

Dihajte s polnimi pljuči, oksigenacija pomaga pri izgorevanju in kalorični potrošnji. Uro po obroku pripravite umirjen sprehod, v katerega vključite ritmično

globoko dihanje. Štejete fazo vdihavanja do sedem, prav tako fazo izdihavanja. Tako boste priskočili na pomoč svojemu prebavnemu sistemu in zmanjšali utrujenost, ki lahko nastopi po obroku.

Pijte več vode kot običajno. S tem boste pospešili procese čiščenja organizma.

Izogibajte se negativnim mislim. Možgani jih interpretirajo kot največje stresorje in zato povečajo proizvodnjo stresnih hormonov.

Hodite, izvajajte lahke raztezne vaje ter vaje za globoke mišice trupa. Slednje so usmerjene v vnašanje energije v organizem.

Poskrbite za kvaliteten in zadosten spanec, a ne pretiravajte s prepoznim vstajanjem. Bolje, da si polurni spanec privoščite v popoldanskem času.

Zjutraj spijte kozarec mlačne limonade, ki bo pomagala izločiti strupe, ki so se sprostiti ponoči, nato pa nahranite telo s kisikom in vitalno energijo ter si privoščite zdrav zajtrk. Po zajtrku sledijo lahko jutranje vaje, ki

GIBAJTE SE Z NAMI (38)

Vaje body tehnike bodo v samo nekaj minutah zaščitile vaše vitalne organe in pomagale, da bo tudi med prazniki vitalna energija na visokem nivoju. Z njimi bo telo kos izzivom, um bo upočasnil tok misli in ujel trenutek spoja z lastnim telesom. Si za novo leto lahko želite še več?

vključujejo vzravnavno sedenje in globoko dihanje. Dobrodošel bo kakšen specifičen počep za stimulacijo črevesja ter vaje v razkoraku.

Med prazniki, še posebno če ste se popolnoma prepustili nekontroliranemu in čezmernemu vnosu hrane in pijače, je prebavni sistem preobremenjen, notranji »filtri« (ledvica in črevesje) ne zmorejo tolikšne obremenitve, zato kar naenkrat

postanemo mala plinska bomba, ki bi najrajši vetrove spuščala kjerkoli.

O tem, katere vaje so med prazniki ob določenem delu dneva najbolj učinkovite in priporočljive, bom več povedala v prihodnjem članku, ko si bomo tudi voščili čim bolj zdravo prihajajoče leto in se poslovili od starega. Do takrat pa imate čas osvojiti vsa zgoraj našeta priporočila.

Tisočkrat okrog Blejskega jezera

Uroša Kralja, Blejca, ki živi v Radovljici, letos zaznamuje številka tisoč. Odločil se je preteči tisoč krogov okrog Blejskega jezera, kar mu je že uspelo, sestavil je sestavljanke z motivom Blejskega jezera s tisoč koščki in zbral tisoč evrov za projekt Botrstvo. Okrog jezera teče še naprej in do konca leta bi rad mejnik dvignil na 1080 krogov.

MAJA BERTONCELJ

Za letos ste si zadali izziv preteči tisoč krogov okrog Blejskega jezera. Kako je prišlo do te odločitve?

»Precej spontano in bolj kot ne slučajno. Konec lanskega leta sem začel prakticirati tek v zgodnjih jutranjih urah, že pred službo. V mislih sem začel malo računati, koliko povprečno krogov na teden bi bilo treba narediti, da bi jih v enem letu naredil na primer tisoč. Leta 2008 sem jih sicer že naredil 855, takrat brez kakršnegakoli vnaprej določenega cilja, in nato sedem let živel v prepričanju, da več se pa ne da. Potem sem v trgovini nalletel na sestavljanke z motivom Blejskega jezera s tisoč delčki in odločitev je bila na dlani: za vsak krog bom dodal en košček in ni vrag, da sestavljanke ne sestavim v enem letu.«

Je bil to vas prvi rekreativni izziv?

»Pred leti sem že nabiral kljukice v vzponih do Sankaške koče na Sv. Petru nad Begunjami pa do Robleko-vega doma na Begunjski, in kot rečeno, tudi okrog jezera sem že krožil dokaj

intenzivno. A tako 'priden' v preteklih letih vendarle nisem bil.«

To pomeni, da ste šli okrog jezera večkrat na dan. Kolikokrat največkrat? Se je bilo težko motivirati?

»Večino krogov sem naredil v zgodnjih jutranjih urah, popoldne v glavnem tiste, pri katerih se mi pridruži žena Tina oziroma največkrat gremo kar vsi štirje, torej še hčerka Kristina in sin Dominik, onadva sicer s pomočjo poganjalca, skiroja oziroma kolesa, Dominik občasno tudi kar na mojih ramenih, tako da sem na ta način naredil tudi kar nekaj treningov za moč. Posebnih problemov z voljo oziroma motivacijo nisem imel. Zelo me razveseljuje tudi dejstvo, da se je očitno telo sprijaznilo z vsem skupaj, in odkar tečem praktično vsak dan, nimam nobenih poškodb, in, vsaj občutek je tak, tudi energije za službene obveznosti je več. Če se prav spomnim, sem največ krogov v enem dnevu naredil šest. Kakšno drugo leto pa že tudi po deset.«

Kdaj je tek okoli Blejskega jezera najlepši?

»Čisto vsak čas dneva ima svoje čare in tudi vsak letni čas. Najlepše je na kakšno jasno nedeljo zjutraj, ko sonce ravno prikuka iznad obzorja.«

Vam je bil ta cilj sčasoma v breme ali izziv?

»Nekaj vztrajnosti in telesne vzdržljivosti ter seveda časa je že treba imeti, a verjetno obstaja precej ljudi, ki bi zadevo tudi izvedli, če bi si jo že ravno zadali kot neko fiksno idejo. Vse skupaj mi ni predstavljalo prav nobenega bremena, če pa bi mi, bi takoj nehal. Ne nazadnje gre zgolj in samo za nekoliko intenzivnejšo rekreacijo, ki naj bi me psihično predvsem razbremenjevala in ne povzročala dodatnega stresa, poleg tega pa za cilj, ki sem ga zastavil izključno sam sebi, tudi nisem prav nikomur drugemu odgovoren, če ga ne bi izpolnil. Sem pa ravno v zadnjih dneh ugotavljal, da sem prvih osemsto krogov (skoraj točno toliko jih je bilo do odhoda na maraton v Berlinu) naredil predvsem z namenom treninga: polovico pomladi v pripravah na Istrski maraton in Radence in nato GM4O, drugo polovico pa poleti oziroma pozno jeseni, saj je sledil Ultramaraton Celje–Logarska dolina in maratoni v Berlinu, Zagrebu in Ljubljani. Vmes je bilo še sto bolj ali manj treningu oziroma regeneraciji namenjenih krogov. Nadaljnjih dvesto je bilo nato malo za ego, saj če sem rekel tisoč, jih bo tisoč, pa četudi grem z berglo okoli. In sedaj jih delam še malo za dušo. Kolikor jih še bo, jih pač bo, potihoma pa ciljам na 1080 krogov.«

Poti okrog jezera torej še nimate dovolj?

»Svojega ovala, kakor mu ljubkovalno rečem, se nikoli ne naveličam. Če že mislim, da je treba nekaj spremeniti, grem pač v nasprotno smer in je vse drugače. Na voljo imam verjetno najlepši stadion na svetu.«

Pri tisočem krogu so se vam pridružili tudi drugi tekači. Kako je bilo?

»Bilo je fino. Vesel sem, da sem s svojim projektom pritegnil toliko ljudi, nekaj prijateljev, nekaj pa tudi zgolj bežnih znancev, ki so v vsem skupaj prepoznali nekaj več in bili pripravljeni priskočiti na pomoč, ko sem si zamislil, da pa morda res ne bi teh krogov odtekel zgolj samo izključno zase. Omenil bi

predvsem kolege iz društva Vitezi dobrega teka, katerega član sem tudi sam, tako za vso podporo in pomoč pri organizaciji kot pri prispevku k temu, da smo v slogu zaključili tudi dobrodelno plat zgodbe. Bi se pa na tem mestu še enkrat zahvalil tudi vsem drugim, ki niso člani društva, pa so vseeno nekaj prispevali za to, da smo trem fantom, vključenim v projekt Botrstvo, zagotovili botrstvo za celo leto 2017.«

Kot ste omenili, niste le opravili tisoč krogov okrog jezera in sestavili sestavljanke Bleda s tisoč koščki. Zbrali ste tudi tisoč evrov v dobrodelne namene. Vam vse to prinaša posebno zadovoljstvo?

»Predvsem ta zadnji del je nekaj, na kar sem resnično ponosen. Pa ne nase, saj bi verjetno te kroge naredil tako ali drugače, ampak na vse, ki sem jih omenil, torej na tiste, ki v tem niso videli samo enega prismuknjene- ga Joža z Bleda, ki vsak dan nekaj leta okrog jezera, ampak kot neko širšo, toliko zanimivo zgodbo, ki jo je vredno podpreti tudi finančno.«

Letos ste praznovali štirideseti rojstni dan. Ste si tudi zato zadali takšne izzive?

»Ne. Slučajno se je zgodilo ravno letos. Drugo leto bom 41, pa najbrž ne bom samo zato, ker gre za sicer z matematičnega vidika za zelo zanimivo, a po drugi strani nič preveč okroglo praštevilo, preživel celega leta na kavču.«

Ste s športom povezani že od otroštva?

»Kot otrok in tudi kot najstnik se s športom nisem kaj preveč ukvarjal. Enkrat so me sicer po nesreči, kakor sem vsaj jaz videl vse skupaj, poslali na občinsko prvenstvo v krosu v Bohinj, a se tam nisem ravno proslavil. V srednji šoli sem tekkel ravno toliko, da sem na Cooperjevem testu še ujel 'zelo uspešno'. Nekoliko resneje sem začel teči šele v drugi polovici študentskih let, prve rekreativne tekaške prireditve pa sem se udeležil šele pri 26 letih, a zato takrat nisem bil malenkosten, saj sem se prijavil kar na najdaljšo, 42-kilometrsko preizkušnjo v sklopu Ljubljanskega maratona, in jo tudi uspešno zaključil.«

Kaj vam pomeni rekreacija in kaj vam je prinesla?

Uroš Kralj je letos okrog Blejskega jezera naredil že več kot tisoč krogov. / Foto: osebni arhiv

Za vsak krog je dodal en košček tisočdelne sestavljanke Blejskega jezera. / Foto: osebni arhiv

»Rekreacija vsekakor vzvzema pomembno mesto v mojem življenju. Teka ne dojemam kot odvisnost, kar me sicer ljudje, ki vsakodnevne vadbe ne prakticirajo, pogosto sprašujejo. Pride kakšen dan, ko se mi niti pod razno ne da obuti copat, in tudi če nanese, da iz takšnih ali drugačnih razlogov ne tečem več dni zapored, nimam kakšne abstinence krize. Tek mi pomeni predvsem psihično sprostitev na eni in fizično vadbo na drugi strani. Mirno lahko rečem, da sem trenutno v boljši fizični kondiciji, kot sem bil pred desetimi ali petnajstim leti. Praktično nimam poškodb in tudi moja osebna zdravnica je zelo zadovoljna z mano, saj sem jo v zadnjih treh ali celo štirih letih obiskal zgolj dvakrat, pa še to zato, da mi je podpisala potrdilo, da sem se lahko prijavil na maraton. Hkrati sem v družini na tekmar in vsem, kar spada zraven, spoznal mnoge čudovite ljudi in ne nazadnje obiskal kar nekaj krajev, ki jih sicer najbrž ne bi nikoli videl.«

Kot ste že omenili, se udeležujete tudi tekmovanj.

»V zadnjem času predvsem maratonov tako doma

kot v tujini ter občasno kakega ultramaratona oziroma traila. V 'mlajših' letih sem bil reden gost na tekmah Gorenjskega pokala v rekreativnih tekih, ki ga sedaj žal ni več, ter tudi mnogih drugih lokalnih tekaških prireditev. Tovrstnega potrjevanja sicer danes nekako ne potrebujem več, priznam pa, da malo pogrešam prijatelje, ki jih drugje kot na takih zadevah ne srečujem pogosto.«

Imate morda že v mislih naslednji izziv?

»Če sem odkrit, ga nimam. Za zdaj moram še letošnjega pripeljati do konca. V tem trenutku mi do popravljenega končnega cilja, ki je še nekoliko bolj vezan na prej omenjeno Botrstvo, manjka še 49 krogov. Sem pa ravno prejšnji teden odkril še eno tisočdelno sestavljanke z motivom Bleda, tako da morda pa kar ponovim vajo. Po svoje znam očitno vse skupaj dovolj dobro zapakirati v odlični maratonski trening, kar potrjujejo moji letošnji rezultati, po drugi strani pa tako ali tako pravijo, da je nekaj lažje doseči, kot potem obdržati. To še zlasti velja v športu, zato se mi tudi tovrstni izziv zdi kar zanimiv.«

Tisoč je bila tudi številka, ki jo je nosil na Nočni toki, kjer je tekkel bos – in v tej kategoriji osvojil drugo mesto. / Foto: osebni arhiv

»Svojega ovala, kakor ljubkovalno rečem krogu okrog Blejskega jezera, se nikoli ne naveličam. Če že mislim, da je treba nekaj spremeniti, grem pač v nasprotno smer, in je vse drugače. Na voljo imam verjetno najlepši stadion na svetu.«

Veliko zanimanja za brezplačni nasvet

SIMON ŠUBIC

Kranj – Slovenski odvetniki so včeraj že tradicionalno nudili brezplačno (pro bono) pravno pomoč vsem, ki so pomoči najbolj potrebni in ki si sicer zaradi pomanjkanja denarja ne upajo prestopiti praga njihovih pisarn. Posebno pozornost so tokrat namenili malim podjetnikom, ki se težko prebijajo iz meseca v mesec, in novodobnim s.p.-jem, ki so jih delodajalci in razmere na tržišču prisilile v to obliko samozaposlitve, so pojasnili na Odvetniški zbornici Slovenije. Dne 19. decembra 1918 je namreč tedanja Odvetniška zbornica Ljubljana po odredbi poverjenika za pravosodje dr. Vladimira Ravnikarja v narodni vladi države Srbov, Hrvatov in Slovencev prvič postala nacionalna odvetniška zbornica.

Brezplačno pravno pomoč je včeraj delilo tudi šestnajst gorenjskih odvetnikov in odvetniških pisarn. Po besedah predsednice Območnega zbora odvetnikov Kranj Anke Kozamernik je bilo zanimanje med državljanji veliko, saj

so bili razpoložljivi termini (na pravno pomoč se je bilo treba predhodno prijaviti) zapolnjeni že pred časom. »Državljanji so se v zadnjih letih že zelo dobro navadili na pro bono dneve, saj že vnaprej pripravijo opise svojih zadev in se naročijo pri izbranih odvetnikih. V glavnem se zanimajo za nasvete s področja delovnega prava, socialnih zadev, pravnih zadev, ki se vlečejo, izvršilnih postopkov ... Gre za ljudi, ki si sami težje pomagajo ali pa so zapleteni v številne pravde in iščejo ustrezno rešitev. Žal pa se med njimi najde tudi veliko takih, ki ta dan zlorabijo ter hodijo od odvetnika do odvetnika, ker zgolj iščejo drugo mnenje. Takim sicer pro bono dan ni namenjen,« je razložila Kozamernikova, ki je sicer letos brezplačne pravne nasvete kot članica upravnega odbora delila na sedežu odvetniške zbornice.

Kozamernikova je še pojasnila, da so socialno šibki občani tudi med letom upravičeni do brezplačne pravne pomoči, pa tudi sicer je praviloma prvi pravni nasvet pri odvetniku brezplačen.

Roparja že prijeli

SIMON ŠUBIC

Škofja Loka – Gorenjski kriminalisti so že prijeli osumljenca, ki naj bi prejšnji ponedeljek z nožem oropal bencinski servis Petrol v Škofji Loki. Kot so sporočili s Policijske uprave Kranj, so na podlagi zbranih informacij prostost odvzeli moškemu z območja Škofje Loke in ga s kazensko

ovadbo privedli k preiskovalni sodnici kranjskega okrožnega sodišča, ki je za osumljenca odredila pripor. Kriminalisti so ob aretaciji pri prijemu zasegli tudi manjšo količino droge, za kar ga bodo obravnavali še v prekrškovnem postopku. Moškega so policisti v preteklosti že obravnavali zaradi več premoženjskih kaznivih dejanj.

Policisti prosijo za informacije

Kranj – Kranjski policisti zbirajo informacije o prometni nesreči, ki se je v soboto okoli 14. ure zgodila na prehodu za pešce na križišču Župančičeve in Likozarjeve ulice ter Ceste talcev v Kranju. V nesreči se je lažje poškodoval starejši kolesar s črnim kolesom, ki je peljal po Cesti talcev. V nesrečo naj bi bil udeležen še bel kombi, ki je vozil po Župančičevi ulici. Kolesarju so po padcu pomagali mimoidoči. Kdor ima informacije o nesreči, naj jih zaradi razjasnitve okoliščin sporoči policiji na številko 113 ali anonimni telefon 080 1200. Policisti za podatke prosijo predvsem neznanega voznika kombija in občane, ki so kolesarju pomagali pred prihodom policije.

Pester konec tedna na Bledu

Bled – Blejski policisti so imeli pester konec tedna. Zaradi vožnje v vinjenem stanju so iz prometa izločili tri voznike, ki so napihali od 0,39 do 0,73 mg/l alkohola v izdihanem zraku. Vozniku, ki je že v začetku decembra pod vplivom alkohola z avtom na Bledu običal na stopnicah, so zaradi vožnje brez veljavnega vozniškega dovoljenja zasegli avtomobil, še enega voznika pa so obravnavali zaradi suma vožnje pod vplivom droge. Snov, za katero sumijo, da je droga, so mu tudi zasegli, prav tako pa tudi bokser, ki velja za hladno orožje. Obravnavali so tudi mladoletnika, ki je imel pri sebi nedovoljeno pirotehniko, in moškega, ki je na objekt risal grafit.

Od države terjaja odškodnino

Kranjčan Dejan Savić od države zahteva 165 tisoč evrov odškodnine, ker je bil neupravičeno zaprt, potem ko je bila razveljavljena sodba zaradi bombnega napada na kranjsko policijsko stavbo.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Danes 26-letni Kranjčan Dejan Savić, ki je bil marca 2010 zaradi povzročitve splošne nevarnosti, ker naj bi pred kranjsko policijsko stavbo 15. maja 2009 odvrnil ročno bombo, obsojen na dve leti zapora, kar je z malenkostnim znižanjem kazni pravnoomočno potrdilo tudi ljubljansko višje sodišče, se je v petek vrnil na kranjsko okrožno sodišče. Tokrat v vlogi tožnika, saj od države terjaja skoraj 165 tisoč evrov odškodnine, ker se je nazadnje izkazalo, da je v zaporu neupravičeno prebil 21 mesecev. Vrhovno sodišče je namreč kasneje zaradi procesnih kršitev sodbo razveljavilo in zadevo vrnilo prvostopenjskemu sodišču v ponovno odločanje, do katerega pa sploh ni prišlo, ker je kranjsko tožilstvo konec leta 2015 zaradi izločitve večine dokazov odstopilo od nadaljnega pregona.

Vrhovno sodišče je v celoti prisluhnilo navedbam Savićeve zagovornice Anke Kozamernik, ki 26-letnika zastopa tudi v odškodninski

Tožnik Dejan Savić in njegova odvetnica Anka Kozamernik ponudbe države nista sprejela. / Foto: Simon Šubic

tožbi, da sta tako obtožba kot obsodba na kranjskem sodišču temeljili na nezakonito pridobljenih dokazih, smiselno podobno odločbo pa je kasneje izdalo tudi ustavno sodišče. Kozamernikova je namreč že ves čas zatrjevala, da je policija v svoji evidenci nezakonito hranila Savićev DNK, ki ga je od njega pridobila

v nekem drugem postopku, ko je bil še mladoleten, za nameček pa tedaj sploh ni bil pravnoomočno obsojen. Takšna hramba DNK pa po sodbi evropskega sodišča za človekove pravice pomeni kršitev konvencije o človekovih pravicah, je vztrajala Kozamernikova in na koncu s svojimi argumenti tudi uspela na vrhovnem in

ustavnem sodišču, medtem ko je kranjsko sodišče njen predlog za izločitev spornih dokazov zavrnilo z razlago, da v Sloveniji velja drugačna zakonodaja.

Savić v odškodninski tožbi zahteva povrnitev materialne in nematerialne škode, ker je bil neupravičeno zaprt 21 mesecev, zaradi obtožbe je izgubil tudi službo in negativne posledice čutil tudi v osebnejem življenju. Na petkovi obravnavi se je poskus poravnave z državnim pravobranilstvom, ki ga je zastopala Slavica Hafner, hitro izjalovil. Kot je kasneje razložila odvetnica Kozamernikova, je država ponudila mizerno in sramotno odškodnino, ki ni v skladu s sodno prakso in siceršnjimi odškodninami, ki se dosojajo v podobnih zadevah. Razpolagajo tudi s sodbo evropskega sodišča za človekove pravice v podobnem primeru iz Anglije, na katero sta oprti tudi Savićeva tožba in višina odškodninskega zahtevka, ki je ustrezno prilagojena slovenskim razmeram, je še dejala. Pravda se bo nadaljevala februarja.

Dvom v težu zasežene konoplje

Na okrožnem sodišču v Kranju se je minuli petek nadaljevalo sojenje domnevnim članom združbe za preprodajo konoplje Danijelu Osetu, Anesu Dukiću, Matjažu Smolinskyju in Ugu Grbcu.

ANDRAŽ SODJA

Kranj – Na zatožno klop kranjskega okrožnega sodišča so minuli petek zaradi obtožbe, da so v okviru združbe vzgajali, predelovali in preprodajali prepovedano drogo, zlasti konopljo, znova sedli Anes Dukić, Danijel Oset in Matjaž Smolinsky, sojenje pa se je nadaljevalo brez prisotnosti obtoženega Uga Grbca. Uvodoma so zaslišali izvedenca psihiatrične stroke Petra Pregelja o navedbah Matjaža Smolinskyja, da je konopljo uporabljal za zdravljenje bipolarnih motenj. Kot je pojasnil, je pri Smolinskyju v dokumentaciji navedena oblika bipolarnih motenj, ki pa ni potrjena z depresivno ali manično epizodo. Glede zdravljenja bipolarnih motenj s konopljo pa se izvedenec ni želel izjasniti, saj je opozoril, da kanabinoidi niso dokazano učinkoviti pri odpravljanju nihanj razpoložjenosti ozroma za to niso registrirani. Ocenil je celo, da bi konoplja

lahko stanje poslabšala, kar pa je Smolinsky zavrnil, češ da so mu druga zdravila povzročala le dodatne težave, med njimi odtegnitveni sindrom po prenehanju jemanja.

Obtoženi Anes Dukić se je odločil za dopolnitev zagovora, v katerem je prevzel odgovornost za nekatere nasade konoplje iz obtožbe. Kot je dejal, se je vrsto let spopadal z zasvojenostjo s heroinom, iz te zasvojenosti in odtegnitvene krize pa naj bi se rešil prav s pomočjo konoplje in hašiševnega olja. Konopljo je kadil veliko, ker po njej ni imel krize, gojiti pa jo je začel, ker denarja za nakup preprosto ni imel. Večkrat je poudaril, da s preostalimi soobtoženimi nima nič, kvečjemu so bili njihovi nasadi v bližini. Motijo pa ga navedbe policije o preiskavi in zasegu rastišč, ker se po njegovem ne skladajo z naravnim ciklom, tudi z rastnim obdobjem konoplje, ki je od maja do oktobra. Pritožil se je tudi, da

so v obtožnici navedli skoraj enaki teži sveže požete in posušene konoplje, čeprav bi morala biti razlika med svežo in končno uporabno vrednostjo več kot 75-odstotna. Poleg tega so po njegovem policisti stehali cele rastline s stebli in listi, medtem ko je za predelavo v mamilu uporabljen zgolj vršiček konoplje. Večkrat je Dukić tudi poudaril, da mamil nikoli ni preprodajal, saj jih je imel le za lastno uporabo. »Nobene nalog nismo imeli razdeljenih, kot navaja obtožnica. Nimam se za hudodelca. S soobtoženimi, razen s Tinetom (domnevnim kolo vodjem združbe Martinom Bohnjecem, op. p.), se nisem družil.«

Dukićev zagovornik Mitja Sever je pod vprašaj postavil tudi zavarovanje požete konoplje, saj naj bi jo policisti preprosto zvezali z vrvmi in vrgli v kombi: »Današnje pričanje obtoženega Dukića ponovno narekuje dokazni predlog za postavitev izvedenca s področja

drog, tako glede dejanske teže zasežene konoplje in deleža uporabnih delov, saj je za kazenski postopek bistvena kriminalna količina prepovedane substance, zato je za presojo potrebno mnenje izvedenca in ne laična ocena sodišča.« Odvetnik Sever je opozoril tudi na nenavadno podobnost teže dveh nasadov, tako sta teži drugega in četrtega nasada konoplje skoraj do grama enaki, čeprav je šlo za pet rastlin v prvem in 14 rastlin v drugem primeru.

Tožilka Nadja Gasser je navedbe odvetnika zavrnila, enako tudi predlog za postavitev sodnega izvedenca s področja prepovedanih drog. Njenemu stališču je sledila tudi sodnica in postavitev izvedenca zavrnila, ravno tako tudi dokazni predlog obrambe glede zaseženega denarja Anesu Dukiću.

Sojenje se bo s končnimi besedami predvidoma nadaljevalo 3. januarja, ali bo tedaj znana tudi razsodba, pa še ni znano.

Fenomen božiča lahko dojemamo na dva načina, dobesedno ali v prenesenem pomenu. Kot jaslice ali kot metaforo. Jaslice ponazorijo sveto družino v betlehenskem hlevu. Ta prizor pa je tudi metafora za rojstvo novega v nedrih starega. In prav to je tisto, ki poganja razvoj človeštva.

Porajanje novega v nedrih starega

MIHA NAGLIČ

Ko se je Jezus rodil, so le redki vedeli, kaj se je zgodilo, nihče pa tega ni razumel. Morda trije modri z Vzhoda, ki so se mu prišli poklonit. A kdo bi si mislil, da se je nekje na obrobju največjega imperija tistega časa rodil nekdo, ki bo ustanovil Cerkev, ta pa bo imperij osvojila in ga preživela za več kot poldrugo tisočletje. Rimski imperij je namreč propadel že pred letom 500. Cerkev, ki si je za svoj sedež izbrala prav Rim, pa živi še danes in je razširjena po vsem svetu. Če upoštevamo še dejstvo, da je krščanstvo postalo državana Cerkev že pod cesarjem Konstantinom, potem lahko zatrdimo, da rimski imperij pravzaprav sploh ni propadel. V ruševine se je sesul le kot politična in vojaška tvorba. V duhovnem smislu – kot metafora – pa je preživel vse metamorfoze tega sveta. Natančneje rečeno: tistega dela tega sveta, ki mu pravimo Zahod. Na Kitajskem, v Indiji in še kje, kjer živi največ ljudi na planetu, nima velike veljave.

Za Jezusa iz Nazareta je bilo rečeno, da je judovski kralj (INRI). In ta trditve je bila za njegovo zemeljsko življenje usodna, saj je z njo izzval takratno posvetno oblast, ta pa je bila iz Rima. In Poncij Pilat je z veseljem prepustil samooklicanega judovskega kralja Judom, da ga križajo, in si je nad to judovsko raboto umil roke. Osemnajst stoletij pozneje se je v Nemčiji rodil neki drugi mislec judovskega rodu, ki je razložil, kako se spremeni človeška družba. V nedrih starih oziroma privzetih »produkcijskih odnosov« se porajajo nove »produkcijske sile«, in ko za slednje

okvir starih odnosov postane pretesen, ga razženejo in si odmerijo novega. Ta dialektika produkcijskih sil in produkcijskih odnosov je v osemdesetih letih 20. stoletja postala usodna tudi za imperij, ki se je imel za utelešenje evangelija po preroku Karlu Marxu (roj. 1818). Okosteneli družbeni okvir sovjetskega imperija je postal preozek za razvoj novih idej in tehnologij, s katerimi je razpolagal njegov tekmelec na Zahodu. Danes pa se sprašujemo, ali se v nedrih neoliberalnega kapitalizma že porajajo ali pa so celo že na delu sile, katerim bo ta tip kapitalizma preozek okvir za njih prihodnji razvoj. Privilegirani en odstotek svetovne bogatije, ki ga populistično uspešno pooseblja tudi Donald Trump, želi za vsako ceno obdržati svoje privilegije, a protesti, ki se slišijo iz množice preostalih 99 odstotkov, so vse glasnejši.

Jezusovo delovanje se je začelo na Bližnjem vzhodu. Lep primer za ilustracijo

gornjega razmišljanja pa imamo danes na Daljnem vzhodu. V obeh Korejah, denimo. V Južni lahko opazujemo primer visokotehnološke družbe v discipliniranem kapitalističnem okvirju. V Severni pa je visoka tehnologija omejena le na vojno dimenzijo, preostala družba pa je zaprta v okosteneli komunistični okvir. Tega drži pri življenju mogočna sosedna Kitajska, ker ima pač tak intelres. V Kitajski sami pa lahko opazujemo zanimiv poskus sožitja visoke tehnologije in enopartijske oblasti. Očitno si to dvoje ni tako navzkriž, saj za zdaj uspešno funkcionira.

Mogoče kdo poreče, da v teh rečeh – v fenomenu božiča oziroma rojstva novega v nedrih starega – ne gre samo za razmerja tehnologije in oblasti in kar je še takih zemeljskih reči. Jezusov dar temu svetu je bil predvsem njegov evangelij, ta pa je etično sporočilo, nauk, po katerem bi morali živeti.

Podobna sporočila (blagovesti) vsebujejo tudi vse druge velike religije, in če bi se po njih ravnali, bi bilo na tem svetu lepše.

Potrpljenje je božja mast, a v družbenem in zasebnem življenju nastopijo razmere, v katerih ni več mogoče potrpeti. To je eno. Drugo je, da nastajajo tudi nove moralne situacije in vprašanja, v katerih stari nauki nimajo pravih odgovorov. Denimo v naših odnosih do naravnega okolja, do žive in nežive narave, zlasti do živali in rastlin. Ko so velike religije nastajale, teh problemov ni bilo, ljudi je bila malo, svet pa velik. Stari nauki (izjema je morda budizem) so učili, naj si človek svet, ki ga obdaja, podredi in od njega živi. Tako je tudi bilo. V zadnjih desetletjih pa se vse bolj kaže, da tako ne gre več. Brezobzirno izkoriščanje naravnega okolja, ki je tudi eden od pogojev za preživetje neoliberalnega kapitalizma, se je izkazalo za kontraproduktivno. Eno od najbolj nazornih

sporočil, da je res tako, so podnebne spremembe. Ljudje moramo, če hočemo preživeti, radikalno spremeniti tudi svoj odnos do okolja in drugih živih bitij. Tradicionalno etično in religiozno učenje je zadevalo le odnose človeka do Boga in do drugih ljudi. Zdaj pa vidimo, da bi morali v območje etičnega in religioznega privzeti tudi naš odnos do narave. Svoj čas sem v nekem članku napisal, da potrebujemo ob desetih vsaj še enajsto zapoved.

V duhu gornjega razmišljanja so zasnovana tudi ta Snovanja. Po eni strani sporočajo, kako so Gorenci doživljali in praznovali božič nekoč. Na drugi pa lahko preberemo pogovore z mladimi ustvarjalci, ki vsak po svoje poosebljajo nastajanje novega v nedrih starega. Novo se seveda ne uveljavlja le na področju kulture in umetnosti, še bolj morda na drugih področjih, zlasti na znanstvenem in tehnološkem ...

V letu 2017 se nam obeta stota številka te serije Snovanj Gorenjskega glasa, ki so že tretja po vrsti. Želimo si torej, da bi se nam tudi v novem letu še kaj dobrega nasnovalo!

V prazničnem času od božiča do Svetih treh kraljev se zgodi veliko lepega. Ta prizor je bil posnet na sveti večer v Radovljici, 5. januarja 2016. / Foto: Tina Dokl

Pred mnogimi leti sem v našem časopisu pisal o gorenjskih zgodbah iz starih časov. Pred letošnjimi božičnimi in novoletnimi prazniki vam ponujam v ponovno branje le nekaj izbranih odlomkov. Za popestritev praznikov in primerjavo z našim časom ...

Gorenjske božične in novoletne zgodbe

MIHA NAGLIČ

Božič nekoč

O tem, kako je bilo na Gorenjskem o božiču pred kakimi sto leti, piše Manica Komanova. »Dan pred božičem imajo gospodinje mnogo opravila s pečenjem potic in 'poprtnjaka'. Poprtnjak je hleb belega kruha, ki mora ostati cel prav do Sv. treh kraljev in mora biti na mizi vse tri božične večere, to je: na Sveti večer, na predvečer Novega leta in Sv. Treh kraljev, ko se poprtnjak razreže. To delo navadno prevzame gospodar. Vsi člani družine ga dobe po en kos, ostalega pa razreže na toliko delov, kolikor glav živali ima pri hiši ter ga vsega mednje razdeli. Tudi pujski in kuretina so deležni poprtnjaka.«

V božična opravila so vpreženi vsi. »Otroci in tudi odrasli – ker takrat itak ni nujnega dela – pa tisti dan pred božičem pridno pripravljajo in sestavljajo jaslice, ki so po nekaterih hišah posebno lepe. Božičnega drevesca (smrečice) Gorenjec ne ceni, češ, to je novotarija. In če ravno skoro vsaka hiša poseduje toliko smrekovega gozda, da ima malih smrečic v izobilju, vendar ne boš

nikjer videl božičnega drevesca, pač pa le jaslice, ki so našim ljudem tako pri srcu, da si brez njih Božiča skoro misliti ne morejo.« Tu vidimo, da naši gorenjski predniki niso bile le »ohrni«, ampak že takrat tudi »ekološko« naravnani.

Me prav zanima, koliko Gorenjcev še ve, kako se gre na svete večere »okoli ogla« in koliko jih to staro navado še danes prakticira. »Ko se zmrači, dene gospodinja v lonc lopatico žerjavice, napolni steklenico z blagoslovljeno vodo in vtakne vanjo pušpanovo vejico. Gospodar potrese žerjavico z dišečim kadilom, se prekriža in začne glasno moliti. Nato gre z loncem v roki pokadit vse shrambe, živino in vsa gospodarska poslopja. Takoj za gospodarjem stopa eden izmed družine, noseč v roki skodelico z blagoslovljeno vodo in pridno škropi na desno in levo. Za njim pa hodi s sklenjenimi rokami ostala družina in pobožno odgovarja gospodarjevi molitvi. To kajenje in škropljenje se potem ponovi oba božična večera, t. j. na predvečer Novega leta in Sv. Treh kraljev.«

Razlika je tudi v prehrabnih navadah. »Na sveti večer pride na mizo samo

mrzla večerja, bodisi solata, shlajeno kuhano sadje ali kaj podobnega. To pa v pobožen spomin na Kristusove stariše, Marijo in Jožefa, ki na ta večer nista imela nič gorkega v ustih.« No, vidite, kako bi se lahko tudi v časih, ko je moderno govoriti o zdravi prehrani, zgedovali po svojih prednikih!

Božične vraže

Pisateljica Manica Komanova piše, da je bilo v božičnih nočeh v starih časih tudi veliko čarnega. »Božični večer je pri nas skoro tako poln vraž kakor n. pr. Kresni večer. Najbolj razširjeno in običajno je 'vlivanje svinca', kar se vrši takole: Kos svinca denejo v železno posodo in postavijo na ogenj, da se raztopi. To raztopino vlijejo potem v večjo posodo, napolnjeno z mrzlo vodo. Raztopljeni svinec se v mrzli vodi seveda takoj strdi in dobiva pri tem raznovrstne oblike, ki dostikrat več ali manj sličijo kakemu premetu. Pripeti se, da dobi svinec v mrzli vodi podobo sveče. Potem je gotovo, da bo v tem letu pri hiši krst. Ako pa oblika spominja na mrtvaško glavo ali krsto, tedaj bo med letom kdo izmed družine umrl.

F. KOPAC

POPRTNJAK

Franjo Kopač, Poprtnjak, razglednica, Družba sv. Cirila in Metoda, Ljubljana, odposlana 1932

Podoba harmonike ali venca pomeni poroko itd.«

Poznali so vedeževanje iz vode. »Če je božična noč jasna in mesečna, zahajajo dekleta kaj rada k stojčiči vodi, v kateri vidijo svojo bodočnost, predvsem pa svojega bodočega moža. Ko se namreč dekleta skloni proti vodi, vidi v njej poleg svoje podobe tudi podobo onega, ki ji je 'namenjen'. Ampak ta poskus menda ni prav varen, kajti Tomažinova babica iz Dupelj je vedela povedati, da je šla neko sveto noč njena sorodnica gledat k bližnjemu ribnjaku, če ji je kdo 'namenjen'. Toda – o groza – v ribniku je poleg svoje podobe ugledala podobo moža, ki je imel mrtvaško glavo. Tega se je tako prestrašila, da je kmalu potem umrla.«

Poslušali so, kako se pogovarja živina. »Na sveti večer, med 11. in 12. uro se med seboj razgovarja živina. Čuje in ume jo le oni, ki je v popolni milosti božji. V Kovorju je pastirček, ki je imel svojo borno posteljo v hlevu,

čul na sveti večer, kako je krava Sivka potožila svoji tovarišici Dimki: 'Nekaj ti povem, Dimka. Letos bodo mene zaklali. Danes čez leto me ne bo več.' To je pastirček dobro čul in je drugi dan povedal družini, a nihče mu ni hotel verjeti. Vsi so bili mnenja, da se mu je sanjalo. Gospodar, ki je prvotno res mislil zaklati Sivko, je potem nalašč zaklal drugo kravo, pa čujte, kaj se je zgodilo. Kmalu potem je gospodar gnal Sivko v bližnjo vas, hoteč jo oplemeniti. Kravi pa se je na ledeni poti ispodrsnilo in padla je tako nesrečno, da so jo vsled zadobljenih poškodb morali zaklati.«

Naposled se sveti večer prevesi v sveto noč. »Na sveti večer se družina mudi večinoma okrog jaslic. Tam se nedolžno zabava in prepeva narodno-nabožne pesmi. Še celo stari dedek dene tedaj vivček iz ust in 'pritisne' z drugimi vred. Narodnih pesmi, ki se nanašajo na božično noč, imamo pri nas skoro brez števila ... Do polnoči ne

»Na svojo posteljo se Gorenjec v sveti noči nikakor noče vleči, to pa zato, da s tem počasti spomin na Sveto družino, ki tisto noč, ko se je rodil Kristus, tudi ni mogla počivati na svojih ležiščih.«
(Manica Komanova)

Tako je prizor novoletnega vedeževanja v Kurbinem borštu upodobljen v Valvasorjevi Slavi vojvodine Kranjske, 1689

IZROČILO

Snovanja

misli nikdo na počitek, ker se je treba pripraviti na polnočnico. K polnočnici gre razen malih otrok ali kakega prav starega deda ali babice vsa družina. Ko pa pridejo iz cerkve domov, poležejo po klopeh, po tleh ali kjer si že bodi. Na svojo posteljo se Gorenjec v sveti noči nikakor noče vleči, to pa zato, da s tem počasti spomin na Sveto družino, ki tisto noč, ko se je rodil Kristus, tudi ni mogla počivati na svojih ležiščih.»

Kako so šli »okoli opla«

Pa preberimo še, kako so šli »okoli opla« na prvi sveti večer pri Matevžku v Novi vasi pri Žireh, v letih pred 1900. Ta domači obred, ki ga je kot otrok sam doživljal, je v svojih spominih opisal akademski slikar Franjo Kopač (1885–1941), oče arhitekta Vlasta Kopača (1913–2006). Kolikor je meni znano, gre do danes okoli opla samo še v najbolj pobožnih in tradicionalnih družinah, pa še tam najbrž ne s tolikšno temeljitostjo in predanostjo kot nekoč. To je početje, ki neka ne sodi v naš čas, ko se večini samo še mudi. Zanj si je treba vzeti čas in imeti vero v njegov smisel.

Najprej so se na vso reč temeljito pripravili. »Ob treh popoldne so pospravili svoje delo, hišo je mati lepo pometla in pripravili smo se za sveti večer. Stara mati Barba je prinesla velik črn lonec žarečega oglja, v katerega je vrgla posvečene vrbove šibe za božično kadilo. V malo skodelico je nalila posvečene vode z brinovo vejico za škropljenje. Mati je postavila na mizo 'podprt' – tri velike bele hlebce, zavite v belo rjuho, znamenje treh božičev. Pred podprtne je položila križ 'bridko martro', na vsako stran po eno svečo, spredaj pa leščerbo s starim štabrom ... Ko se je zmrabilo in so se od vseh strani oglasili zvonovi, smo se razvrstili za obhod okoli opla. Prva je šla moja mati s posvečeno vodo, za njo je oče nesel križ in molil rožni venec, za očetom pa stara mati s kadilom. In za njimi še ostali družinski člani. Vedno pa je moral ostati kdo za varuha v hiši, ker se je že pripetilo, da je kak nepridiprav medtem ukradel poprtin z mize, mimogrede pogledal še v peč, ali gleda iz kakšnega lonca kaj svinjskega. Pravili so, da je v Žirovskem vrhu pri Riglčenu nekoč, ko so šli okoli opla, prišel rokavnjač in odnesel iz peči kračo, ki se je kuhala za praznike. Potem je bil še tako nesramen, da je stopil v hišo in rekel: 'Šulnte župnte, plečnte mavhnte, dedca

v rit pavhntel! S tem je hotel reči, da je vzel kračo iz lonca, namesto nje pa vrgel v juho star čevelj.«

In kaj so pri obhodu še počeli? »Pri obhodu okoli hiše, hleva in kozolca je moral vsakdo pri vsakem sadnem drevesu potresti po eno vejo, da bi prihodnje leto lahko dobro rodilo. Preden smo se vrnili, je trajalo precej časa, posebno če je bil visok sneg; nato smo morali obiti še vse sobe, v vsaki odmoliti po en Očenaš in Češčeno Marijo ter temeljito požegnati in pokaditi, da bi odgnali nesrečo in bolezn od hiše. Spominjam se, da je bil oče nekoč ravno pri litanijah, ko je odprl hlevska vrata, da bi blagoslovili še živino, in molil: 'Vrata nebeška ...' Še krava je zamukala.« Ja, je že tako, da duh zaide tudi v hlev, že od betlehemskega časa sem. »Ko smo končali obhod, je stara mati odnesla lonec s kadilom pred hišo na vogal ter opazovala, na katero stran nosi veter dim. Če je šel po burji, je bilo prihodnje leto suho, če ga je zavijal jug, pa mokro, itn. Oče je medtem nabil svojo staro pištolo dvocevko in nato pred hišo ustrelil v zrak; to je odganjalo čarovnice in podobno golazen ...« Verjemi, kdor more.

Novoletni čas nekoč

Po obhodu »okoli opla« se je sveti večer nadaljeval. »Po večerji so prihajali sosedje in mimoidoči Žirovskarji / prebivalci Žirovskega Vrha / ter napolnili hišo. Posedli so po klopeh in začeli pripovedovati zanimive reči: o moči svete noči ter o drugih nadnaravnih pojavih in prikaznih. Če si rabil denar, si moral stati v risu, ki si ga zarisal okoli sebe z enoletno leskovo mladiko na takem križišču, na katerem se ni slišal zvon, ki je vabil k polnočnici. Opolnoči je hudič prinesel polno vrečo denarja in te začel na vse mogoče načine vabiti, da bi stopil iz risa in si vzel denar. Bog ne daj, da bi to storil; takoj te je raztrgal na drobne kosce. Če pa si vztrajal, da je mežnar zazvonil dan, ti je vrgel vrečo pod noge in godrnjal je odšel.«

Na sveti večer so torej pripovedovali zgodbe, v katerih je nastopal sam hudič »Tiste čase se je večkrat prikazal hudič. Mačkov hlapec, ki je vozil vsak teden z moko natovorjen voz iz Škofje Loke v Žiri, je pravil, da je neke temne noči na Fužinah pri Šemončkovem znamenju sedel na cesti velik črn maček, ki se ni hotel umakniti, ko je prifural do njega. Udaril ga je z bičem, nakar

sta bila takoj dva. Jezno je zaklel in udaril vnovič – bili so štirje in tako dalje, dokler ga ni postalo strah, da je skočil na voz in udaril po konjih. Mačja sodrga, katere je bila že polna cesta, pa je hreščala za njim, da je komaj odnesel celo kožo ...«

Vrhunec božičnega vedeževanja pa se mi zdi ta, ki sledi. »Če bi hotel izvedeti, koga bodo prihodnje leto nesli na pokopališče iz hiše, si moral le-to trikrat ritensko obiti, na koncu pa pri srednjem oknu vanjo nazaj čez glavo pogledat in si tistega na parah zagledal. Vendar ni bil nihče tako pogumen, da bi to res poskušal, ker se je bal, da bi sebe ne videl.« Tako so pripovedovali, potem pa odšli k polnočnici. »Ko se je približal čas za polnočnico, se je hiša začela prazniti in s staro materjo sva ostala sama na peči. Ona je kimala in dremala, meni pa so rojile po glavi pripovedke, ki sem jih malo prej slišal, buljil sem v okna, v katerih bi se lahko prikazala kakšna mrtvaška glava ali kak drug strah, dokler nisem zaspal.«

Božičnemu sta sledila še dva sveta večera, novejletni in trikrakjevske. »Na Silvestrov večer je bil drugi božič. Zopet smo šli okoli vogla in opravili vse kot na sveti večer. Na novega leta dan smo morali zelo zgodaj vstati, če smo hoteli biti pridni čez leto. Gledalo se je tudi na to, kdo je prišel tega dne prvi v hišo: moški bi prinesel srečo, ženska smolo. Tretji božič je bil na večer pred sv. Tremi kralji. Kdor se je tistega dne postil, so mu prišli sv. Trije kralji tri dni pred smrtjo povedat, da bo umrl – da se je mogel za potovanje na drugi svet primerno pripraviti. Na ta praznik je oče razrezal podprtin in nam razdelil velike rezine. Moral si jo na tešče in celo pojedsti, da si ostal vse leto zdrav in močan.«

Novoletno vedeževanje

Vas zanima, kaj bo z vami in z nami vsemi? Dnevi ob koncu starega in na začetku novega leta so za vsakovrstna vedeževanja že od nekdaj še posebej primerni. A kaj, ko si lahko zaželimo le tako imenovane sreče pa zdravlja in delovnih uspehov, tudi tega komaj za eno leto vnaprej. Naši davni predniki pa so si upali v eni od božičnih svetih noči ugihati celo o tem, koga kdo dobi za ženin ali nevesto!

Berite, kar sledi. »V neki vasi med mestom Kamnikom in gradom Volčjim potokom sta se dve dekli dogovorili, da bosta šli v sveti noči k studencu, ki teče skoz bližnji gozd, in o polnoči pogledali v vodo, da bi v njej uzrli svojega bodočega ženina. Prisluškoval pa je čvrst, mlad kmečki hlapec in slišal njun načrt, ne da bi ga bili niti najmanj opazili. Ker bi bil rad imel eno le-teh dveh, se mu je zdelo, da bi bil imeniten pomoček, če bi jima mogel svojo podobo pokazati v vodi in s tem prikrojiti prerokbo. Zato je šel pred njima v gozd komenjenemu studencu, se vzpel na drevo in sedel na vejo, ki jo je drevo molilo precej daleč od sebe, prav nad studenec. Tako je sedel in hrepeneče čakal, da bi dekleti prišli. Med drugimi je bil slišal, kako sta druga drugi predpisali postavilo in pravilo, da ne bo nobena pogledala kvišku ne nazaj in da ne bo nič govorila, zakaj navadno je pri takih praznoverskih rečeh zapovedan molk, po mojem mnenju zato, da ne bi radovednim raziskovalcem morda nehote iz strahu ali začudenja ušlo iz ust božje ime, ki ga satan nerad sliši. Noč je bila precej svetla in jasna, tako da sta naši dve moža željni galatei upali čim jasneje ugledati podobo svojega ljubčka; tudi zaljubljeni kranjski koridon je domneval, da se mu bo

obraz čim popolneje zrcalil iz studenca.«

O polnoči se je zgodilo. »Ko sta dekli prav zaverovani prišli do studenca, sta natančno in pazljivo pogledali v vodo. Kmečki hlapec, ki je to opazil, je iztegnil glavo bolj naprej, da bi se njegovo obličje kar najbolje videlo v vodi, ki je stala tam kakor široka luža ali mlaka. Toda glej! Mlaka je kmalu oživila, zakaj preden se je vaški kurtizan zavedel, se je veja odlomila in ga izpustila, tako da je z velikim hrupom in šumom štrbunknil v vodo. Obe amarili ali vaški nimfi, ki nista nič drugega mislili, ko da se je živi hudič zagnal v vodo, sta prepadeni zbežali, a zaljubljenemu kmečkemu zvitorepcu je prazla kopel brez dvoma precej ohladila ogenj.« Da se s temi reči mi ni šaliti, pričča tudi žalostni konec te zgodbe. »Mladi kmetici sta nato smrtno zboleli in ena je čez nekaj časa tudi umrla, kar je – kakor menijo – povzročil prestani strah. Kasneje so gozdni imenovali Kurbin boršt; to ime ima še zdaj.«

To zgodbo je zapisal Valvasor v Slavi vojvodine Kranjske, 1689. Dobra tri stoletja pozneje se kaj takega skoraj ne more primeriti. Mlade Gorenjke in Gorenjci se na svojo prihodnost ne ozirajo v lužah, ampak si drug drugega ogledajo kar na enem od številnih krajev, ki so za to primerni. V šolah, lokalih, diskotekah, nemara celo v cerkvah ... Predvsem pa na družabnih omrežjih. Mirne gladine čistih tolmunov pa v hladu svetlih večerov še vedno čakajo, da bi se vanje zagledal samotni vedeževalec.

Viri: Valvasor, Slava vojvodine Kranjske (Sedma knjiga), 1689 in več sodobnih izdaj / Manica Komanova, Na Gorenščem je fletno, 1928 / Franjo Kopač, Spomini na otroška in fantovska leta (1885–1902), Žirovski občasnik, št. 18 (1992)

Maksim Sedej, K polnočnici, zgodnje delo, razglednica, Knjigarna Mohorjeve tiskarne, Celje, okrog 1930

Mlade Gorenjke in Gorenjci se na svojo prihodnost ne ozirajo v lužah, ampak si drug drugega ogledajo na enem od krajev, ki so za to primerni. V šolah, lokalih, diskotekah, nemara celo v cerkvah ... Predvsem pa na družabnih omrežjih.

Slovenska avtorska skupina mladih arhitektov je na mednarodnem natečaju za spomenik množičnih pobojev med letoma 1941 in 1943 v Babynem Yaru v Kijevu dosegla velik uspeh. Ob tem, da prva nagrada ni bila podeljena, so Slovenci za svojo arhitekturno rešitev prejeli eno izmed dveh enakovrednih drugih nagrad. Skupino štirih arhitektov, ki deluje v Ljubljani, sestavljajo Jana Petković, Maja Valentić, Miloš Kosec in Nejc Lebar. O nagrajenem projektu in še čem smo se pogovarjali s slednjim, po rodu Kranjčanom.

Slovenci snovali spominsko krajino v Kijevu

NEJC LEBAR, ARHITEKT

IGOR KAVČIČ

Začniva na koncu. Kakšni so občutki ob uspehu v Kijevu, s svojo arhitekturno rešitvijo ste kandidirali med skupaj osemindesetimi prijavljenimi projekti, in kaj pri tem pomeni nepodelitev prve nagrade?

»Občutek ob razglasitvi rezultatov je bil vsekakor zelo dober. Z nagrado smo dobili potrditev, da nekajmesečno intenzivno delo ni bilo zaman. Natečaj, ki je bil razpisan konec lanskega leta, je organizirala kanadska organizacija iz Ukrajine izseljenih Judov, imenovana Ukrainian Jewish Encounter. Projekte je ocenjevala mednarodna skupina strokovnjakov. Po objavi rezultatov konec pomladi je bila v Kijevu jeseni pripravljena tudi razstava nagrajenih arhitekturnih rešitev, ki smo se je seveda udeležili. Simpozij in predstavitev arhitekturnih projektov sta potekala vzporedno z obeležitvijo 75. obletnice dogodkov v Babynem Yaru.

Zdi se mi, da na lokalni ravni v Kijevu še ni dovolj močnega konsenza, ki bi bil usmerjen v konkretizacijo zastavljenih projektov. Mogoče je to, da niso podelili prve nagrade, argument, na podlagi katerega naj se projekt ne bi

realiziral. Taka praksa v svetu sicer ni nova, saj so naročniki natečaja običajno zavezani temu, da prvonagrajenemu omogočijo realizacijo projekta. Morda gre za konflikt različnih interesov, zaradi česar za zdaj še ni enotnega načrta, kako se spopasti s problemom obeleževanja tega prelomnega dogodka ukrajinske zgodovine oziroma odgovora na vprašanje, kako naj se narodno heterogena skupnost le-tega spominja. Ko smo bili jeseni v Kijevu, so na področju Babyn Yara, velikem za približno dva ljubljanska Tivolija, potekale uradne komemoracije v spomin na dogodek. Park je bil v celoti obkoljen z vojniki, vstop v spominsko okrožje je bil pod strogim nadzorom dovoljen samo povabljenim. Bržkone je to tudi posledica trenutnih konfliktov z Rusijo.«

Za kakšen dogodek iz ukrajinske zgodovine gre?

»Babyn Yar (v prevodu Babja grapa) v predmestju Kijeva je sinonim za prvo stopnjo sistematičnega uničenja Judov in drugih skupin prebivalstva Evrope med drugo svetovno vojno. Gre za enega največjih množičnih pobojev v zgodovini, v katerem je septembra 1941 v dveh dneh umrlo več

Nejc Lebar / Foto: osebni arhiv

kot 33 tisoč Judov. V naslednjih letih je bilo na območju te soteske skupno ubitih več kot 150 tisoč ljudi. Soteska Babyn Yar je bila deloma že med vojno, deloma pa v šestdesetih letih nepovratno uničena. Že leta 1943, ko se je mestu bližala Rdeča armada, so Nemci trupla izkopalili, sežgali in nato spet zasuli z zemljo. Soteska je bila dokončno izbrisana s povojno sovjetsko urbanizacijo in širjenjem predmestij Kijeva, tudi z namenom potlačanja in pozabe spomina na usodo judovske populacije.«

Kot skupina arhitektov ste se prijavi na mednarodni razpis, ki na prvi pogled ne deluje strogo arhitekturni, hkrati pa gre za spominsko obeležje za dogodke v drugi državi, za katere doslej najbrž niste vedeli. Kaj vas je pritegnilo k sodelovanju – tematika, razpisana nagrada, kaj drugega?

»Z vprašanjem spomenika smo se v podobni ekipni postavi ukvarjali že pred tremi leti na domačem natečaju za Spomenik žrtvam vseh vojn pri Kongresnem trgu v Ljubljani.

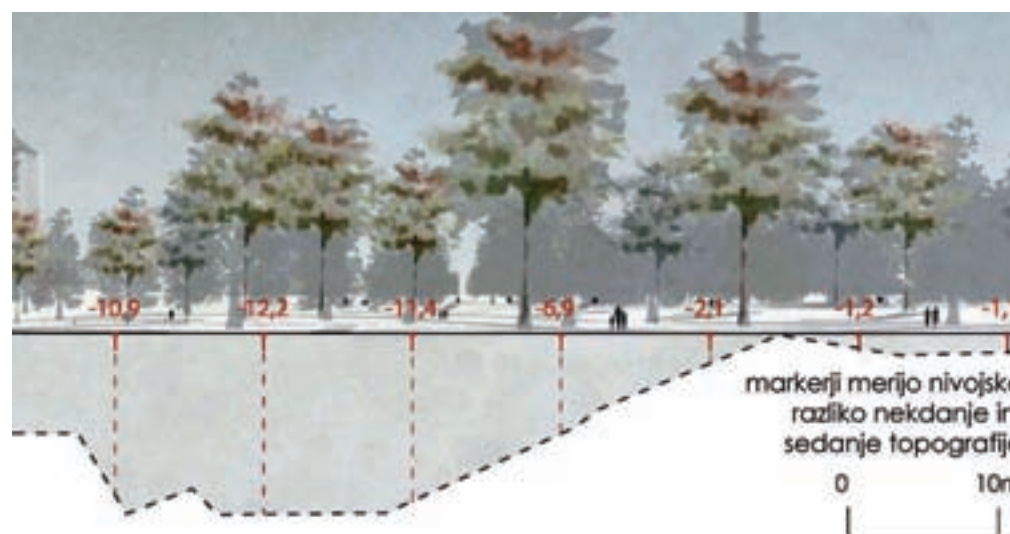
Spomenik je kot naloga zanimiv zato, ker ni zlahka umestljiv ne v polje umetnosti ne v polje arhitekture. Tradicionalno je navsezadnje vedno šlo bodisi za sodelovanje bodisi za rivalstvo med arhitekti in kiparji. V vsakem primeru smo se skušali ograditi od stereotipa, ki predvideva, da pri spomeniku arhitekt zgolj priskrbi podstavek, kipar pa bronasto glavo.«

V kijevskem primeru je to pomenilo predvsem v

podrobnosti spoznati neko specifično situacijo, preučiti zgodovinski, lokalni in tudi siceršnji politični kontekst, skratka skušati z objektom zgrabiti več različnih aspektov. V arhitekturnem smislu to pomeni, da moraš, kljub temu da skušaš zaobjeti vse pomembne podatke, te preoblikovati na način, ki ni le povzetek zgodovine. Arhitektura lahko preoblikuje določene vrednosti s svojimi materialnimi sredstvi.

Precej časa samo posvetili skupni razpravi, obdelavi gradiva, različnega zgodovinskega in filozofskega materiala, ki nam je bil stimulus za razmišljanje. Na podlagi tega smo iskali materialna izrazna sredstva, ki bi odgovarjala tematiki. Zapletenost naloge je bila nemara predvsem v tem, kako obravnavati tako obsežno in obenem kompleksno situacijo. Prostor Babynega Yara ima mnogo različnih silnic, ta čas je vsaj trideset različnih obeležij, povezanih z drugo svetovno vojno. V zadnjem času smo torej priča nekakšni pluralizaciji spomina. Svoje je na tem področju naredila urbanizacija, pojavili so se novi

»Spomenik je kot naloga zanimiv zato, ker ni zlahka umestljiv ne v polje umetnosti ne v polje arhitekture. Tradicionalno je navsezadnje vedno šlo bodisi za sodelovanje bodisi za rivalstvo med arhitekti in kiparji. V vsakem primeru smo se skušali ograditi od stereotipa, ki predvideva, da pri spomeniku arhitekt zgolj priskrbi podstavek, kipar pa bronasto glavo.«

Delni prerez, ki prikazuje razliko med zdajšnjim nivojem terena in starejšo topografijo.

POGOVOR

Snovanja

Zračni pogled na situacijo območja Spominske krajine Babyn Yar z 2650 markerji

lastniški pogoji ... Osnovna naloga je bila, kako te različne točke rešiti z objektom, ki bo predvsem zvest dogodku, ki ga spomenik obeležuje.

Zanimivo, da je bila ena izmed obrazložitev, zakaj prva nagrada ni bila podeljena, ta, da nobeden od projektov ni popolnoma razrešil problema dnevne rabe parka, v smislu rekreacije, urbanega okolja ... Naš predlog spominske vloge parka ni želel zamejevati v popolnoma avtonomno območje, navsezadnje gre za dogodek, s katerim je treba živeti na dnevni ravni, ne pa zgolj enkrat na leto ob uradnih komemoracijah. Po drugi strani je bila naša zavestna odločitev tudi ta, da problema spomenika ne podrejammo komunalno-vzdrževalnim potrebam parka. Spomenik ne more rešiti problema vzdrževanja parka.«

Kako ste torej pristopili k delu? Najbrž ne bi se odpravili v Kijev, ni šlo?

»Natečaja smo se lotili na podlagi gradiva, ki so ga pripravili organizatorji razpisa, poleg tega pa smo skušali najti čim več podatkov o Kijevu, njegovi zgodovini, območju Babynege Yara itd. Našli smo zelo dobre topografske oziroma geodetske karte, arhitekturne predloge s preteklih natečajev za to območje, pričevanja zgodovinarjev ali arhitekturnih teoretikov ... Vse to je bilo seveda treba predelati in proces projektiranja spomenika je nemara specifičen tudi po tem, da je – vsaj v primerjavi z običajno projektantsko nalogo stavbne gradnje, ki terja precejšen vložek v tehnično 'mašinerijo' – več poudarka na razgovoru. Kar se tiče nujnosti obiska lokacije, bi bilo težko reči, da obstaja nekaj takega

kot čista in neposredna izkušnja. Vprašanje je, kdaj je fizična oziroma individualna izkušnja ogleda lokacije odločilna in kdaj ni. Dejstvo je, da ima vsaka lokacija tudi aspekte, ki se ne vidijo s prostim očesom, ki pa jih je ravno tako treba ozavestiti. Oba vidika se prepletata.«

Bi lahko rekli, da vaša skupina tako ni imela nobene neposredne izkušnje z lokacijo v Kijevu, ki bi vam pomagala pri snovanju arhitekturne rešitve?

»Eden izmed članov ekipe je lokacijo sicer obiskal med natečajem, vendar mislim, da ta obisk ni odločilno zaznamoval arhitekturnega predloga. Kljub temu je zanimivo dejstvo, da ko je bil konec pomladi tam, je dejal, da je vse skupaj delovalo nekoliko zaspano, prazno, celo zanemarjeno, ko smo jeseni šli vsi tja, pa je bila situacija, nasprotno, hiperaktivna – seveda zaradi uradnih komemorativnih dogodkov ob obletnici poboja. Lokalni zgodovinar nam je dejal, da je razlog za to odsotnost splošnega načrta, kako organizirati trenutne parcialne interese, kako razrešiti situacijo, ko se vsaka skupnost s tem v prvi vrsti spopada le na zelo osebni ravni in na način, ki ustreza samo njej.

Samo območje Babynege Yara je po drugi strani težko primerljivo s čimerkoli drugim. Že pred drugo svetovno vojno je bila tam sicer neke vrste nekropola s pravoslavnimi, katoliškimi, vojaškimi in drugimi pokopališči. Pobjo v drugi svetovni vojni se tu morda ne bi zgodil, če tu ne bi bilo specifične geološke formacije, kakršna je soteska Babyn Yar, ki so se je polastili nacisti. V tem prostoru smo bili kasneje priča večjim posegom. Najprej so nacisti z namenom prikritja dokazov sotesko zasovali, po vojni pa so sovjeti v sotesko odvajali odpadni material bližnje tovarne opek. Jez, ki naj bi odpad zadrževal,

je v šestdesetih letih zaradi slabe gradnje popustil in pod seboj pokopal okrog 1500 ljudi. Zatem je območje povozila rast mesta, neposredno nad pokopališči so postavili radijski stolp ...«

V svoji obrazložitvi projekta ste med drugim zapisali, da spomenik ne bi smel biti »prostor za kontemporcijo«, ločen od »vsakodnevnih« aktivnosti, ampak nekaj, kar je prisotno v vsakdanjem življenju. Nekaj, kar ne dopusti pozabe in se ne izolira, obenem pa tudi ne nekaj, kar te neprenehoma stiska za vrat ...

»Kot rečeno, eden izmed pomislekov komisije je bil, kako združiti vsakdanjo uporabo parka s komemorativnimi aspekti. Spomenik bi po našem moral omogočati oboje. Če v kolektivnem smislu omogoča komemoracije, potem mora omogočati tudi individualno soočenje s tem problemom. Vedno obstaja vprašanje, do kakšne mere arhitekturni objekt diktira obnašanje ljudi, skušali pa smo se izogniti temu, da bi prostoru spominskega parka podelili samo eno funkcijo.«

Kako vam je to uspelo?

»V primeru Babynege Yara je kraj neločljivo povezan z dogodkom. Naše izhodišče je bilo, kako prikazati to, kar se ne vidi več, kako prek uničene topografije vzpostaviti vez z dogodkom.«

Čez ves prostor ste tako predvideli nekakšno virtualno mrežo ...

»Tako je. Rešitev predvideva markacijo območja nekdanje soteske z mrežo kovinskih oznak. Mreža v rastru 10 x 10 metrov označuje celotno območje nekdanje soteske, ne glede na rabo, ki jo ima prostor danes. Mreža prekriva gozdove, ceste, poti, dvorišča itd. Kovinske markacije dimenzije 15 x 15 cm označujejo višinsko razliko med nivojem tal

nekdanje soteske in sedanji nivojem tal. Spomenik je na ta način interpretiran kot inštrument, ki naredi vidno nekdanjo sotesko. Gre za krajinsko obeležje, ki ga ni nikoli mogoče dojeti v celoti, s svojim obsegom pa kaže na topografsko in številčno razsežnost zločina. Predvidenih je 2650 takih znamenj, mi smo jih poimenovali markerji, ki so izdelani iz jekla in so razporejeni na nivoju zdajšnjega terena. Na vsakem je vgravirana številka, ki označuje razliko v višini, torej vertikalno razdaljo med zdajšnjim nivojem terena in starejšo topografijo, ki je obstajala v času pobojev.

Markerji na površini so seveda samo iztočnica za mišljenje tistega, česar se tam sicer ne vidi. So neke vrste stimulus, naključni ali ne, s pomočjo katerega bi si bilo mogoče ustvariti predstavo o dogodku in njegovem obsegu. Gre za spomenik, ki (ob pomoči obiskovalca) meri topografijo, ki je ni več.

Po drugi strani smo se skušali upreti enoznačnemu podajanju kompleksnosti dogodka ali da bi to kompleksnost podredili na primer etnološki ali religiozni simboliki. Nismo želeli zgolj postaviti table 'tu je bilo leta 1941 to in to'.«

Kakšni so načrti za naprej?

»Natečaj za spominsko krajino v Babyem Yaru bi bilo mogoče videti kot del začetka problematiziranja dogodkov, ki so v ukrajinskem prostoru dolgo časa veljali za tabu temo. Debate, ki so se ob tem odvile, so pritegnile različne poglede in generacije, posneli so dokumentarce, objavili nove raziskave. Nadaljnji koraki so na strani ukrajinskih oblasti, ki predstavljajo odločilen člen potencialne konkretizacije začetih iniciativ oblikovanja skupne politike spominjanja. V nasprotnem primeru bo to ostal zgolj še eden izmed arhivskih projektov.«

»Nadaljnji koraki so na strani ukrajinskih oblasti, ki predstavljajo odločilen člen potencialne konkretizacije začetih iniciativ oblikovanja skupne politike spominjanja. V nasprotnem primeru bo to ostal zgolj še eden izmed arhivskih projektov.«

Simulacija pogleda v Spominsko krajino Babyn Yar

Z interaktivno virtualno predstavitevijo Koncentracijskega taborišča Ljubelj jug, podružnice Mauthausna, je navdušil avtor virtualnih sprehodov Grega Lebar iz Kranja. Povprašali smo ga, kako se streže tem stvarjem.

Sprehod iz naslanjača

GREGA LEBAR, AVTOR VIRTUALNIH SPREHODOV

IGOR KAVČIČ

Kje se začne vaše kreiranje virtualnih sprehodov, v domači videoprodukciji z očetovo kamero v rokah, odličnim poznavanjem računalništva, iskanjem novih izzivov v fotografiji ...

»Sicer sem diplomiral na kranjski Fakulteti za organizacijske vede, vseskozi pa je bila moja strast računalništvo. Lahko bi rekel, da izhajam iz spletnega oblikovanja, saj sem se najprej specializiral prav zanj. Pred leti na tem področju ni bilo take konkurence, v zadnjem času pa je ponudnikov urejanja spletnih strani naraslo. Če za seboj nimaš velike ekipe, v kateri so naloge natančno razdeljene, si kot 'one man band' težko konkurenčen. Treba je bilo najti nekaj drugega. Pred petimi leti sem začel s fotografiranjem panoram, kar je bilo takrat še zelo v povojih, zlasti ko gre za prostorsko 360-stopinjsko fotografijo. Ta se mi je zdelo izjemno zanimiv medij v estetskem smislu, predvsem pa kot tehnični izziv. Prav v tem sem se v zadnjem času izjemno izpopolnil in lahko rečem, da mi 360-stopinjska fotografija uspeva na zares visokem nivoju.«

Če rečemo po športno, ste si letvico postavili najvišje, kot je z aktualno tehnologijo mogoče?

»Predvsem se trudim za čim višjo kvaliteto posnetkov. Sprva sem začel s panoramskimi fotografijami, jih povezoval skupaj, zgolj za lažjo predstavo – to je podobno kot je Googlov Street View, zdaj pa so moje zahteve precej višje. Odlična fotografija je eden od temeljev, na katerih gradim tako imenovane virtualne sprehode.«

Kaj so pravzaprav virtualni sprehodi?

»Najzačnem pri fotografiji. Ta je tista, ki je na spletu največkrat bistvenega pomena, da nekdo nadaljuje brskanje in prebere tudi tisto, kar sledi. Naj za primer navedem, da se več kot 85 odstotkov vprašanih na podlagi dobre vizualne podobe odloča, kam bodo potovali na dopust. Sam

Grega Lebar / Foto: osebni arhiv

fotografijo želim nadgraditi z virtualnimi sprehodi in s tem še dodatno vzbuditi posameznikovo zanimanje za različne vsebine.

Kaj so virtualni sprehodi?

Osnova je torej dobra fotografija. Naslednji korak je, da fotografije, posnete na vseh 360 stopinjah, povežem med seboj. Tako zajameš vso okolico ali celoten prostor in se sprehajaš na primer iz sobe v sobo. Dodana vrednost, ki na sprehodu nadgrajuje fotografijo, je vsebina, kar pomeni, da je v ta virtualni prostor treba naložiti tudi informacije, ki bodo za uporabnika zanimive. Ti sprehodi vedno temeljijo na uporabniški izkušnji, tudi na sentimentu, občutku, ki ga želimo s predstavitevijo doseči. Torej ne gre le za golo dokumentiranje nekega prostora in vsebin, ampak predvsem za izkušnjo, občutja, ki jih ima posameznik pri ogledu. Po potrebi vključimo klasične fotografije, zvočne efekte, glasbo, video ali interaktivne vsebine, da je uporabniška izkušnja čim bolj popolna in nepozabna.«

Vzorčni primer za virtualni sprehod je tovrstna predstavitev Koncentracijskega taborišča Ljubelj jug, podružnice Mauthausna, ki ste jo pripravili za Tržiški muzej, ki je skrbnik tega muzeja na prostem ...

»S Tržiškimi muzejem smo sodelovali že pri

predstaviti muzejskih zbirk. Kolektivse je zelo pozitivno odzval na našo ponudbo in predstavitev naše vizije, kakšen bi moral biti virtualni sprehod po muzeju in kaj bi pridobili s tem. Razkazali so nam vsebine, povedali, kaj bi želeli poudariti, in smo začeli z delom. Pripravili smo predstavitev čevljarške in smučarske zbirke in virtualni sprehod prilagodili njihovi spletni strani. V nadaljevanju so nas povabili še k pripravi podobne predstavitev za Koncentracijsko taborišče Ljubelj jug.«

Kakšen je proces dela pri tovrstnem projektu?

»Glede na lokacijo taborišča je bilo v prvi fazi treba določiti primeren dan in tisti čas dneva, ko je svetloba za fotografiranje področja, vključenega v virtualni prikaz, najprimernejša. Potem ko so bili ob fotografijah pripravljene še zračni posnetki z dronom, pa smo s sodelavci muzeja začeli konkretno razmišljati o vsebini in s tem načinu, kako bi vsebino, ki je na razpolago, predstavili na čim bolj zanimiv način. Tokrat smo morali biti pri predstavitvi še posebno pazljivi, pietetni, saj gre za kraj, kjer so ljudje grozno trpeli in tudi umirali. Po predlogih in iztočnicah kustosov iz muzeja sva s sodelavcem pripravila devet sklopov in se odločila za nekoliko drugačno predstavitev, ki bo temeljila na zgodbi.

To ni klasičen virtualni sprehod iz prostora v prostor, ampak je virtualna zgodba taborišča od njegovega nastanka do osvoboditve jetnikov. Tokrat so prostorske fotografije dodatek k zgodbi in ne obratno. Prvi sklop predstavlja začetek delovanja taborišča, drugi razloge za nastanek, tretji govori o tem, kdo so bili interniranci, sledi sistem terorja, pa vodstvo taborišča, predstavljen je civilni del taborišča, njegov konec s francosko brigado Liberté, tu so povezave prebivalcev Tržiča s taboriščniki, zadnji sklop pa predstavlja človečnost v najtežjih razmerah. Na ta način prelistamo zanimivo arhivsko fotografisko gradivo, vsako poglavje pa ima tudi svoj panoramski posnetek, ki je povezan z vsebino posameznega sklopa.«

Uvodni posnetek prikazuje tudi približno podobo taborišča s postavljenimi barakami, stražnimi stolpi ...

»Gre za 3D-model taborišča, projiciran na panoramo, ki pokaže, kako približno je bilo videti. Ustvari nam neko predstavo o njem. Na koncu smo dodali še glasbeno podlago. Gre za izbrano avtorsko glasbo, ki je v začetku bolj žalostna in otožna, saj želi vzbuditi čustva pri gledalcu, bolj gre zgodba proti koncu vojne, bolj svetla je barva glasbe, izraža vedno več optimizma, sploh ko pridemo do poglavij o človečnosti in Tržičanih.«

Sodelovanje naročnika pri tem je bistvenega pomena?

»Tvorno sodelovanje naročnika pri takih projektih je ključno. Pri pripravi virtualnih sprehodov za Tržiški muzej se je to še kako izkazalo. Trudimo se, da je vsak novi projekt tudi nova zgodba. Ponavljanje enih in istih vzorcev ne pride v poštev, saj so materije, s katerimi se ukvarjamo med seboj zelo različne. Recimo predstavitev Galerije Prešernovih nagradencev za likovno umetnost v Kranju, je nekaj povsem drugega kot predstavitev projekta revitalizacije nekdanje BPT v Tržiču. Ključnega pomena je, da naročnik ve, kaj želi doseči z virtualnim sprehodom, ali gre za dokumentarno zadevo, virtualni arhiv, mogoče pa gre predvsem za predstavitev in v nadaljevanju marketinški pristop, za zabavne vsebine ... Vedno pa je pomemben tudi naš individualni pristop, kot avtor moraš najprej zadevo začutiti, da se jo potem lahko lotiš 'na polno'.«

Omenili ste digitalni arhiv?

»Za prej omenjeno Galerijo Prešernovih nagradencev smo na primer ob njihovi dvajsetletnici delovanja izdelali unikaten virtualni sprehod, ki služi kot natančen digitalni arhiv razstave tudi po tem, ko fizični ogled razstave ni več mogoč. Vključili smo tudi več kot trideset filmov iz naše produkcije.«

Pri snemanju filmov sodelujete tudi s svojim očetom Milanom, ki s kamero že dolga leta tudi vestno beleži kulturni utrip Kranja?

»Vsi naši projekti so sad skupnega dialoga, saj vsak s svojega strokovnega področja prispeva predloge in ideje, iz katerih skupaj definiramo strukturo, kaj in kako bo neka zadeva predstavljena. Vsak ima svojo specifiko dela, moji specialnosti sta fotografija in programska izvedba, oče Milan običajno poskrbi za kvalitetne in informativne video vsebine, sodelavec Sašo Lukša pa kot izreden grafični oblikovalec in strokovnjak za uporabniško izkušnjo skrbi za privlačno podobo naših izdelkov.«

»Naj za primer navedem, da se več kot 85 odstotkov vprašanih na podlagi dobre vizualne podobe odloča, kam bodo potovali na dopust. Sam fotografijo želim nadgraditi z virtualnimi sprehodi in s tem še dodatno vzbuditi posameznikovo zanimanje za različne vsebine.«

»Kupila sem letalsko vozovnico in šla na sprejemni izpit,« lahko, kot da bi šlo za jutranjo kavo v najbližjem lokalu, pove Maja Horvat s Koroške Bele, študentka drugega letnika violine na prestižnem Royal College of Music v Londonu. Nekoč bo violinistka solistka.

Z violino bi živel povsod

Maja Horvat, študentka violine

IGOR KAVČIČ

Kdo je tako lepo igral na violino, da je nekoč očaral malo Majo?

»Tega se ne spomnim ravno. Vem pa, da je moj stari ata, ko sem imela štiri, pet let, rekel: 'Ti boš igrala violino.' Ker sem bila še premajhna, sem s starejšo sestro hodila v glasbeno šolo na njene ure klavirja. Ona je igrala, jaz pa poslušala, zraven risala in bila čisto tiho. Po mamini strani so vsi muzikalni in umetniško nadarjeni, od deda Branka Čušina naprej, ki je bil znan slikar. Nihče v širši družini se z glasbo ne ukvarja poklicno. Večina kolegov v Londonu se čudi, kako to, da sem prišla tja na študij, pa moji starši niso glasbeniki. Violino sem začela igrati pri sedmih letih v razredu Bojana Ristića na Glasbeni šoli Jesenice in še dve leti nadaljevala pri prof. Blanki Piotrovski.«

Glasbeni laiki običajno menijo, da je v primerjavi z drugimi glasbili violina še posebno zahteven instrument?

»Če bi mi moj otrok rekel, da bi rad igral violino, bi mu rekla, da je tisti kos lesa tako zelo drag in da bo za učenje porabil zelo veliko časa. Sicer pa ne bi rekla, da so drugi instrumenti lažji. Vsak ima svoje značilnosti in pri vsakem te kaj boli. Včeraj sem po nekaj dnevih premora spet dve uri vadila in moram reči, da me še danes bolijo roke.«

Začeli ste v domači glasbeni šoli. Kako pomemben je prvi stik z instrumentom v dovolj spodbudnem okolju?

»Zelo. Moj prvi učitelj je v meni prepoznal talent in me je že od malega vozil na tekmovanja. Videl je, da rada igram. Čeprav sem kot otrok včasih raje pomivala posodo, kot pa vadila. Šele nekeje v petem razredu sem violino 'zagrabila' zares. To sicer ni bila azijska ali ruska šola, saj sem še vedno imela normalno otroštvo, sem pa z Blanko naredila velik preskok, ko sem začela igrati tudi resen program, ne zgolj otroških

koncertov. Tudi ona je videla, da res hočem igrati, zato sva imeli dodatne ure.

Leto pred vpisom na Konservatorij za glasbo in balet v Ljubljani sem dvakrat tedensko začela obiskovati ure pri Volodji Balžalorskyju. Spoznala sem ga na Braču v njegovi poletni violinski šoli in od takrat naprej sem bila v stiku z njim. Seveda je bil tudi moj mentor na konservatoriju, kjer se mi je šolanje vleklo, ker nisem bila ravno navdušena nad splošnimi predmeti. Želela sem samo igrati.«

V četrtem letniku ste stopili pred orkester kot solistka ...

»Na avdiciji sem bila izbrana za solistični nastop s šolskim orkestrom. Igrala pa sem Koncert za violino in orkester v a-molu opus. 28 Karla Goldmarka. Mi je kar uspelo.«

Zakaj za nadaljevanje šolanja ljubljanska Akademija za glasbo ni bila dovolj?

»Tega nisem nikoli rekla. Res pa sem se že zgodaj odločila, da bom šla študirat v London. Vsako leto sem hodila na poletne šole violine in v 2. letniku sem se udeležila šole v Čedadu. Spoznala sem profesorja Daniela Rowlanda iz Londona in teden dni dela z njim je bil dovolj, da sem bila že takrat prepričana, da se bom ob koncu šolanja preselila v London. Tako lepo je igral, imel je neizmerno energijo delati z menoj, zato sem si rekla, da te priložnosti nikakor ne bom izpustila.«

Vas je povabil v svoj razred?

»Ni me povabil, je pa obljubil, da me bo vzel med svoje varovance, če pridem. Kupila sem letalsko vozovnico in šla na sprejemni izpit. Igrala sem Goldmarkov koncert in Grand tango Astorja Piazzolle. Vprašali so me, zakaj sem izbrala nekoliko nevsakdanji program, pa sem zala odgovoriti le, da mi je bil tak najbolj všeč. Tako sem bila sprejeta na Royal College of Music, z drugo avdicijo pa sem dobila še štipendijo za prvi letnik, tako imenovano The Big Give Award.«

Maja Horvat / Foto: Jani Novak

Vas je bilo strah, ko ste odhajali v London?

»Predvsem nisem vedela, ali mi bo uspelo zbrati dovolj denarja za študij. In smo doma preračunavali dolgoletne prihranke, prijavila sem se za Zoisovo štipendijo, Zavarovalnica Triglav me je uvrstila med Mlade upe, podpira me Rotary klub Bled, na pomoč pa so priskočili tudi družinski prijatelji in širša družina. Kot šolnino sem dobila tako imenovano študentsko posojilo od Anglije. Država na kolidž nakaže devt tisoč funtov, ko bom čez štiri leta končala šolanje, bom dolžna štirikrat toliko. Ko bom dobila službo in imela plačovo višjo od dvajset tisoč funtov letno, bom začela ta kredit odplačevati.«

Tudi bivanje v Londonu je najbrž kar drago?

»Če živiš v strogem centru, kjer je kolidž, potem je. Jaz živim v študentskem domu, tri četrt ure iz centra, bivanje pa me stane 173 funtov na teden, kar je relativno poceni za tamkajšnje razmere. Za začetek je bil študentski dom najboljša možnost, tudi zato, da spoznam sošolce. Prihodnje leto bom še s tremi prijatelji najela hišo.«

Tudi študenti glasbe?

»Tudi.«

Kaj igrajo?

»Vsi so Angleži. Dva sta trobentača, tretji je tubist.

Samodisciplina je torej zelo pomembna. V Londonu z vsemi razsežnostmi velenosti lahko mladega človeka tudi »odnese«?

»Samodisciplina je zelo pomembna, saj te mesto lahko hitro posrka. Vedeti moraš, zakaj si tam, in pozabiti, kaj vse ti ponuja. Koliko violinistov, dirigentov, orkestrrov sem videla, o katerih sem prej lahko samo sanjala.«

Vas študente tudi kdaj angažirajo kot glasbenike v orkestru?

»Za igranje imamo veliko priložnosti. Obstaja spletna stran za to, včasih pa dobim tudi po več elektronskih pisem na dan, ko kje potrebujejo violiniste. Sama se prijavim ali pa ne, odvisno od tega, kakšen je program. Za nastopanje ne manjka priložnosti. V pomladnem semestru imam v načrtu nekaj tekmovanj. Zdaj sem že dovolj stara za kakšno resno tekmovanje, kjer bi me lahko kdo opazil in mi ponudil solistični nastop z orkestrom. To je moja največja želja, postati violinistka solistka.«

Ostajate v Londonu, še vedno pa imate stike s Slovenijo, predvsem kar se nastopov tiče?

»Tu je drugačno življenje kot v Londonu. Seveda pa ostajam v stiku z glasbenim svetom v Sloveniji, sodelujeva z violončelistko Emo Grčman, s katero bova šli tekmovat na TEMSIG. Mama je moj manager tu in mi pomaga ostati v stiku s Slovenijo. Tako še vedo, da obstajam in da še vedno delam.«

Boste ostali v tujini?

»Ko bom končala kolidž, bom vpisala podpilomski študij. Vleče me v ZDA, nimam pa še ničesar konkretnega v mislih. Je pa že čas, da grem malo naokrog, da me še kdo sliši, in kot solistka stopim pred kakšen orkester. V načrtu imam veliko igranja violine. Tega se najbolj veselim. Živela pa bi rada povsod. Kar selila bi se. Doma sem pa tako ali tako s Koroške Bele.«

»Samodisciplina je zelo pomembna, saj te mesto lahko hitro posrka. Vedeti moraš, zakaj si tam, in pozabiti, kaj vse ti ponuja. Koliko violinistov, dirigentov, orkestrrov sem videla, o katerih sem prej lahko samo sanjala.«

Pomislite: prav v teh dneh mineva že 30 let od božiča 1986, ko sta nam nadškof Alojzij Šuštar in šef SZDL Jože Smole prvič skupaj voščila lepe praznike. Kako pa je z razmerjem Božička in Dedka Mrazu 30 let pozneje?

Pismo Božičku in Dedku Mrazu

MIHA NAGLIČ

Cenjeni Božiček, priznam: s teboj nisem v kakem ljubečem odnosu. In nič ne kaže, da bom. Moj »odpor« do tebe najbrž izvira iz mojih mlajših let, ko se na našem podeželju sploh še nisi pojavljal. Pravijo, da ima človek najraje tisto, kar je spoznal že v svojih ranih letih, poznejša poznanstva niso nikoli tako pristna in pristrčna. Nekje sem prebral, da je bil pri nas božič dela prost dan zadnjič leta 1952. Jaz sem bil takrat že osem mesecev na svetu, a se tistega božiča prav nič ne spominjam. In tudi poznejših ne, ker jih pri nas doma nismo praznovali. Še dobro pa se spominjam, kako je pred božičem leta 1986 takratni nadškof Alojzij Šuštar nam vsem voščil za božič, prvič le po radiu. Hkrati nam je na televiziji za božič voščil tudi tisti, ki je nadškofovo javno voščilo omogočil oziroma dovolil – tovariš Jože Smole, predsednik Socialistične zveze delovnega ljudstva. In ta mož si je zato med ljudstvom brž prislužil naziv »Božiček«.

Zdaj so vsi že pokojni – gospod nadškof Alojzij, tovariš Božiček in rajna SZDL – pa še marsikdo iz onih davnih, rdečih časov. Božič je pa največji praznik v vsem letu in ti si del božične ikonografije in mašinerije. A se mi zdi, da te mnogi naši ljudje (še) niso vzeli za svojega. Najraje imamo tisto, kar je od božičnega še iz starih časov – jaslice, polnočnico, božične potice, pojedine in obiskovanja. Tebe pa imamo na sumu, da te podpirajo in forsirajo predvsem naši veletrogovci. Naši? Kdo pa je sploh še naš? Največjega, »našega najboljšega sosed« so nam prevzeli sosedeji Hrvati, čeprav je bil še iz rdečih časov in rdečega dizajna. No, pa kaj! Saj si tudi ti ena rdeča pojava, bral sem, da so ti rdeči gvant z belimi krznenimi obrobami in kapo z belim cofom dizajnirali pri Coca-Coli in da si postal eden od simbolov kapitalističnega globalizma, rdeče-bela pa je tudi hrvaška šahovnica ...

Ja, je že taka ta naša usoda: kakorkoli se obrnemo,

smo spredaj in zadaj še vedno rdeči ali beli in ni čudno, da si se pri nas tako dobro znašel. Tudi naša kadrovska struktura je taka, da ti ustreza in te potrebuje. Tvoj starejši kolega Miklavž je za nekatere preveč kmečki in staroverski, ti si pa že po imidžu bolj urbana in zahodnjaška pojava. Ti isti ljudje se sramujejo tudi Dedka Mrazu, tvojega sibirskega kolega z vzhodne strani nekdanje železne zavese, ki jih je obdaroval v predkapitalističnih časih. In tako ni čudno, da v zadregi med Miklavžem in Dedkom Mrazom raje častijo tebe. Kar naprej zahajajo v te megamarkete in hipermarkete, v katerih menda nakupuješ tudi ti. A misliš, da verjamejo, da ta darila še vedno razvažajo z letječimi sanmi, ki jih vlečejo jeleni, se ustavljaš nad dimniki hiš in skozi noči spuščajo darila? Pravljice za otroke! Sicer pa ti kar obdaruj otroke, ki vate še verjamejo, pa njihove starše, ki imajo coca-colo raje od krhlike vode ali prave vodke. In ne pozabi na vse tiste, ki so v tej državi obubožali v kapitalizmu in so obdarovanja res potrebni!

Dragi Dedek Mraz! Ti si bil od teh treh dobrih mož zame že od nekdaj najbolj dober. Saj mi je kaj malega prinesel tudi Miklavž, največ pa ti. Pisal sem ti že v letih, ko sem pisati nisem znal, pa sem svoje želje narekoval mami, ne vedoč, da ima v teh rečeh skoraj večjo vlogo kot ti. To je nekaj podobnega kot pri katoličanih, ki svoje prošnje, naslovljene na najvišjo, Božjo instanco, posredujejo najprej priprošnjici Mariji Pomagaj. Ta pa nemara marsikatero reši že sama in prosilcem v prid.

Takrat, ko sem te spoznaval, še nisem vedel, kako si »zašel« v našo deželo. Mnogo pozneje so nam razlagali, da so te uvozili iz Sovjetske zveze in da si pravzaprav boljševik. Narodopisec Janez Bogataj, ki je profesor in doktor za te reči, pa nam razloži, da si bolj slovenski, kot se zdi. Takole zapiše: »Dedek Mraz je značilen konstrukt ruskega telesa, slovenske preobleke in amerikanističnega paradnega nastopa. Na začetku

uvajanja novega lika so celo razmišljali o drugačnem imenu, ki ne bi bilo neposreden prevod sovjetskega deda Moroza, ampak bi se imenoval Sneženi mož, tudi oča Triglav. Predlagan je bil tudi ženski lik, babica Zima ... Dedek Mraz je nastopal kostumiran, babica Zima pa je bila le oznaka za letni čas ... Dedka Mraza je postopoma uvedlo novoustanovljeno večdnevno praznovanje Novoletne jelke, in sicer že leta 1948, najprej v Ljubljani, še brez Dedka Mraza, pač pa s pravljico gozdno scenerijo v športni dvorani na Taboru z nagačenimi živalmi, akrobati, glasbeniki, tudi s partizani in njihovim orožjem ter pripovedmi partizanskih borcev. Novoletna jelka je od tega leta postajala vse pomembnejša in je postopoma izrinjala miklavževanje iz javnega življenja.« (Slovenija praznuje, 2011)

Pravi biser je članek, s katerim so novo prireditve pozdravili v našem časopisu. »S prireditvijo Novoletne jelke, ki so se je udeležili naši otroci v vsem okraju po mestnih in vaških šolah, je bil storjen prelom s klerikalnim miklavževanjem, ki je mistično varalo naše otroke in jih odtujevalo stvarnosti.« Tako in nič drugače je pisalo v Gorenjskem glasu 13. januarja 1949 (v številki 2 na drugi strani), v članku z naslovom Novoletna jelka – veselje naših otrok. Danes bi porekli: Kaj pa je v tem narobe, če otroke zavajamo v malo mistike in jih odtujujemo stvarnosti, ki ni prav nič lepa. Kaj je lepšega kot vse tisto, kar je skrivnostno! Ali mistično, po grško »mystikos«. Saj so tudi zate govorili, da živiš pod Triglavom, v Kekčevi deželi, od koder se pripelješ s sanmi s konjsko vprego. Otroke si obdaroval pred novim letom ali na novoletno jutro v domačem krogu. Oblekel te je mojster Maksim Gaspari: v ovčji krznen plašč s slovensko ornamentaliko, v roki imaš sprehajalno palico, na glavi pa polhovko. Prihajal si v spremstvu palčkov, živali in snežink ... Prav lepo je bilo v časih, ki so bili materialno manj obdarjeni in smo še verjeli v skrivnosti. Kaj pa danes, ko je stvarnega materializma

Božiček na slovenski voščilnici z začetka 20. stoletja.
Vir: Damjan J. Ovsec, Velika knjiga o praznikih

Gasparijev Dedek Mraz na aktualni znamki Pošte Slovenije

več kot takrat, ko so nam vladali idejni materialisti?

So ti letos veliko pisali? Ko boš v novoletni noči nosil darila, ne pozabi na tiste, ki sta jih tvoja kolega spregledala. Vse več je takih, ki so v kapitalizmu

več izgubili kot pridobili. Dobiček je le za nekatere, izgube so za vse, a od njih se težko živi. Pa se jih spomni vsaj ti. Vsem pa prinesi malo več mraza in tista tvoja Babica Zima naj nasuje vsaj malo snega ...

»S prireditvijo Novoletne jelke, ki so se je udeležili naši otroci v vsem okraju po mestnih in vaških šolah, je bil storjen prelom s klerikalnim miklavževanjem, ki je mistično varalo naše otroke in jih odtujevalo stvarnosti.«
(Gorenjski glas, 13. 1. 1949)

NAZDRAVILI

GG

NAZDRAVILI JUBILANTOM

Suzana P. Kovačič

Župan Občine Naklo Marko Mravlja in Društvo upokojencev Naklo, v njegovem imenu predsednik in tajnica Jože Kajin in Slavka Jelenc, so povabili na tradicionalno srečanje starejših občanov, ki oktobra, novembra in decembra praznujejo častitljive življenjske jubileje. Družili so se prav tako tradicionalno v gostilni Marinšek v Naklem, posrečeno pa je svoja leta opisala Lucija Šubic: »Saj jih imam šele 91.« Popoldne so z nastopom, muzikalom Čarovnik iz Oza polepšale Skokice iz Osnovne šole Naklo, ki ustvarjajo pod mentorstvom

Nataše Zaletelj. Na fotografiji: od leve Jože Kajin, Slavka Jelenc, Marko Mravlja in

slavljenki Ivana Križaj, Jožefa Šorgo, Draga Franko, Franc Pavlin, Franc Vončina, Franc

Uranič, Franc Sajovic; sprejema pa Marija Jošt in Lucija Šubic.

TALENTI ZA DOBER NAMEN

Ana Šubic

Na Gimnaziji Franceta Prešerna Kranj je bilo minulo sredo vzdušje v slogu njihove tradicionalne decembrske prireditve Prešerno in dobrodelno, na kateri se predstavljajo šolski talenti, obenem pa zbirajo sredstva za šolski sklad za dijake v finančni stiski. S svojo balado Milijon in ena je očarala Klara Jazbec, sicer polfinalistka letošnjega šova Slovenija ima talent. Izkazal se je Tilen Lotrič, ki je nedavno osvojil zlato priznanje na tekmovanju solo

pevcev v Beogradu in je v duetu z Ano Skumvač, zmagovalec lanskega Blejskega zlatega mikrofona, tudi sklenil tokratno prireditev. Pred tem so obiskovalci uživali še v vrhunskih pevskih nastopih Brine Sitar, Jerneja Šmida, Pie Nine Stružnik Štefe in šolskega pevskega zbora pod vodstvom Janje Jošt, klavirskem nastopu Leje Vehovec in plesu Katje Kučina. Za smeh je poskrbel nekdanji dijak ekonomske šole, stand up komik Klemen Bučan. Obiskovalcem so ponudili piškote, ki so jih dijaki pekli tako v šoli kot tudi doma. S prostovoljnimi prispevki so za šolski sklad zbrali dobrih petsto evrov.

»V decembru 2016 je bila to naša druga obletnica,« nam je razložila Metka Štok iz Šole zdravja Kranj, ki je začela s svojim delovanjem septembra 2014 in leto končala z dvanajstimi člani. Naslednje leto je število udeležencev na jutranji vadbi v poletnem času naraslo na 29. V letu 2016 pa so v okviru Parade učenja organizirali vseslovensko srečanje skupin Šole zdravja, kar je dalo navdušencem še večji zagon v skrbi za svoje zdravje. Štokova nadaljuje, da je zdaj v Kranju že okoli sto članov. Zaradi velikega zanimanja in bolj oddaljenih lokacij so se razdelili v več skupin. Omenjene letošnje obletnice oziroma decembrskega druženja na skupnem zajtrku v gostilni Arvaj se je po jutranji vadbi večine članov v Prešernovem gaju udeležilo skupaj 68 članov. »Bilo je odlično in veselo.« / Foto: Tina Dokl

Klara Jazbec v družbi dijaka tretjega letnika Matica Eržena, ki se je s plesno skupino Anonymous prav tako prebil v polfinale letošnjega šova Slovenija ima talent. / Foto: Gorazd Kavčič

S svojim glasom je navdušila tudi Pia Nina Stružnik Štefe. / Foto: Gorazd Kavčič

Klemen Bučan s profesorjema Marijo Vreček Sajovic, ki je vodja prireditve, in Jožetom Jeričem, glavnim scenaristom. / Foto: Gorazd Kavčič

OTROCI USTVARJAJO

Anabella Zalokar, OŠ Mavčiče, 5. m.

PESMI MLADIH

Odšel si

Odšel si
z zadnjim poljubom.
Imel je okus slovesa.
Odšel si
z zadnjim pozdravom.
Bil je medel, neoseben.
Odšel si
z zadnjim objemom.
Bil je zlagan, neiskren.
Odšel si
z zadnjim dotikom.
Imel je mrzlo sled.
Odšel si,
mene za tebe ni več.

Vesna

So prihodi in odhodi. So snidenja in slovesi. Eni prihajajo
in spet drugi odhajajo. Poti se vedno križajo. In krog se
vedno sklene. Meta

Pesmi pošljite na elektronski naslov
pesmi.mladih@gmail.com ali pisno na naslov:
Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj.

PO MESTU Z LATERNO

Še danes se je mogoče v družbi škrata Krančka z laterno v roki podati na voden sprehod po praznično osvetljenem starem mestnem jedru Kranja.

Mateja Rant

V prazničnem decembru so pri Zavodu za turizem in kulturo Kranj pripravili posebne vodene ogledne osvetljenega mesta za najmlajše. Malim radovednežem v pravljičnem večernem mraku na poučen in prijazen način poskušajo približati pripovedke in legende starih mestnih ulic.

Kranček na približno uro dolgem ogledu otroke popelje po mestu in jim odkriva lepe zgodbe hiš in kranjsko zgodovino. Doslej so vodene po mestu izvedli že trikrat in vsakič se jim je pridružilo okrog dvajset otrok, je pojasnila Manca Strugar iz Zavoda za turizem in kulturo Kranj. Otroke škrat Kranček pričaka pred Kranjsko hišo, kjer jim razdelijo laterne, s katerimi si osvetlujejo pot po mestu. Najprej se v družbi vodnice sprehodijo čez galerijo Kranjske hiše in se spotoma naučijo, kako so gradili kranjske hiše, ki imajo po dva izhoda – v glavno in stransko ulico. Med drugim izvedo, zakaj je Tavčarjeva ulica »ta usrna gasa«, se povzpnejo na

Kranček otroke popelje na ogled mestnih znamenitosti. / Foto: Primož Pičulin

obzidje na Maistrovem trgu ter si ogledajo vodnjak na Glavnem trgu, prangar oziroma sramotilni steber pred Sončkom in Mestno hišo. V nadaljevanju izvejo še nekaj zanimivosti o gradu Khislstein in Layerjevi hiši ter se po Jenkovi ulici vrnejo na Glavni trg. »Otrokom je Kranček zelo všeč, zvedavo poslušajo vodnico,« je še dejala Manca Strugar in dodala, da škrat Kranček na zabavnem, a obenem poučnem ogledu Kranja postreže tudi s številnimi nasveti, kje v kranjski okolici se je z otroki najbolj zabavno potepati.

Vsak otrok dobi svojo laterno. / Foto: Primož Pičulin

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKÉ • POTOVANJA • VINO • HRANA • ŽENSKÉ

EGIPT, HURGADA 2016 (3)

A JE NEVARNO?

Alenka Brun

Nikjer, ampak res nikjer nisem dobila občutka, da bi lahko bilo ali je bilo v državi karkoli narobe. Res je varnost na letališču poostrena, a tega navaden turist niti ne opazi. A če primerjam svojo zadnji obisk Hurgade s tistim izpred nekaj let, ne vidim razlik, razen da je manj turistov. To nekako ustvarja občutek, kot bi turisti Egipt komaj začeli odkrivati.

Pri vstopu na letališče v Hurgadi zadeve potekajo običajno. Če potujete v Egipt iz Slovenije (organizirano, z agencijo) potem vizum lahko plačate že ob rezervaciji ali pa se odločite, da boste to

storili ob pristanku, na letališču v Hurgadi. V vsakem primeru se lahko zgodi, da ga boste preplačali. Odvisno, kakšne volje je 'mojster' za okencem na letališču, in če nimate 25 dolarjev, vam vzame pač 30 evrov; pri agenciji pa vam zaračunajo recimo urejanje ali kaj podobnega.

V primeru zdravstvenih težav je Egipt ena tistih držav, kjer je turistično zavarovanje toplo priporočljivo. Namreč, cene hotelskih zdravniških storitev rade poletijo v nebo. Za pršilo za nos vam lahko zaračunajo tudi pet- ali celo desetkratnik cene, ki jo drugače plačate v državni lekarni. Zasebne lekarne (bolj drogerije) imajo največkrat precej 'gibljive' cene – glede na potrebo oziroma debelino denarnice tujca.

V bližini mojega hotela je kar velik trgovski center Senzo Mall. Do tja je bilo peš dobrih deset, petnajst minut. Tja sem se odpravila (za Egipčane) ob najbolj nori uri: ob enajstih dopoldne. Lokali in trgovinice se komaj začnejo odpirati, zaradi vročine se ljudem tudi premikati ne ljubi, tako da je bil sprehod do trgovskega centra v bistvu prav miren. Ko pade mrak, namreč ne narediš niti dveh korakov iz hotela, ko že planejo taksisti s svojimi željami, zahtevami, prošnjami, celo rotnjem ... Do mesta, ki je bilo oddaljeno od Sentido Mamlouk Palace Resorta približno dvajset kilometrov, so te bili pripravljene odpeljati tudi za ceno malce bolj bogatega sendviča s kajzerico – torej za evro in pol, samo da bi imeli delo.

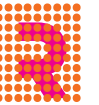
Taksisti so namreč vsak večer tako rekoč rojili po cestah pred vrati hotelov ...

Ko smo se vračali v Slovenijo, pa so bili varnostni pregledi na letališču natančnejši, dolgotrajnejši, s kar nekaj vmesnimi postajami. In jaz ne bi bila jaz, če ne bi že ob vstopu na letališče takoj izbrali mojega kovčka za temeljitejši pregled. Pa potem na naslednji postojanki še enkrat ponoviš

vajo ... Skratka: najprej prtljago in potnike pregledujejo že pred vstopom v glavno stavbo; potem ko si opraviš 'check-in', sledi drugi varnostni pregled kovčkov in potnikov. Moške pregledujejo moški, ženske pa ženske. Potem ko pokažeš potni list, sledi še zadnji varnostni pregled, kjer se jim je seveda (ponovno) moja ročna torba zdela sumljiva in so še to podrobneje pogledali, in

če na koncu še pri glasnem Egipčanu nisi dobil vijolične štampiljke na letalsko vozovnico, se je lahko zgodilo, da te na koncu enostavno niso spustili na letalo.

Sicer si v tistem trenutku kot potnik malce nejevoljen, sploh, če na 'an ban pet podgan' vsakič znova izberejo tvoj kovček in torbo, a v bistvu fantje in dekleta opravljajo le svoje delo. In to temeljito. (Konec)

GLASOV ODER

DOBRODELNA VOKALNA EKSTAZA

Športna dvorana na Zlatem polju je ob jubileju gostila dobrodelni koncert skupine Perpetuum Jazzile. Del zbranih sredstev so namenili Bolnišnici za ginekologijo in porodništvo Kranj za obnovo porodnega bloka.

Samo Lesjak

Nastopi vokalne skupine Perpetuum Jazzile vedno privabijo množice navdušenih obiskovalcev. Tudi na tokratnem dobrodelnem koncertu so do zadnjega kotička napolnili Športno dvorano na Zlatem polju, ki letos praznuje svojo dvajsetletnico.

Zbor je pod imenom Komorni zbor Gaudeamus ustanovil Marko Tiran leta 1983 in z njim v zborovski prostor vpeljal nekaj novega in do takrat za tedanje čase nekaj precej neobičajnega – zabavno in džezovsko glasbo. Zbor, ki je poleg zabavne glasbe zelo uspešno gojil tudi umetno in narodno, je v našem okolju pionirsko izvajal aranžmaje tujih avtorjev, leta 1999 pa se je preimenoval v Perpetuum Jazzile in kmalu zaslovel po vsem svetu. Zbor, ki vokalno interpretira

Zbor Perpetuum Jazzile je z vrhunskim nastopom ponovno navdušil polno dvorano, s solo nastopom pa je zablestel Žiga Jan Krese iz Križ. / Foto: Matic Zorman

skladbe, ki žanrsko zajemajo vse od popa, funka, džez, bossa nove, klasike in gospela, je občinstvu tudi tokrat ponudil širok glasbeni repertoar. Ta vključuje njihove velike uspešnice, zimzelene pop uspešnice šestdesetih, sodobne pesmi ter skladbe iz zlate dobe slovenske popevke.

Razgibanemu programu, ki ga je sproščeno povezovala Lili Kalan, so dodali še povsem sveže skladbe z njihovega novega dvojnega albuma ter venček interpretacij klasičnih Avsenikovih viž z vrhuncem, nepogrešljivo Golico, ki je v ekstazo spravila prav vse obiskovalce. Celoten koncert je potekal

v veselem in sproščenem vzdušju, v sodelovanju z občinstvom in vrhunskim vokalnim poustvarjanjem najrazličnejših instrumentov in zvokov. Zbor Perpetuum Jazzile, ki se je nedavno vrnil s turneje po sosednji Avstriji, tako upravičeno ostaja sinonim za popolno vokalno ekstazo.

PRAZNIČNI KONCERT

Učenke in učenci Glasbene šole Škofja Loka so v Sokolskem domu pripravili tradicionalni Božično-novoletni koncert.

Samo Lesjak

Na raznovrstnem koncertu so se predstavili orkestri in komorne skupine, izvrstno pa so zaplesale tudi mlade baletke, ki jih je pripravila njihova mentorica prof. Ana Terkov Snyder. Po uvodni točki je občinstvo prisluhnilo solistkama, klarinetistki Niki Justin (mentorica prof. Liljana Poklukar) ter flautistki Hani Žvagen (mentorica mag. Ana Kavčič Pucihar). Spremljal ju je godalni orkester pod vodstvom dirigenta prof. Tilna Drakslerja. Pihalni orkester pod vodstvom dirigenta prof. Alojza Kompana

deluje tretje leto, sedaj že s triinštiridesetimi člani. Rock skul bend prihaja iz dislociranega oddelka Žiri, petčlanski ansambel vodi prof. Jaka Strajnar, ki vodi tudi enajstčlanski Jazz je kul bend.

“Nad koncertom sem zelo zadovoljen, program je bil odlično izveden, za kar gre zahvala vsem nastopajočim učencem in njihovim mentorjem,” je po koncertu dejal ravnatelj Glasbene šole Škofja Loka Peter Kopač.

Naslednji božični koncert bo v že jutri, v sredo, 21. decembra ob 19. uri v cerkvi sv. Petra v Selcih. Tam se bodo predstavili učenci orgel, petja, flaute, trobente, kitarski duo, duo violončel ter harmonikarski in kitarski orkester.

Letošnja programska usmeritev godalnega orkestra je spremljava solistov, kar bo možno slišati tudi na letnem koncertu aprila prihodnje leto, kjer bo solistični instrument klavir.

Novoletni koncert medvoške godbe

Medvode – Člani Godbe Medvode pod vodstvom dirigenta Damirja Fajfarja so v nedeljo na novoletnem koncertu znova navdušili občinstvo v Športni dvorani Medvode. Letos so v goste povabili same domače izvajalce, in sicer Jano Šušteršič, Sorške kresnice ter Združeni pevski zbor učencev OŠ Simona Jenka Smlednik, OŠ Pirniče in OŠ Medvode.

Medvoški godbeniki skupaj z Jano Šušteršič

Predbožični koncert Demolition Group

Kranj – V petek, 23. decembra, bo v Layerjevi hiši ob 20.30 koncert zasedbe Demolition Group. Kot pravijo člani: »Koncerti so vedno bili in bodo naše najmočnejše orožje in smisel našega delovanja. Govorica Demolition Group je najbolj bridka neposredno, v soočenju z našim zvestim občinstvom in v družnem ustvarjanju peklenske ekstaze prvinskega rokenrola.«

Božično-novoletni koncert BC Naklo

Naklo – V sredo, 21. decembra, bo ob 19. uri v Župnijski cerkvi sv. Petra koncert MePZ Accolada z gosti MeMPZ Gimnazije Škofja Loka.

Koncert Ženskega pevskega zbora DU Tržič

Tržič – V petek, 23. decembra, bo ob 16. uri v Domu Petra Uzarja koncert Ženskega pevskega zbora DU Tržič.

BELI DECEMBER

SOBOTA, 17.12., OB 18.00, CANKARJEV TRG
**OTVORITEV VIDEO ANIMACIJE
Z MODRIJANOM, BOŽIČKOM IN SKRATI**

SOBOTA, 17.12., OB 21.00, LOŠKI PUB
**WILDROCK,
KONCERT THE WET, ATTIC MIST, STILL STRANGERS**

SREDA, 21.12., OB 20.00, SOKOLSKI DOM
**FILMSKA AFRIKA
POTOPIŠNO PREDAVANJE, ROK KOFOL, SHAPPA**

ČETRTEK, 22.12., OB 20.00, SOKOLSKI DOM
**GAJAŠ, ARESTANT
GLEDALŠKA PRIPOVED Z VLADOM NOVAKOM**

PETEK, 23.12., 18.00, KINO SORA
SLOVENSKI ANIMIRANI FILMI

PETEK, 23.12., 17.00-22.00, CANKARJEV TRG
**BOŽIČNI LUFT
Z GRAJSKO GOSTIJO**

PETEK, 23.12., 20.00, CANKARJEV TRG
KONCERT LAS CUERDAS

SOBOTA, 24.12., 9.00-13.00, CANKARJEV TRG
**BOŽIČNA TRŽNICA
Z LUTKOVNO PREDSTAVO STARKA ZIMA OB 10.30**

SREDA, 28.12., 20.00, SOKOLSKI DOM
JURE IVANUŠIČ & TRIO

ČETRTEK, 29.12., 16.30, KINO SORA
BREZPLAČNI OTROŠKI KINO

ČETRTEK, 29.12., OB 18.00, MESTNI TRG
DEDEK MRAZ

ČETRTEK, 29.12., OB 18.00, MESTNI TRG
KONCERT WHAT DA FUNK

PETEK, 30.12., 20.00, MESTNI TRG
OMAR NABER & BAND

SOBOTA, 31.12., 22.00, MESTNI TRG
**SILVESTROVANJE
S SKUPINO HOZENTREGARJI**

PRAZNOVANJA

Mladoporočenci

V Kranju sta se 10. decembra 2016 poročila Nikola Milojević in Slađana Rajčić, v Preddvoru pa Miha Bohinc in Katja Simjanovski.

Novorojenčki

Minuli teden je na Gorenjskem na svet prijokalo 38 novorojenčkov. V Kranju se je rodilo 11 deklic in prav toliko dečkov. Najlažja je bila deklica z 2190 grami, najtežjemu dečku pa je tehtnica ob rojstvu pokazala 4350 gramov. Na Jesenicah je prvič zajokalo 11 deklic in 5 dečkov. Najtežji je bil deček, ki je tehtal 4020 gramov, najlažja pa je bila deklica, ki ji je babica natehtala 2450 gramov.

Andrej Goljat

POTICE

ZALOŽBA KMEČKI GLAS

Cena knjige je 10 EUR

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Potica je slovenska znamenitost, kulinarčna posebnost, ki jo poznajo vse naše pokrajine. V dvojezični knjigi (SLO/ANG) spoznamo zgodbo o tem prazničnem pecivu,

Cena knjige je

10 EUR

TANJIN KOTIČEK ŠOLA VEDEŽEVANJA IZ CIGANSKIH KART

Pogledali in razložili bomo karte, ki si jih je izbrala bralka pod šifro Ograja. Vprašanje je, kako kaže razsodba na sodišču. Bo kmetija izgubila kos zemlje, čeprav so geometri izmerili v njihov prid? Izbrane karte so Ljubimec, Upanje, Sovražnik, Nenadna sreča, Sporočilo. V karti Sovražnik takoj vidimo, da gre za zadevo, povezano z okolico, se pravi v tem primeru za zemljo. Je tudi fizična oseba, ki hoče narediti škodo in terjati nekaj, kar ni njeno. Nenadna sreča prinaša preobrat v zadnjem trenutku. Njen rok trajanja ni dolg kot pri karti Sreča, zato je treba dobro izkoristiti dani trenutek. Prva karta Ljubimec lahko pomeni, da projekt vodi moška oseba. Ker vemo, da moški na sliki nosi obleko, ki je na levi in desni strani različna, nam pokaže dve plati. Belo in črno. Resnico in laž. Prikritost, sprenevedanje. Se pravi, jasno je, komu pripada zemlja, seveda kmetiji, a druga stan ima svoje zahte-

ve in prepričanja. Tudi karta Upanje ima svojo vrednost, je pozitivna in nam izpolni želje. Sidro predstavlja moč in odločnost. Ne gre odnehati in ne popustiti pri dejstvu, da je to lastnina, ki pripada tej kmetiji. Pismo prinaša novice z dobrim razpletom in po teh kartah je lahko samo en odgovor. Razsodba bo pravična in kmetija zemlje ne bo izgubila. V takih trenutkih radi popustimo, da se izognemo stresu in slabi volji. Ampak treba je stati za svojimi načeli. Na naslov tanja.70@hotmail.com ali na gorenjski glas s pripisom 'šola vedeževanja' in svojo šifro pošljite tri, pet ali sedem poljubnih kart ali pa karte za druge sisteme, ki ste jih že do sedaj spoznali. Srečno! Vedeževalka Tanja

DELA NI NIKOLI ZMANJKALO

Franc Justin s Hotavelj je konec novembra praznoval devetdeseti rojstni dan. Pravi, da se ga »začuda zdravje še kar drži«. Z njegovo Heleno sta poročena že več kot šestdeset let.

Alenka Brun

Franc se je rodil v naselju Hlavče Njive v občini Gorenja vas - Poljane. Doma so imeli kmetijo, bilo je pet otrok, od katerih so trije še živi. »Dve sestri in jaz,« pove Franc.

Devetdeset let je dopolnil 30. novembra letos. Soproga bo devetdesetletnico praznovala čez dve leti. Ona je bila rojena na Hotavljah, kjer zakonca Justin tudi živita.

V zakonu so se jima rodile štiri hčerke. Danes imata tudi že 14 vnukov in kar 24 pravnukov. Poznata se iz osnovnošolskih klopi, skupaj sta se precej v domačem okolju udejstvovala kulturno in kasneje prijateljstvo nadgradila z ljubeznijo. »No, nazadnje je pač prišlo

tako, da sva se vzela,« pove Helena.

Franc je imel kar pestro delovno življenje, upokojuje pa dočakal v takratni Termiki. Poleg redne službe je veliko delal tudi v popoldanskem času. Pomagal je naokoli: žagal drva, nakladal hlode, kosil ..., pa tudi doma je bilo treba poskrbeti za kmetijo. Helena je bila sicer doma, a dela ni nikoli zmanjkalo. Imela sta srednje veliko kmetijo in vzgajala štiri otroke. »Včasih je prišel iz službe še domov, včasih je še delat naprej,« se spominja Helena.

Letos so Franca njegovi zeti, vnuki in pravnuki presenetili z mlajem. Postavili so mu ga dan pred rojstnim dnem. Bolj slavnostno pa je jubilej proslavil z najbližjimi nekaj dni kasneje: doma, ob rojstnodnevem kosilu. Vseh se je nabralo petdeset, za darilo pa je dobil moderen naslonjač oziroma

Franc Justin

počivalnik, katerega nastavitve za udobno sedenje lahko doseže že s pritiskom na gumb. Francu namreč nagajajo noge, tako da mu je darilo takoj priraslo k srcu. Za kar dve slastni rojstnodnevni torti pa je poskrbela vnukinja Helena. V času rojstnega dne so slavljence ob njegovem častiljivem jubileju obiskali tudi predstavniški različnih društev, oglasil se je župan Občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež.

Justinova se nad življenjem ne pritožujeta. Ko Franca povprašamo, kaj zdaj počne, se le nasmehne in pogleda Heleno. Soproga, ki dnevno skrbi zanj, pove, da vstaja okoli osme zjutraj, potem pozajtrkuje, on rešuje križanke, gleda televizijo ... Sama pa v tem času malo postori v hiši in dan je mimo – zaključimo njen stavek. »Pa kako hitro,« nas še dopolni.

K mlaju, s katerim so ožji sorodniki presenetili Franca, spada tudi 'hišna dekoracija' za tovrstni praznik ...

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

»Pomlad«

Prosim, da pogledate v karte za različne osebe. Zdravje, vožnja z avtom, denar, srečne številke, delo v gozdu, služba, šola in ostalo. Precej časa že čakam na odgovor, in to od meseca februarja, upam, da bom imela tokrat več sreče. Draga moja bralka, odgovorila sem vam drugega avgušta, očitno ste spregledali odgovor, namenjen vam. Spraševali ste me za veliko oseb, otroke, vnuke. Prilagam odgovor, ki je bil že objavljen in dodajam še za preostale člane, ki so navedeni tokrat. V vseh letih sem odgovorila čisto vsem, ki so se v tej rubriki obrnili name, vsi imate srečo. Letnik 45, rojen v mesecu maju, sora boj skrbeti za zdravje, saj se težave, ki jih ima, lahko odpravijo. Vožnja

z avtom bo varna. Srečne številke so 6, 9, 11, 12, 19, 21, 22. Letnik 45, rojen v mesecu juniju, ima srečne številke 4, 6, 14, 17, 18, 20, 25. Novo leto prinaša dobre spremembe pri zdravju in na finančnem področju. Letnik 74: ne vidim težav z zdravjem, vse, kar je, je povezano z delom, ki pa bo varno. Številke so 1, 5, 6, 7, 8, 23, 26. Oseba, rojena leta 1975 ima srečne številke 3, 7, 8, 14, 15, 22, 24. Sledi že objavljeni odgovor.

»Marjetica«

Prosim vas, če mi pogledate za več oseb za zdravje, službo, varnost, previdnost, šola. Oseba, rojena leta 1975, da veliko na zdravo življenje, sicer vidim neke skrbi, a nič posebnega. Dobre spremembe v službi se obetajo čez približno

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa, izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: 040 514 975

Gorenjski Glas

zaposlitev, cilji. Hvala vam za vse odgovore in vedno novo in novo moč za naprej. Ni treba, da vas je strah za prvo hčer. Pravilno se je odločila, da se je odselila. Študij bo dokončala in kmalu se ji obeta zaposlitev. Tudi drugi dve hčerki bosta uspešno opravili šolanje. Prav nič ne morete narediti namesto njih, vse to ni v vaših rokah, zato se ne smete toliko obremenjevati. Kar ste lahko naredili, ste naredili že zdavnaj. V prvi vrsti morate poskrbeti zase. Lahko je samo sprehod do gozda, v naravo, v mir in tišino, ko je človek sam s seboj, s svojim jazom. Možu ne namenajte pozornosti, umaknite se. V podjetju, kjer delate, prihaja do pozitivnih sprememb, ki jih boste deležni tudi vi. Lepo vas pozdravljam.

»Obupana«

Je resnično, mož se nikoli ne bo spremenil. Njegova dejanja so grozna. V meni je ubil še zadnji kalček upanja. Strah me je za otroke, njihova šola,

NAGRADNA KRIŽANKA

December v Radol'cu 2016

Praznični sejem
od 23. 12. do 29. 12.

Poišči nabiralnik Dedka Mraza, družinski orientacijski potep po Radol'cu
Ves december, začetek pred TIC Radovljica

Glasbena popestritev: Nataša Artiček in Boris Bursač
23. 12. od 17.00 do 19.00

Ustvarjalne delavnice za otroke
23. 12. od 17.00 do 19.00,
28. 12. in 29. 12. od 10.00 do 12.00,
atrij Radovljiške graščine

Pravljčna urica z Lukom in Grdinico
24. 12. ob 10.00

Čupakabra na hoduljah
24. 12. ob 11.00

Ana Snežna v Radol'cu: Ime mi je Vida, ulična predstava senc
25. 12. ob 17.00

Čupakabra in Priden možic: Sodrga, ognjeni spektakel
26. 12. ob 17.00

Ana Snežna v Radol'cu: Ala kart, ulična predstava
27. 12. ob 17.00

Glasbena popestritev: Mitja Šinkovec

27. 12. od 18.00 do 20.00

Obisk Dedka Mraza in otroška predstava
28. 12. ob 17.00
Radovljiška graščina

Koncert San DiEgo
30. 12. ob 21.00 (predskupina
Seven Days in May od 19.30)

Silvestrovanje z ansamblom Gašperji
31. 12. od 23.00 do 2.00

Ustvari pristo stare spomine z baročno družino!

Radol'ca
Pristno
Sladka

Radol'ca
pristno sladka

Vabljeni na Linhartov trg

Več o prazničnem programu: www.radolca.si

SESTAVIL: F. KALAN	REKA NA TAJSKEM MENAM	AJDA (NAREČNO)	SOLATNA RASTLINA	GRŠKI OTOK	PREDMET Z OVALNO OBLIKO	GREGOR STRNIŠA	AKONTA- CIJA	HAITSKI DRŽAVNIK (LEON)	STRIC (STAR.)	NAVJE	KRAJ PRI PODCE- TRTKU	PRELAZ V ČRNI GORI	GORENJSKI GLAS	ZARODEK, SPOČETEK	ARALSKO JEZERO	DIVJA MACKA	GLAVNO MESTO KAZAH- STANA	ELEK- TRIČNO PREKIN- JALO	JAPONSKI SOJIN SIR	LADKO KOROŠEC	REKA V GRUJI	SMOTER, CILJ	GRŠKA BOGINJA MODROSTI	
NAŠ MEDLJSKI VODITELJ (M. G.)													ZARASEL DEL NA RASTLINI				11							
NEOLITSKA JAMA PRI KRŠKEM			3							17			PLEMIČ									7		
ANTIČNO MESTO V MEZOPO- TAMIJI						SLEČENA KAČJA KOŽA SL. IGRALEC (BORIS)							PASJA PASMA POSESTNIK V ČARSKI RUŠJI						NAZIV PRIREDITEV NA VSAKE TRI LETA					
MANJ KOT ENA				KUHNJSKA POSODA						IZUMITELJ DINAMITA (ALFRED) DUŠEVNOST		4				GRAFIČNI ZNAK OSTRIVEC UČENJE				EVA NOVŠAK JAP. ZNAM- KA HI-FI APARATOV				
PEVKA DEZMAN				NEKDANJA GROFIJA NA IRSKEM	SLOVENSKA TISKOVNA AGENCIJA (KRATICA)				KRAJ NA KRKU ZDRAVILNA RASTLINA						REKA V BOSNI KONGO (ST. IME)			ODPRTA POŠKODBA NARAVA, ZNAČAJ	1					
OVITEK ZA SPISE		2			MESTO V FRANCIJI KEM, ELE- MENT (Na)						VLEČNA, SPOLZKA TEKOČINA		REZKALO POTOPLEN BRITANSKI PARNIK									SRBSKA IGRALKA (ANICA) OPERIST DERMOTA		
GORENJSKI GLAS	HAZARDER	MESTO NA SICILJI OPREMA (ZAST.)					ŽID	MISTERIJ			15					NOGO- METAŠ KRHIN	GR. GORSKA NIMFA ZIMSKA PADAVINA	14						
DREVO IN NJEVOV PLOD V BODEČEM OVOJU								NAŠ FIZIK (FRANCE) DEL MAR- SHALLOVIH OTOKOV						MAVRAH, JIRS VODNI HLAPI				NEGATI- VEN ION PESEM HVALNICA						
MODNA UMETNOST					NAŠ ODBOJ- KAR (TINE) TROPSKA PALMA								REMONT NAŠ PESNIK (KAJETAN)	8								BOJAN TRAVEN EDWARD LEAR		
KROM		18	SULTANOV RAZGLAS NAŠ HUMORIST (VINKO)						TELIČKA (NAREČNO)	DEL BLEDA LUKA ZA JAHTE						IGRALEC BEATTY PAMET, UM				DALMA- TINSKI LJUDSKI LIK				
VOLNA KAŠMIRSKIH KOZ							LEPILO POKRA- JINA V UKRAJINI				PANAMSKI GENERAL (MANUEL)							19		DELOVNA VNEMA			13	
BALONAR ŠORN				DEL LJUBLJANE PEVKA GOTAR							PISATELJ TAVČAR PREBIVA- LEC ISTRE													
STIK GLAVE S TRUPOM					ARAŠID LUKA V IZRAELU, EILAT					9					16									
LALEAU MAE NAM NORIEGA URNAUT ZITOMIR	JADRAN- SKI OTOK	PRISTAŠ ELEATOV ŠIVANKA					12	SOLATNA TEKOČINA GRAFIK DEBENJAK				VEZNI DEL VERIGE												
CIKLUS	6				KIP MO- ŠKEGA PRI MOLITVI RIMSKI BOG SMRTI							1+2=?	OLIVER JUŽNO- AMERIŠKI INDIJANEC											
RICHARD GERE				MANE- KENKA CAMPBELL ERBLJ					PRODAJNI PROIZVOD ANGELINA JOLIE							5								
DEJAVNA ENERGIJA										GORSKA ZDRAVILNA RASTLINA														
PLAVALKA ISAKOVIČ					MODEL OBLAČILA					PEVEC KERSHAV		10				TOMAŽ DOMICELJ								

Nagrade:
4 vstopnice za kino v Linhartovi dvorani Radovljica
2 vstopnici za kino v Linhartovi dvorani Radovljica
1 vstopnica za kino v Linhartovi dvorani Radovljica

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilče-
nih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede,
4. januarja 2017, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4,
4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenj-
skega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	

DRUŽABNA KRONIKA

DIVJA GODALCA

Konec tedna smo dobili zmagovalko Kmetije: Nov začetek – to je postala Adriana Košenina; v finalni oddaji Slovenija ima talent pa sta srca ljudstva osvojila mlada in energična Timotej in Lenart, gorenjski divji glasbeni dvojec WildArt.

Alenka Brun

Fanta sta letos v oddaji Slovenija ima talent na Pop TV takoj osvojila srce Lada Bizovičarja, prišla v polfinale in sledil je finale. Gorenjci smo imeli med desetimi izbranci tri svoje finaliste: omenjena WildArt, pevko Aleksandro Vovk in pa Anjo Šivic, ki je tokrat nadgradila svoj ples ob drogu še z dvema dodatnima točkama na odru in pravi, da če bi se še enkrat odločala, kaj bo pokazala občinstvu, bi storila enako. Aleksandra je bila zadovoljna z nastopom, je pa res, da je nastopila kot prva in je

tako nosila neke vrste odgovornost odprtja odrskega dogajanja. Poleg njih so se v finalu predstavili še Batis-ta Cadillac, Eva Gorenc, Led Motion, Luka Sešek, David Matić, The Plut Family in Isaac Palma, Argentinec, ki je ravno na nedeljo pred enim letom prišel v Slovenijo in je z dvojcem WildArt na koncu prejel tudi največ glasov. Veliko ljudi ga je že videlo v vlogi zmagovalca.

Timotej in Lenart svoje-ga navdušenja nad zmago nista skrivala. Prekipevala sta od energije med nastopom, po njem pa sta 'eksplozirala' od veselja in občutka, da sta velika zmagovalca že šestega šova Slovenija ima talent. Celotno glasbeno

popotovanje je bilo za njiju 'top', vse se je izplačalo, vse, kar sta morala prestati, je z zmago poplačano. Denarno nagrado si bosta razdelila, Lenart si želi lasten violončelo – in tu mu bo denarna nagrada prišla še kako prav.

So pa na tokratnih Talentih razglasili še tiste, ki so najbolj presenetili, pa mlade vzornike in tiste s poslanstvom in jih ravno tako denarno nagradili. Tako so studio Talentov še enkrat obiskali mojster origamija Đorđe Jovanović, plesalka Alina Biyanova in Viktorija s pujskom Arturjem.

Seveda pa čez celotno oddajo ni manjkalo pogovora o zlatem spodnjem perilu, saj je žirant Lado

Bizovičar obljubil, da če fanta zmagata v finalu, si bo pa nadel 'zlate gate' in ... držal je besedo.

Dan pred novim slovenskim talentom, v soboto, pa smo dobili (za spremembo) zmagovalko še enega resničnostnega šova, Kmetije: Nov začetek, ki smo ga lahko spremljali na Planet TV. V veliki finale so se najprej prebili štirje tekmovalci, na koncu so ostali trije, v superfinalu pa sta se v treh igrah – v spretnosti, moči in znanju – pomerili Zara Ilič in Adriana Košenina. Nagrada 50 tisočakov je šla na koncu v roke Adriani. »Nekaj bom porabila zase, za družino in prijatelje, nekaj pa bo vzela hiša,« je povedala po zmagi.

Anja Šivic je v svojo tokratno točko poleg droga vpletla še vrv in obroč. / Foto: Tina Dokl

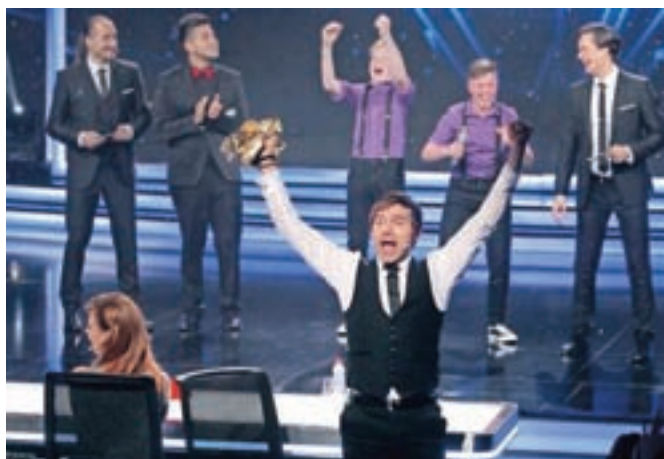
Aleksandra Vovk in Luka Sešek: oba predana glasbi že od malega / Foto: Tina Dokl

Brata Valič in Isaac Palma, zametni glas, ki je po pričakovanjih navdušil – predvsem ženski del občinstva.

Strastna v tem, kar počneta: v igranju na violino in violončelo, Timotej in Lenart, zmagovalni dvojec WildArt.

Lado je držal besedo in prišel na finalno oddajo v zlatih spodnjicah. Ene pa je prinesel s seboj ... / Foto: Tina Dokl

V šovu Kmetija: Nov začetek sta se letos v superfinalu pomerili dve ženski: Zara in Adriana. / Foto: Zaklop

VRTIMO GLOBUS

Selena Gomez spet dejavna

Oboževalci **Selene Gomez** bodo navdušeni. Štiriindvajsetletna pevka je po nekaj-mesečnem premoru zopet v studiu, kjer ustvarja nove pesmi. »Glasba in ljubezen,« je njeno fotografijo naslovil tekstopisec Justin Tranter, ki je s pevko sodeloval že pri njenem Revival albumu. Gomezova podrobnosti še ni razkrila. Pred kratkim je postala tudi nov obraz modne hiše Coach, s katero je, po poročanju tujih medijev, sklenila kar deset milijonov dolarjev vreden posel.

Jo je igralec zaprosil za roko?

Irina Shayk (30), ena izmed slavnih supermanekenk hiše Victoria Secret, zadnje čase na prstancu leve roke nosi prstan z ogromnim zelenim kamnom. Tuji mediji že poročajo, da jo je igralec **Bradley Cooper (41)** zaprosil za roko. Pred kratkim so se pojavila tudi namigovanja, da manekenka pričakuje otroka. Par, ki je skupaj od lanske spomladi, ni potrdil morebitne nosečnosti in zaroke.

Ryan Reynolds dobil svojo zvezdo

Ryan Reynolds (40), zvezda filma Deadpool, je dobil svojo zvezdo na znamenitem holywoodskem pločniku slavnih. Ob tej posebni priložnosti ga je podprla cela družina. Prisotna je bila soproga in igralka **Blake Lively (29)**, prvič pa sta bili na javnem dogodku tudi njuni hčerki, dveletna James in trimesečna dojenčica, katere ime še ni znano. Igralec se je v ganljivem govoru zahvalil soprogi, za katero je v šali dejal, da je druga najboljša stvar v njegovem življenju, takoj za to zvezdo.

Mark Wahlberg mami kupil avto

Petinštiridesetletni igralec **Mark Wahlberg** je svojo mamo, tik pred premiero filma Patriots Day, presenetil z darilom, ki si ga je, po njegovih besedah, dolgo močno želela. Kupil ji je nov avto. Ta pa ni eden izmed prestižnih znamk, kot bi pričakovali za mamo zvezdnika. »Ne smejte se. Kupil mi je novega Hyundai Azero, zame najlepši avto na svetu,« je na premieri povedala igralčeva mama, ki pravi, da imata s sinom posebno vez in da jo še danes prav vsak dan pokliče.

Adriana Košenina, 28-letna nekdanja vojakinja iz Jurkloštra, je zmagovalka zadnjega šova Kmetija: Nov začetek. Z Zaplane, kjer je letos stalo posestvo, na katerem so tekmovalci bivali 15 tednov, se tako vrača bogatejša za 50 tisoč evrov. / Foto: Zaklop

N JAZ, MIDVA IN MI

Bližajo se prazniki

MOJCA LOGAR

Zdi se, kot da je cel december na glavo obrnjen. Mesta se bleščijo v soju novoletnih lučk in prireditev. Mnogi se odpeljejo pogledat praznično Ljubljano. Ljudje se peljejo celo z vlakom, kar se mi zdi še posebej lepo, malo bolj sodobno, trajnostno. Morda tisti dan brez avtomobila v septembru nadomestijo z ogledom praznične Ljubljane.

S prijatelji smo si ogledali adventni Zagreb. Veliko reklame je videti vsepovsod. Spodbudila me je mikavna ponudba vlaka. Cena enosmerne vozovnice v smeri Ljubljana-Zagreb je devet evrov. No, sem si mislila, to pa res ni veliko, če se peljeta dva ali en sam. Mednarodni vlak prihaja iz Münchna. Vse do Zagreba ima le pet postaj, res je elegantno, dve uri in pol, brez iskanja parkirišča, skrbi in zastojev na cesti. Glavna železniška postaja je praktično v središču mesta. Najprej stopiš pred drsališče, ki je bojda največje zimsko drsališče v Evropi. Imajo osrednji del, potem pa je ledena površina speljana še v krogu, kot bi bil na atletskem stadionu. Slika drsalcev in drsalk nekje v tridesetih letih je spomnila, da so to počeli že davno tega. Opera in okrašen trg te v neprekinjeni koloni pripeljeta na Trg bana Jelačića, kjer je center vsega. Gneča, gneča in še enkrat gneča. Včasih se vprašam, kaj mi je tega treba, ko vendar ne maram gneče. Nisem mislila, da je tako veliko ljudi. Mimo stojnic se težko prebijaš, pa me vendar zelo zanima, kaj ponujajo. Je

kaj domače obrti, kaj pristnega ali je bolj preprodaja? Ponudba me ni navdušila, nič posebnega. Če primerjamo ponudbo naših stojnic, še posebej ob kakšnih srednjeveških dnevih, je ponudba na naših res vrhunska. Izdelki iz lesa, tekstila, volne, mila, zelišča, tudi ponudba hrane pri nas presega klobase in kuhano vino. Imamo vendar še kaj več in kaj drugačnega. Na adventnem sejmu v Ulmu mi je bila najbolj všeč postrežba hrane in pijače v keramičnih skodelicah in krožnikih. Ko vrneš krožnik, dobiš denar nazaj, lahko pa skodelico vzameš za spomin (1 evro stane). Tega južno od Alp še nismo uvedli. Stopili smo do katedrale. Ravno je bila maša in polno ljudi. Je ni stolnice ali navadne cerkve v Sloveniji, kjer bi si v soboto zvečer toliko ljudi želelo približati božjemu duhu. Potem pa skozi tunele na Trg sv. Marka. Močno se dviguje cerkev, prekrita s strešniki v obliki hrvaškega in zagrebskega grba. In zraven stavba hrvaške vlade, sabora in zagrebska mestna hiša. Torej, če ga politiki kaj polomijo, se lahko hitro spojevo ... Morda jim kaj odleže ali jim je odpušeno, če to priznajo ... Preizkusili smo še kulinarično ponudbo, potem pa smo že morali nazaj proti vlaku.

Nič nam ne bodo pomenili prazniki, če se sami ne bomo potrudili za svoj notranji mir in radost, ki jo lahko prinese novorojeno dete. Če se v meni ne rodi, je vse zaman ...

Mojca Logar je profesorica geografije in zgodovine.

Da bo še lepše!

JANEZ LOGAR

Zunanji svet nas kar sili k veselju v decembru. Toliko prireditev imamo na voljo, da pravzaprav ne vemo, kaj začeti in kam iti. Tako pač danes zahodna kultura praznuje najbolj temen mesec v letu. To so delali vedno v zgodovini človeštva in neodvisno od vere in kulture. Očitno človek, ne da bi vedel, z veseljem in veseljačenjem uničuje temo, ki jo določa narava. Koliko in kaj izbrati, ve vsak sam zase. In najbolj je prav, da izberemo le tiste in takšne prireditve in zabave, kjer bomo uživali. Precej nekoristno je npr. obiskovati koncerte, če nam takšna glasba ne prija. Poslušajmo sebe. Ko odrastemo, nam na tak način ni treba ugajati drugim.

Vsaj toliko kot zunanji blišč in trušč je pomembno naše notranje praznovanje. Če moremo, se vsaj v decembru posloavimo od neprijetnih spominov, težkih čutenj in skrbi za preteklost. Nekako bomo že. Decembrsko razpoloženje si lahko naredimo bolj prešerno. Preglejmo leto, ki odhaja, in ga dopolnimo z notranjim zadovoljstvom, ki je odvisno le od nas. Kaj dobrega lahko podarimo sami sebi do konca leta?

Ponos. Prav vsakdo je v preteklem letu lahko ponosen na vsaj nekaj dejanj. Priznanja samemu sebi so velika darila. Najbolj pomembna oseba na tem svetu sem jaz sam, zato ne skoparimo s priznanjem sebi. Bolj ko bomo ponosni nase, bolj bomo videli dobra dela pri drugih ljudeh. Takrat ne omahujmo in to povejmo

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA DANICA DOLENC

Po božiču diši

Kaj bi kuhali te dni, ko vsi v družini pričakujejo nekaj dobrega, domačega? Potica mora biti na mizi, puran ali raca tudi, pa rdeče zelje in mlinci ter še kakšno dobro krhko pecivo. Ne morem drugače, kot da si pomagam s sestro Vendelino. Njen božični jedilnik je bogat in domiseln.

Pečena purica

Sestavine: 3 kilograme težka purica, sol, poper; **nadev:** 6 suhih sliv, srednje debelo jabolko ali košček kutine, 10 dag masla
Takole pravi: »Purica je okusnejša od purana. Purico očistimo, splaknemo pod tekočo vodo in osušimo. Osolimo jo vsaj 2 uri pred pečenjem. S soljo nadrgnemo znotraj in zunaj, s poprom samo znotraj. V trebušno votlino damo slive, jabolko ali kutino. Povežemo nogi, zatakamo perutnici, položimo jo na mrežico v pekaču s hrbtno stranjo navzgor. Polijemo jo z vročim maslom in 3 ure pečemo pri 200 stopinjah C. Za vsak kilogram teže računamo eno uro peke. Med peko prilivamo v pekač po malem krop in purico mažemo z maslom. Da se ne bi meso med peko izsušilo, jo po potrebi pokrijemo z mastnim papirjem ali alu folijo. Proti koncu pečenja papir odstranimo, temperaturo zvišamo na 240 stopinj C in purico okrog in okrog rumeno zapečemo. Pečeno purico preložimo in preden jo razkosamo, jo pustimo pokrito na toplem vsaj 15 minut. Iz soka poberemo maščobo, vanj zamešamo žlico moke, malo popražimo, prilijemo juho in še trenutek pokuhamo. Omako damo posebej na mizo. Razkosavamo takole: Najprej odrežemo bedra in perutnice, te prerežemo po členkih. Purico obrnemo na hrbet, z vilicami jo držimo in z nožem režemo rezine in jih polagamo na ogret krožnik. Perutnice in bedra položimo ob rezinah tako, da so videti cela.«

Pečen smetanov štrukelj

Vlečeno testo: 35 dag moke, sol, 1 žlica olja, 1 beljak, topla voda; **nadev:** 4 dl goste smetane, 7 dag sladkorja, 3 jajca, 5 dag belega kruha ali 1 žemlja, sesekljana limonina lupinica; 1 dl smetane za preliv.
Zamesimo vlečeno testo in ga gnetemo toliko časa, da postane hlebček gladek. Namažemo z oljem, pokrijemo s skledo in pustimo pol ure počivati. Testo razvlečemo, namažemo z nadevom, zvijemo in štrukelj položimo v namazan pekač. Prelijemo ga s smetano in pečemo 45 minut pri 180 stopinjah C. Nadev: V skledi zmešamo smetano, sladkor, rumenjake, limonino lupino in na tanko narezan kruh ali žemljo. Nazadnje zamešamo trd beljakov sneg.

Masleni zdrobovi žličniki

Potrebujemo: 4 dag masla, 1 jajce, 8 dag zdroba.
Maslo dobro umešamo, dodamo jajce, in ko je zmes gladka, zamešamo zdrob. Počivati pustimo pol ure. Z dvema mokrima žlicama oblikujemo lepe žličnike in jih zakuhamo v vrelo juho. Vrejo naj 10 minut, nato posodo odstavimo, pokrijemo in pustimo 10 minut stati.

Lešnikovi in masleni piškoti

ERIKA JESENKO

Nadaljujmo s peko piškotov. Recept za prvi okus sem izdelala na podlagi spomina okusa piškotov, ki sem jih nedavno kupila na Hrvaškem in so mi bili tako všeč, da sem si takoj zadala cilj, da naredim nekaj podobnega. Vendar, uspelo mi je narediti še nekaj boljšega. Za drugi recept so mi bili navdih slavni škotski piškoti shorbread. Neverjetno je, kako dobre piškote lahko naredimo iz zgolj nekaj osnovnih sestavin.

Za pripravo lešnikovih piškotov potrebujemo: 400 g moke, 200 g lešnikov, 200 g masla, 2 jajci, pol pecilnega praška, 150 g mletega sladkorja, 1 vanilin sladkor,

1 žlico medu, 1 žlico čokoladnih kapljic ali nasekljane čokolade, 2 žlici rozin.

Lešnike zalijemo z vrelo vodo in počakamo 30 minut. Lešnike olupimo ter jih zmeljemo.

Moko pomešamo s pecilnim praškom in z mletimi lešniki. Jajci penasto stepemo s sladkorjem in z vaniljevim sladkorjem. Dodamo na koščke narezano maslo in med ter stepamo naprej. Po žlici dodajamo mešanico iz moke ter potresemo s čokolado in rozinami. Zgnetemo čvrsto testo, ki ga razdelimo na dva ali več delov. Iz vsakega dela oblikujemo debelejši svaljek, ki naj ima premer približno

tri centimetre. Svaljke zavijemo v plastično folijo ter jih za 30 minut postavimo v hladilnik. Ohlajenim svaljkom odstranimo folijo. Narežemo jih na približno pol centimetra debela kolesca. Piškote polagamo na pekač, pokrit s peki papirjem. Pečemo v pečici, ogreti na 180 °C, 15 minut.

Nasvet: Lupljenje lešnikov nam vzame nekaj časa in potrpljenja. Uporabimo lahko tudi neolupljene lešnike ali jih kupimo že zmlete. V tem primeru bosta okus in tekstura piškotov malo drugačna, a še vseeno zelo dobra.
Za pripravo maslenih piškotov potrebujemo: 380

g moke, 70 g gustina, 250 g masla, 120 g mletega sladkorja, ščepec soli.

Moko zmešamo z gustinom, s soljo in z mletim sladkorjem. Dodamo na koščke narezano maslo in vse skupaj dobro zgnetemo v čvrsto testo. Testo naj počiva v hladilniku 30 minut. Na pomokani površini iz testa oblikujemo za prst debele manjše pravokotnike. V vsak pravokotnik naredimo več luknjic. Piškote pečemo v pečici, ogreti na 180 °C, približno 15 minut.

Nasvet: za peko vseh slaščic, še posebej za peko piškotov, je priporočljivo, da imajo vse sestavine sobno temperaturo.

LAHKE JEDI

Razstava o življenju na kamniških planinah

Kamnik – V medobčinskem muzeju Kamnik so pripravili na gradu Zaprice novo stalno razstavo o življenju na kamniških planinah z naslovom Na planinah lušno biti. Odprli jo bodo jutri, v sredo, ob 18. uri. Slavnostna govornika bosta kamniški župan Marjan Šarec in kulturni minister Anton Peršak.

KINO SPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sreda, 21. 12.
16.20, 18.45, 21.10 ROGUE ONE:
ZGODBA VOJNE ZVEZD
21.20 UJETA
19.00 SEDEM VELIČASTNIH
17.00 ZAPOJ, sinhro.
15.50, 17.30, 19.10, 20.50
PR'HOSTAR

15.50 ZAPOJ, 3D, sinhro.
18.00 PRIHOD
16.00 MAGIČNE ŽIVALI, 3D
18.30, 20.30 PR'HOSTAR
16.15 VAIANA – ISKANJE
BAJESLOVNEGA OTOKA, sinhro.

LINHARTOVA DVORANA, RADOVLJICA

Torek, 20. 12., in četrtek, 22. 12.
19.00 UJETA

Sreda, 21. 12.
20.00 Noč kratkih filmov

Nedelja, 25. 12.
16.00 TROLI, sinhro.
18.00 PISMA SV. NIKOLAJU
20.00 ZA VSAKO CENO

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo
pravico do spremembe programa.

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Sreda, 21. 12.
18.40, 20.45 ROGUE ONE:
ZGODBA VOJNE ZVEZD
17.25, 20.00, 21.15 ROGUE ONE:
ZGODBA VOJNE ZVEZD, 3D
18.50 UJETA
20.15 BOŽIČNA ŽURKA V PISARNI
16.40 ZAPOJ, sinhro.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Torek, 20. decembra
19.30 Thomas Bernhard: PRED UPOKOJITVIJO (v dvorani PGK)

Četrtek, 22. decembra
19.30 Jonas Žnidaršič: JONAS. (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Torek, 20. decembra
17.00 Srednja šola Jesenice: VESEL BOŽIČ, MIŠEK MATIČEK

Sreda, 21. decembra
18.00 Gimnazija Jesenice: BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT

Četrtek, 22. decembra
18.30 Glasbena šola Jesenice: BOŽIČNO-NOVOLETNI KONCERT

LAŽJI
SUDOKU

4	9		1				7
	6	7	5		2		
				6	4		5
6				7		4	
	5	9				3	8
		4		8			9
	1		4	2			
8				9			3

Rešitev:

1	6	9	4	5	2	8	7
5	2	6	1	8	9	7	6
8	6	4	2	7	1	5	9
6	9	1	8	6	7	4	2
4	8	6	9	7	2	6	5
2	1	7	5	4	6	8	9
6	9	7	4	1	2	8	5
1	7	2	8	5	4	9	6
9	4	2	8	1	5	9	6

TEŽJI
SUDOKU

2		6	7	1	4		
	1	4			5		6
				8			
	3					5	
6		9				7	2
		8					4
				4			
3			8			4	6
			5	7	6	8	1

Rešitev:

1	6	9	4	5	2	8	7
5	2	6	1	8	9	7	6
8	6	4	2	7	1	5	9
6	9	1	8	6	7	4	2
4	8	6	9	7	2	6	5
2	1	7	5	4	6	8	9
6	9	7	4	1	2	8	5
1	7	2	8	5	4	9	6
9	4	2	8	1	5	9	6

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov.

Sestavila: P. F.

Romanje po Rožnovenski poti

SUZANA P. KOVAČIČ

Brezje pri Trziču – Prijatelji Rožnovenske poti, ki delujejo pod okriljem Društva Sv. Neža, in Kulturno društvo Kranjčani materam so na nedavno decembrsko soboto povabili na tradicionalno romanje po Rožnovenski poti. Ena od organizatorjev pohoda Marija Lavtar je lepo povzela doživetje: »Zjutraj po sveti maši in blagoslovu za srečno pot pri Mariji Pomagaj na Brezjah se je na romanju zbralo kar devetdeset udeležencev. Na pot smo krenili v mrzlem jutru, ki se je spremenilo

v sončen dan s čudovitim razgledom po neokrnjeni naravi pod Dobrčo in Triglavom. Molitev vseh štirih delov rožnega venca smo posvetili predvsem v zahvalo za vse dobro letos in se priporočili za varstvo v naslednjem letu, še posebno v namen za mir v domovini in v svetu. Tudi tokrat je bilo Pr' Matiček na ekološki kmetiji, kjer je tudi info točka, na Brezjah pri Trziču pripravljeno okrepčilo – čaj in domače dobrote, za kar se vsakič zahvalimo s prostovoljnimi prispevki. Vpisali smo se v knjigo prisotnih in se nato po drugi

Na romanju ju bilo devetdeset udeležencev. / Foto: arhiv organizatorja

polovici poti navdušeni željo, da se na naslednjem vrnili k Mariji Pomagaj, se organiziranem romanju spet srečamo.«

Priznanja tudi za kranjske učitelje smučanja

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Ljubljana – Na svečani prireditvi ob 80-letnici delovanja Združenja učiteljev in trenerjev smučanja Slovenije (ZUTS), ki je sredi decembra potekala v Ljubljani, so priznanja za pomemben prispevek k delovanju

ZUTS Slovenije prejeli tudi dolgoletni učitelji smučanja iz Kranja. To so: Lado Peneš, Filip Egart, Sandi Kristan, Brane Tavčar, Tone Zupančič in Boris Miklavčič, je sporočil tajnik ZUTS Kranj in član vodstva ZUTS Slovenije Branko Miklavčič.

Dolgoletni učitelji smučanja iz Kranja / Foto: Branko Miklavčič

desetdnevna vremenska napoved

Torek 20. 12. -3/2 °C	Sreda 21. 12. -5/3 °C	Četrtek 22. 12. -5/3 °C	Petek 23. 12. -6/4 °C	Sobota 24. 12. -6/4 °C
Nedelja 25. 12. -5/5 °C	Ponedeljek 26. 12. -5/6 °C	Torek 27. 12. -7/5 °C	Sreda 28. 12. -3/2 °C	Četrtek 29. 12. -4/1 °C

tedenski koledar

			vzhod				zahod
20. 12.	tor.	Julij	7.41				16.19
21. 12.	sre.	Tomaž	7.41				16.19
22. 12.	čet.	Mitja	7.42				16.20
23. 12.	pet.	Viktorija	7.42				16.20
24. 12.	sob.	Eva	7.43				16.21
25. 12.	ned.	božič	7.43				16.22
26. 12.	pon.	Štefan,	7.43		dan samostojnosti in enotnosti		16.22

GG | IZLET// 6. januarja 2017

MOZIRSKI GAJ IN TERME TOPOLŠICA

Vabimo vas na prvi izlet v letu 2017. Topolšica je kraj, kjer se je za Slovence končala druga svetovna vojna. Ogleдали si bomo kraj in spominsko sobo, ki predstavlja ta dogodek. Nato si bomo privoščili kopanje in kosilo. Moč termalne vode je v dolino Toplice obiskovalce privabljala že v 16. stoletju. Ob prelomu stoletja je v Topolšici že začelo delovati strokovno vodeno fizikalno-dietno zdravilišče, ki ga razvijajo in dopolnjujejo še danes. Po kopanju in kosilu se bomo odpeljali še v Mozirski gaj, ki bo takrat okrašen še z novoletnimi lučkami. Tam se boste lahko še zadnjič v tem novoletnem času naužili lepih pogledov na lučke v kreaciji, ki so jo poimenovali Božična bajka Slovenije. V prelepem parku, ki ga sestavljajo vrtovi, zgradbe, mogočna drevesa, čudoviti grmički, bajerji in potoki z mostovi, bo sijalo pol milijona bleščečih božičnih lučk. Vabljeni, da se nam pridružite.

Odhodi avtobusa:
z AP Radovljica ob 7.15
z AP Creina Kranj ob 7.40
z AP Mercator Priskovo ob 7.50
z AP Škofja Loka ob 8.10
Povratek v Kranj predvidevamo okrog 20. ure

CENA IZLETA JE 30 EVROV.

Cena vključuje: prevoz, kopanje, kosilo, ogled novoletno okrašenega Mozirskega gaja in DDV.

Za rezervacijo čim prej pokličite na tel. št.: 04 201 42 41, se oglasite osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju ali pišite na: narocnine@g-glas.si. Za odjave, ki prispejo kasneje kot v sredo, 4. januarja 2017, ob 10. uri, zaračunamo potne stroške.

Ljubitelj gora in vsega lepega

Cene Griljc je pri svojih triinosemdesetih še vedno aktiven alpinist in navdušen slikar, ki se te dni v prostorih Občine Kamnik predstavlja že s svojo sedemnajsto samostojno slikarsko razstavo.

JASNA PALADIN

Kamnik – Tokratna razstava nosi naslov Podobe iz nekega časa, saj je poleg svojih najbolj znanih slik iz gorskega sveta razstavil tudi nekaj takšnih s podobami Kamnika in Kamniške Bistrice, ki jih ni več mogoče videti.

»Nekatere podobe segajo tudi tako daleč nazaj, da niti ne vemo, kako dolgo. Kot denimo jezero, ki je nekoč zalivalo Kamnik s širšo okolico. Res dolgo časa sem razmišljal, kako bi ga naslikal. Prebiral sem Slavo vojvodine Kranjske ter druge zapise lokalnih kronistov, kjer so te stvari čudovito opisane, in slike sem se lotil zares natančno. Ničkolikokrat

sem se odpravil na Mali grad z višinomerom, kakršnega uporabljam tudi v hribih, in z višino, kjer naj bi se jezero iztekalo, hodil po okoličini in iskal nabrežja jezera. Tudi po zemlji sem brskal, da sem naletel na plasti, ki so lahko le jezerska usedlina. Na slikah sem upodobil tudi mamuta, nekaj podob starih ulic ali mostov, pri katerih so mi bile v pomoč stare razglednice, s katerimi sem se sprehajal po Kamniku in okolici in iskal prave lokacije, nekdanjo pešpot v Kamniško Bistrico pred letom 1900, kapelico sv. Florjana na Iverju, podobe kuhanja apna in oglja, spravilo lesa in mnogo drugega,« nam je povedal Cene Griljc

iz Kamnika in dodal, da bo nekaj slik podaril Medobčinskemu muzeju Kamnik.

Slika že od otroštva, in čeprav ni akademski slikar, je v umetniških vodah zelo cenjen. »Odkar vem, sem rad risal vse, kar mi je bilo všeč. Papirja včasih ni bilo, zato sem bil vedno vesel kakšnih papirnatih vreč, 'kradel' pa sem tudi politične plakate. Ni me zanimalo, kaj je natisnjeno na njih, da so le imeli prazno zadnjo stran, da sem jo lahko porisal. Ko pa sem bil kot deček pastir na Veliki planini, sem risal tudi na deščice. Na pobudo svojega profesorja sem se vpisal v šolo za upodabljaljočo umetnost v Ljubljani in bil gladko sprejet, a zdržal sem le leto in pol. Prihajam namreč

Cene Griljc je najbolj znan po likovnih upodobitvah gorskega sveta, tokrat pa razstavlja podobe iz rodnega Kamnika, kakršnega ni več.

iz družine z desetimi otroki, kjer smo zelo skromno živeli, iz Godiča sem vsak dan peš hodil v Kamnik, nato z vlakom do Ljubljane in peš do šole, popoldne pa nazaj, kar je trajalo cel dan. Bil sem lačen in preprosto ni šlo, čeprav so me starši podpirali,« se spominja svoje mladosti. »Slikal sem v vseh časih, največ pa po upokojitvi. Sem velik ljubitelj narave, gora, alpinist, gorski reševalec in slikar vsega lepega in zanimivega. Lepote

narave in gora sem doživeljal v evropskih Alpah, Dolomiti, Andih, Himalaji, Kavkazu, Aljaski, Pirenejih, Tatrah, Visokem Atlasu, turških gorah Ararata in Taurusa, bolgarskih gorah Rile in Pirinjskih gorah, na Olimpu, Karpatih, albanskih Prokletijah, gorah Norveške in letos v gorah Španije Pikos di Evropas. Naj povem, Slovenija je najlepša, Kamnik z okolico pa še posebno. Nisem umetnik, sem pa navdušen ljubiteljski

slikar,« pravi sam zase in pogovor kot vedno napelje na gore, ki so mu tako ljube. Po udari, da za svojo vitalnost in tako dobro počutje v starosti največ naredi sam. Vsak dan hodi in telovadi, večinoma je presno hrano, družji pa se z mlajšimi od sebe, predvsem alpinisti, saj mu to da posebno energijo, pravi.

Idej in ciljev mu ne manjka, tokratna razstava s slikami v olju in akvarelu pa bo na ogled še do 16. januarja.

Žive jaslice v Žiganji vasi

Kulisa za božično zgodbo z živimi jaslicami sta bila cerkev sv. Urha in zavetje petstoletne vaške lipe.

SUZANA P. KOVAČIČ

Žiganja vas – Žive jaslice v krajevni skupnosti Sebenje so bile letos že šestič, prve prireditve so bile v Sebenjah, lansko leto ter letos, minuli petek in soboto, pa v Žiganji vasi, kjer so božično zgodbo

umestili ob cerkev sv. Urha in v zavetje petstoletne vaške lipe. Glavna organizatorja prireditve sta bila Krajevna skupnost Sebenje in ŠKD Žiganja vas. Izvedbo predstave (božične zgodbe) vsakič prepustijo igralski skupini KD Kruh iz Križev in režiserju

Davidu Ahačiču, lepo se vanjo vključijo tudi vaščani. Predstavo popestrijo s pevskimi vložki, v petek so nastopile pevke KD Folklorne skupine Karavanke, v soboto pa Mešani pevski zbor iz Križev. »Poleg tega, da nekaj lepega pripravimo za ta čas, je

Izvedbo predstave (božične zgodbe) vsakič prepustijo igralski skupini KD Kruh iz Križev in režiserju Davidu Ahačiču, lepo se vanjo vključijo tudi vaščani. / Foto: Luka Renar

Humanitarni koncert na Trsteniku

Trstenik – Trsteničani bodo tudi letos organizirali novoletni humanitarni koncert, katerega izkupiček je namenjen delovanju krajevne organizacije Rdečega križa. Letošnji koncert bo v torek, 27. decembra, ob 18. uri v telovadnici podružnične osnovne šole. Kdo vse bo pel in igral, je za zdaj še skrivnost. Glavni organizator glasbenega programa, domačin Renato Verlič zagotavlja, da se bodo na odru zvrstili vrhunski slovenski izvajalci narodno-zabavne glasbe.

Polnočnica na Veliki planini

Kamniška Bistrica – V kapeli Marije Snežne v pastirskem naselju na Veliki planini bo tudi letos na božični večer tradicionalna polnočnica. V družbi Velika planina bodo vsem obiskovalcem, ki se bodo na planino ta večer popeljali z nihalko, podarili vožnjo s sedežnico. Pot od zgornje postaje nihalko do gostišča Zeleni rob bo osvetljena. Nihalka bo v soboto vozila od 9. do 24. in nato med 2. do 4. uro zjutraj, sedežnica pa od 9.30 do 23.30.

namen, da se krajani družimo, krepimo medsebojne odnose, si vzamemo čas zase in za prijatelje,« je povedala članica Sveta KS Sebenje Ana Gradišar, zadovoljna z obiskom. V soboto je zbrane nagovoril tudi tržiški podžupan Dušan Bodlaj, ki je pohvalil prireditev in spodbudil tudi druge krajevne skupnosti v občini, da organizirajo kaj podobnega. Jaslice je blagoslovil župnik Ivo Kožuh.

Prireditve je sofinancira Občina Trzič, nekaj sredstev so dobili s pomočjo donacij lokalnih podjetnikov in obrtnikov. Idejo o prvih živih jaslicah je dal leta 2011 Pavel Jazbec. Prireditve obogatijo z več spremljajočimi dogodki, kot je povedala članica Sveta KS Sebenje Alenka Terzjev. Tako so tudi letos imeli vaški sejem, na katerem domači pridelovalci, obrtniki ... dobijo priložnost za predstavitev, v soboto pa je bil organiziran devet kilometrov dolg pohod Po poti treh zvonov, ki se ga je udeležilo okrog petdeset pohodnikov. Oba večera je na obisk prišel Božiček, druženje pa so nadaljevali in sklenili ob glasbi DJ-ja Igorja.

Luč miru in županov koncert

Kranj – Tudi letos bodo skavti v Kranj prinesli luč miru iz Betlehema, in sicer ta četrtek ob 21. uri. Kranjski skavti bodo lučko miru pred začetkom tradicionalnega županovega božičnega koncerta z Vladom Kreslinom in skupino Mali bogovi najprej predali županu Mestne občine Kranj Boštjanu Trilarju, nato pa k prevzemu plamena lučke miru povabili tudi vse občane in obiskovalce kranjskega Prešernega decembra. Da bi akcija dosegla čim več ljudi, bodo lučko miru prinesli na oder pred Prešernovo gledališče Kranj. Želja je, da bi plamen luči miru na božični večer gorel v čim več domovih in da bi s prostovoljnimi prispevki olajšali življenje pomoči potrebnim. V letošnji dobrodelni akciji skavti zbirajo prostovoljne prispevke za dva namena, in sicer za družino, potrebno pomoči, iz okolice Kranja ter za letovanje otrok iz socialno ogroženih družin v sodelovanju s hrvaškimi kolegi, kjer poteka zbiranje sredstev po vsej Sloveniji.

Koronarno društvo Gorenjske

Vas vljudno vabi

v sredo, 21. decembra 2016 ob 18. uri,

v veliko dvorano

Doma krajanov na Primskovem,
Jezerska cesta 41 v Kranju

na zanimivo predavanje

**Koronarne bolezni
in bolezni arterij
v nogah**

(Periferne arterijske bolezni)

Predaval bo prof. dr. Aleš Blinc, dr. med.
Predstojnik KO za žilne bolezni UKC Ljubljana

Vstop prost – povabite tudi sorodnike in prijatelje.

Koronarno društvo Gorenjske
Jezerska cesta 41, 4000 Kranj
Tel.: 031 742 278

www.koronarno-drustvo.si
VPISUJEMO NOVE ČLANE!

PREDSTAVE

Moj kino

Kranjska Gora – V četrtek, 22. decembra, bodo v okviru filmskih predstav pod naslovom Moj kino na sporedu naslednje predstave: ob 15. uri Vaiana: iskanje bajeslovnega otoka, animirana družinska komična pustolovščina; ob 17. uri Zapoj, animirana glasbena komedija; ob 19. uri Božična žurka v pisarni, komedija; ob 21. uri Zakaj ravno on?, premiera komedije.

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si

LOTO

Rezultati 101. kroga – 18. decembra 2016
1, 8, 14, 16, 19, 25, 32 in 22

Loto PLUS: **7, 14, 16, 17, 24, 30, 34 in 13**
Lotko: **5 5 3 8 6 0**

Sklad 102. kroga za Sedmico: **2.100.000 EUR**
Sklad 102. kroga za PLUS: **315.000 EUR**
Sklad 102. kroga za Lotka: **435.000 EUR**

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

PRODAM

BEGUNJE, 42 m², 1. nad./4, vpis v ZK, baklon, stara cena: 67.900 EUR, nova cena 59.900 EUR, tel.: 040/567-544 16004486

KUPIM

2-3 sobno stanovanje na Zlatem polju, plačilo takoj, tel.: 041/947-677 16004472

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

GORSKI traktor Aebi TT50 s koso, letnik 2003, 1.653 ur, cena 16.500 EUR, tel.: 070/473-373 16004403

NAKLADALKO Sip Senator 22/9, na 9 nožev, tel.: 051/620-824 16004480

TRAKTORSKO prikolico za Tomo Vinkovič in desko za pluzenje snega, tel.: 040/872-078 16004488

KUPIM

TRAKTOR in kiper prikolico, tel.: 031/500-933 16004287

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

BIKCA simentalca, starega 2 meseca, za nadaljnjo rejo, tel.: 030/925-915 16004481

JALOVO ovco za zakol, ugodno, tel.: 040/372-098 16004483

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave barve, pred nesnostjo, pripeljemo na dom, tel.: 041/710-113 16004489

ODOJKE, tel.: 041/831-058 16004485

TELICO simentalco, staro 14 mesecev, za pleme ali zakol, tel.: 04/51-46-939, 031/894-376 16004484

TELIČKO simentalco, staro 6 mesecev, tel.: 051/212-282 16004490

KUPIM

BIKCA simentalca, starega do 10 dni, tel.: 041/756-022 16004491

OSTALO

PRODAM

SUHA bukova drva, cena 50 EUR, tel.: 040/726-705 16004482

ZAPOSLOTITVE (m/ž)

NUDIM

ZAPOSILIMO izkušenega, samostojnega natakara m/ž. Nudimo stimulativno plačilo, potrebno znanje ang. in nem. jezika. Hotel Bellevue, d.o.o., Šmarjetna Gora 6, Kranj, tel.: 04/27-00-071 16004400

ZAPOSILIMO voznika tovornega vozila kategorije C in E za mednarodne prevoze in prevoze po Sloveniji. Stare, d.o.o., Lahovče 97, Cerklje, tel.: 041/755-266 16004487

ZAPOSILIMO traktorista in delavca na kmetiji. Basaj, d.o.o., Suha pri Predošljah 40, Kranj, tel.: 041/375-575 16004284

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela – z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, tel.: 041/222-741 16004227

ODKUP HRASTOVE HLODOVINE
041 420 111
AIDA d.o.o., Prekopa 3, Vransko

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141 16004223

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trig Toneta Cufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena 29. 11. 2016 v Gorenjskem glasu, je bilo podjetje Avtohiša Vrtač, d. o. o., iz Stražišča pri Kranju. Nagrajenci: 1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW TIGUAN – **Milena Milovanovič**, Golnik; 2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW POLO – **Stane Kremlj**, Tržič; 3. nagrada: poklanja Gorenjski glas – **Mija Čemažar**, Žirovnica Nagrajencem čestitamo!

ZASEBNI STIKI

ŽENITNE raznovrstne, zanimive ponudbe, z vse države, različnih starosti. Mnogo je samskih fantov, gospodov ... Hitra spoznavanja, 031/836-378, www.zau.si 16004229

RAZNO

PRODAM

BURSKEGA kozla, izkopno kablo za nakladalec, široko 40 cm, tel.: 041/364-504 16004493

DALJNOGLED 16 x 50, novo manjšo motoriko, sedlo in mini stolp, tel.: 041/364-504 16004494

IŠČEM

IŠČEM prijateljico – izključno za družbo, ženski čvek, kofetke, za v hribe, sprehode. Stara sem 39 let iz okolice Cerklj, tel.: 041/370-215 16004492

www.gorenjskiglas.si

Moj prvi angleški slikovni slovar

Preprost, učinkovit, praktičen in zabaven! Slovar za otroke, ki se začnajo učiti angleščine. Slovar v slikah, da se otrok lažje seznani z angleščino in prične takoj govoriti.

145 strani;
242 x 202 mm;
trda vezava

Cena knjige je **11,90 EUR** * poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si **Gorenjski Glas**

Lunine bukve 2017

Nepogrešljivi del priročnika je lunin koledar po mesecih s setvenimi podatki. Za primeren čas naših aktivnosti v skladu z luno nam daje napotke za: sajenje in setev, hujšanje z luno, ugodne dneve za ljubezen, za sekanje posameznih vrst lesa, za operacije, za parjenje živali, ... Ne zamudite tudi horoskopa za leto 2017. Leto bo v znamenju Sonca, ta v astrologiji prinaša vitalnost, dostojanstvo. V poglavju vrtni koledar po mesecih je Miša Pušenjak pripravila uporaben in natančen koledar opravljen v sadnem, zelenjavnem in okrasnem vrtu.

Cena priročnika **6,90 EUR** * poština

Priročnik lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če ga naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si **Gorenjski Glas**

Slastno pecivo Andrej Goljat

V tej knjigi boste našli odlične recepte za drobno pecivo, rezine, rezince, minjone, rulade, mafine, sadne pite iz krhkega biskvitnega testa, pecivo iz listnatega testa, sladice v kozarcu ter sladice sveta. Redna cena knjige je 12,50 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le 10 EUR. Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

10 EUR * poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4, Kranj, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. **Gorenjski Glas**

NENAPOVEDANE GOSTE Anina kuhinja ZA

Cena knjige je **21,90 EUR** + poština

100 hitrih in preprostih receptov, s katerimi boste navdušili svoje goste.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije. **Gorenjski Glas**

ANKETA

Kaj boste podarili?

ALEŠ SENOŽETNIK

Slovenci menda ob decembrskih praznikih najraje podarimo igrače, praktična darila za osebno nego, parfume ter tehnične izdelke. Izstopajo družabne igre, kuhinjski pripomočki, oblikovalci brade in las. Tudi mimoidoče na kranjskih ulicah smo vprašali, kaj bodo podarili bližnjim.

Marjan Ulčnik, Podčetrtek:

»V družini nimamo navade, da bi se bogato obdarovali, pomembnejše so nam druge stvari. Zato so po navadi tudi darila temu primerno skromna.«

Romana Ulčnik, Podčetrtek:

»Ob praznikih kupujem praktična darila, tisto, kar vem, da si človek želi in mu bo prišlo prav. Največ obdarujem otroke, kupim oblačila, ki jih potrebujejo, in seveda kakšno igračo.«

Veselin Đukić, Kranj:

»Otroke imam že odrasle, tako da jim posebnih daril ne kupujem. Rad pa s kakšno skromno pozornostjo obdarim prijatelje. Navadno s steklenico dobrega vina ali penine.«

Danica Špilak, Tržič:

»Obdarujem družinske člane in jim po navadi namenim kaj uporabnega ali nekaj, kar si sami želijo. Letos še ne vem, kaj bom kupila, gotovo pa za vsa darila ne bom porabila več kot sto evrov.«

Zvezdana Čujović, Kranj:

»Svojim tisto, za kar že med letom ugotovim, da si želijo. Sicer pa tudi sama rada kaj pripravim. Letos sem posadila več skodelic žita in jih okrasila. V znak pozornosti jih bom poklonila prijateljem.«

V družbi dedka Mraza in Mije

Dedek Mraz je letos razveselil kar 42 otrok, ki so sodelovali na Glasovem likovnem natečaju. Pred obiskom dobrega moža so uživali v družbi Tima Pregrada in senčne lutkovne predstave Čarovnica Mija.

ANA ŠUBIC

Kranj – Avlo Gorenjskega glasa je v četrtek popoldne napolnil otroški vrvež, saj smo pripravili tradicionalno prednovoletno otroško zabavo z obiskom dedka Mraza. Povabilo nanjo so si prislužili otroci, ki so se potrudili in narisali risbico za naš likovni natečaj. Odziv je bil velik; z risbicami dobrih mož in zimskih motivov nas je razveselilo kar 42 otrok, naše

druženje pa je bilo bolj obiskano kot kdajkoli, saj so se na povabilo uspeli odzvati skoraj vsi v natečaju sodelujoči otroci. Gostili smo jih namreč kar štirideset.

Otroci so dedku Mrazu tako kot vsako leto zatrdili, da so bili pridni in da so ubogali starše, nekaj najbolj pogumnih mu je zapele tudi pesmico. Dobri mož je tudi letos vse obdaril, pred tem pa navzoče spomnil, da ni vsem otrokom tako lepo,

da so ponekod tudi lačni, slabo oblečeni in brez možnosti izobraževanja. Poslovenil se je z željo, da bi bili srečni, zadovoljni in da bi živeli v miru.

Pred obiskom dedka Mraza so otroci uživali v družbi Tima Pregrada, ki je uprizorila lutkovno predstavo Čarovnica Mija. Gre za senčno predstavo Lutkovne skupine Sanjača in Lutkovnega gledališča Tri Kranj pod mentorstvom Nataše Herlec in v

režiji Sanje Božič. V predstavi so otroci spoznali čarovnico Mijo in njenega mačka Tačka pa tudi zanimivo metodo senčnega gledališča, kjer gre za polaganje lutk oz. silhuet, izrezanih iz prosojnic, na grafoskop, ki na platno projicira predstavo.

Ker ne gre za tipično predstavo z ročnimi lutkami, so si jo otroci ogledali z velikim zanimanjem, mnogi so tokrat prvič imeli priložnost videti senčno predstavo, uprizorjeno s pomočjo grafoskopa. Nekateri je tako zelo pritegnila, da so jo posneli z mobilnim telefonom. Med njimi je bil tudi desetletni Anže Petrovič, ki je sicer z risbico Božička na Glasovem natečaju sodeloval prvič, kot pravi, pa zagotovo ne zadnjič. Božičke so upodobili tudi desetletna Petra Gotar, njen 12-letni brat Urban ter njuna sestrična, prav tako 12-letna Alenka Ravnikar, ki nas s svojimi risbicami razveseljujejo že kar nekaj let. Na naš likovni natečaj jih spomni stara mama, ki je naročnica časopisa. Razstavo risb z likovnega natečaja si lahko v avli Gorenjskega glasa ogledate še do konca leta.

Otroke, ki so sodelovali na našem likovnem natečaju, smo tudi letos povabili na prednovoletno zabavo z dedkom Mrazom. / Foto: Tina Dokl

Šenčurska godla je dobro teknila vsem

Godlo, ki je privabila številne obiskovalce v Šenčur, sta skuhali Zalka Jovanovič (levo) in Marta Pipan.

JANEZ KUCHAR

Šenčur – Turistično društvo Šenčur je v soboto, 17. decembra, pripravilo tradicionalni dan godle – jedi, ki je znana povsod po Sloveniji, vendar je najbolj značilna za gorenjski okoliš, predvsem za Šenčur. S svojimi posebnimi sestavinami in dovršeno pripravo privablja gurmane vseh generacij. Tako je bilo tudi tokrat, na že štirinajdeseti pogostitvi v prostorih društva, kje je sto petdeset litrov godle hitro pošlo. »Šenčurska godla se razlikuje od godle, kakršno kuhajo drugje po Sloveniji,« pravi Zalka Jovanovič, ki jo ob pomoči Marte Pipan že vrsto let kuha za Turistično društvo Šenčur po receptu

starejših kmečkih gospodinj iz Šenčurja. »Prava šenčurska godla se mora kuhati več ur, poleg krvi pa potrebujemo ješprenj, kašo, čebulo, česen in številne začimbe za krvavice (majaron, meto) pa tudi poper, sol, mast in ocvirke,« pravi Zalka in dodaja, da imajo godlo radi tako starejši kot tudi mlajši; mnogi jo nesejo domov za kosilo, tudi za vso družino.

Na dnevu godle so obiskovalcem poleg slastne godle postregli tudi »obvezno« prilogo, to je kuhan krompir v oblicah, saj je Šenčur poznan daleč naokoli po dobrem krompirju. Za prijetno prednovoletno vzdušje so poskrbeli Jurjevi godci s pevka kama Jožico Furlan in Vido Šušteršič.

vremenska napoved

Nadaljevalo se bo suho vreme. Največ sonca bo v visokogorju, po nižinah bo jutri in v četrtek nekaj megle.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK

-4/3 °C

SREDA

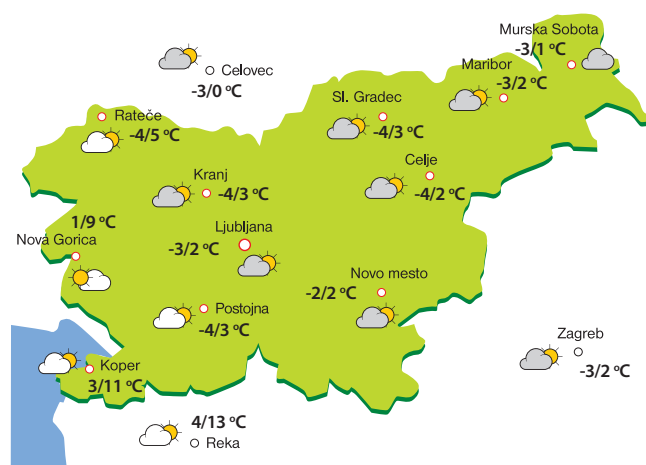

-7/4 °C

ČETRTEK

-7/7 °C

Podražitev bencina in dizelskega goriva

Kranj – Medtem ko se cene 95-oktanskega motornega bencina in dizelskega goriva na črpalkah ob avtocestah in hitrih cestah oblikujejo prosto, država v skladu z vladno uredbo še naprej na vsaka dva tedna določa cene teh goriv na preostalih črpalkah. Danes, v torek, se bo tako na teh črpalkah cena 95-oktanskega motornega bencina zvišala za 2,9 centa na 1,271 evra za liter, cena »dizla« pa za 3,1 centa na 1,178 evra za liter. Na vseh črpalkah se že od aprila dalje prosto oblikujeta ceni 100-oktanskega motornega bencina in kurilnega olja.